20 - 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020 · ΤΕΥΧΟΣ 735 · 210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ · WWW.ATHENSVOICE.GR · FREE PRESS ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ATHENS voice

Χρήστος Ταραντίλης
Ένας καθηγητής ειδικός στις «αποφάσεις»
Του **Μάκη Προβατα**

Ένα πρωινό με Survivors στο Μέγαρο Μαξίμου
Της **Κατερίνας Παναγοπούλου**

Στάθης Δρογώσης
Μια τολμηρή εξομολόγηση
Του **Δημήτρη Αθανασιάδη**

Ο Θωμάς Μοσχόπουλος αν ήταν παράσταση θα ήταν sold out
Της **Έρρικας Ρούσσου**

Τσικνοπέμπτη
Ο Ύμνος της Τσίκνας
Της **Νενέλας Γεωργελέ**

Κουλούρια παντού!
Τα κουλουρτζίδικα νέας γενιάς κατακτούν την Αθήνα
Της **Κατερίνα Βνάτσιου**

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Εν αναμονή...

Της **Νενέλας Γεωργελέ**

#kaliteroavrio

ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΝΟΙΓΕΙ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ.

Είναι επειδή είναι ένα κατάστημα Lidl και στα Lidl προχωράμε σε δυναμικές δράσεις και εφαρμόζουμε πρωτοποριακές μεθόδους για να μειώσουμε τη χρήση του πλαστικού και τη σπατάλη των τροφίμων.

ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΑΥΡΙΟ

LIDL Ελλάς

Στον δρόμο για ένα καλύτερο αύριο

lidl-hellas.gr

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

«Ούτε αυγά μάτια δεν του κάνει του παιδιού. Δεν θέλει, λέει, να μυρίζει το σπίτι»

(Γιαγιά παραπονιέται για τη νύφη της. Αίθουσα αναμονής ιατρείου στο κέντρο της Αθήνας, Δευτέρα απόγευμα)

Ταξί με επιβάτη μέσα, σταματάει για να πάρει δύο πολύ ηλικιωμένες κυρίες.

-Πού πάτε, κορίτσια;

-Παγκράτι πάμε.

-Άντε ρε κορίτσια, τόσο κοντά θα σας πάω;

-Και τι θέλεις; Πού να μας πας;

-Ε, καμιά Κηφισιά να γράψουμε κι εμείς το κατιτίς μας...

....Ο διάλογος συνεχίζεται:

-Να 'μασταν κοπελιές να έβγαζες το κατιτίς σου κι άλλα περισσότερα. Τώρα πάμε Παγκράτι και μη μας δουλεύεις.

Και μπαίνουν στο ταξί.

(Βασιλίσσης Σοφίας, Τρίτη πρωί).

Σε μια παρέα, σε ταβέρνα, ένας κύριος τρώει με λαιμαργία από όλα τα πρώτα πιάτα. Βλέποντας τον ιδιοκτήτη, του κάνει να νόημα να πλησιάσει:

-Τα ντολμαδάκια δεν ήταν καλά, ε; Τα είχατε κατεψυγμένα, βγάλανε ζουμιά. Δεν ήταν όπως τις άλλες φορές.

Ταβερνιάρης: ***«Λυπάμαι. Σημερινά ήταν».***

Και παίρνει το πιάτο για να φύγει...

...Ο πελάτης πανικοβάλλεται:

-Εεε! Πού πας! Φέρε εδώ τα ντολμαδάκια! Δεν πειράζει! Θα τα φάω σου λέω!

Ο ταβερνιάρης ανένδοτος, παίρνει το πιάτο και φεύγει.

(Χαλάνδρι, Σάββατο βράδυ)

Ταξιτζής: ***Αν επιτρέπεται, με τι ασχολείσθε;***

Πελάτης: ***Γράφω σε ένα site.***

Ταξιτζής: ***Να σας ρωτήσω κάτι; Μπορείτε να μου εξηγήσετε γιατί γίνονται τόσο πολλοί αγώνες τρεξίματος και κλείνουν οι δρόμοι;***

(Διαδρομή Εξάρχεια - Αμπελόκηποι, Παρασκευή απόγευμα)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ *panikoval500@gmail.com*

ATHENS VOICE RADIO 102.5

Η αγαπημένη στήλη **Athens Voices** στα ηχεία και τα ακουστικά σας. Οι φωνές της Αθήνας, όσα κρυφακούει ο Γιάννης Νένες στο δρόμο, στο Μετρό, στο γραφείο, σε γνωστά, πολυσύχναστα μέρη αλλά και απίθανα σημεία, κάθε μέρα στο **Athens Voice Radio 102.5**

Τι είναι αυτοί οι καφέ κάδοι στους δρόμους του Κολωνακίου;

Θα έχετε δει τους μπλε κάδους ανακύκλωσης που πολλές φορές μόνο ανακύκλωσης δεν είναι, καθώς πολλοί πετάνε μέσα αδιακρίτως όλα τα σκουπίδια τους. Γι' αυτό και οι καφέ κάδοι που βλέπουμε τις τελευταίες ημέρες στο Κολωνάκι είναι κλειδωμένοι και κάθε κατάστημα που συμμετέχει στο πιλοτικό πρόγραμμα συλλογής βιοαποβλήτων έχει το δικό του κλειδί.

Κάθε τρόφιμο που πετάμε, όπως επίσης και ο καφές, αν επεξεργαστεί με τη μέθοδο της κομποστοποίησης, παράγει άριστης ποιότητας λίπασμα. Κι επίσης, δεν επιβαρύνει επιπλέον τον ΧΥΤΑ, όπου κάθε χρόνο οδηγούνται 140.000 τόνοι τέτοιων «σκουπιδιών», τα οποία ονομάζονται βιοαπόβλητα.

Πλέον, ο Δήμος Αθηναίων επεκτείνει το πρόγραμμα συλλογής βιοαποβλήτων που είχε ήδη ξεκινήσει σε λαϊκές αγορές, ξενοδοχεία, νοσοκομεία κ.ά., σε γειτονιές, με την πρώτη πιλοτική προσπάθεια να γίνεται στο Κολωνάκι, λόγω της συγκέντρωσης εκεί πολλών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος. Στους δρόμους της πόλης ήδη τοποθετήθηκαν 25 καφέ κάδοι και στο πρόγραμμα συμμετέχουν περισσότερα από 75 καταστήματα, με τα βιοαπόβλητα να μαζεύονται νωρίς το πρωί, από τις 5 έως τις 7, από ειδικά απορριμματοφόρα.

Όπως μας λέει ο **Νίκος Αβραμίδης**, αντιδήμαρχος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης, τα βιοαπόβλητα είναι τόσο ευαίσθητα, που ακόμη κι αν έχει πέσει μέσα στον κάδο κομπάκι από στιλό δεν μπορούν να επεξεργαστούν. Γι' αυτό και οι κάδοι είναι κλειδωμένοι και κάθε κατάστημα που συμμετέχει έχει δικό του κλειδί.

Πρόθεση του δήμου είναι το πρόγραμμα κομποστοποίησης να καλύψει κι άλλες γειτονιές της πόλης με μεγάλη συγκέντρωση καταστημάτων που έχουν ανάλογα χαρακτηριστικά, με δεδομένο και το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων στόχος του οποίου είναι μέχρι το τέλος του 2020 το 40% του συνολικού βάρους των οργανικών αποβλήτων να μην οδηγείται στον ΧΥΤΑ.

Στο θέμα αναφέρθηκε και ο δήμαρχος Αθηναίων, **Κώστας Μπακογιάννης**, λέγοντας ότι «η επιλογή να εναρμονίσει η Αθήνα όλες τις πρακτικές της με τα ευρωπαϊκά δεδομένα και την προστασία του περιβάλλοντος είναι μονόδρομος. Είναι μια προσπάθεια που ξεκινά από κάθε γειτονιά με τους κάδους και ολοκληρώνεται με μία πρωτεύουσα πράσινη, σύγχρονη, φιλική προς τους ανθρώπους της».

Οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα καταστηματάρχες του Κολωνακίου μπορούν να επικοινωνούν τις εργάσιμες ώρες με το τηλέφωνο *2103402476 (Γραμματεία Τμήματος Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων)*, καθώς και με e-mail: *t.enallaktikis.diax.apovliton@athens.gr*

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα φωτογραφίζει ο **Γιώργος Μητρόπουλος,** ένας από τους πιο ταλαντούχους φωτογράφους landscape με drone. Μπορείτε να δείτε τη δουλειά του στο Instagram @g_mitropoulos_

Info~DIET

Της **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ**

DELTA RESTAURANT

Από τα ωραιότερα κυριακάτικα εστιατόρια των Αθηνών, με φανταστική θέα προς τον Φαληρικό όρμο, για brunch που ξεκινάει από τις 11 και γεύμα που σερβίρεται από τις 4 το απόγευμα, σε επιμέλεια Δημήτρη Σκαρμούτσου.
(στο κτίριο της Λυρικής στο ΚΠΙΣΝ)

ΜΟΜΠΙ ΝΤΙΚ

Ένα μιούζικαλ που όλοι περιμένουμε, σε μουσική Δημήτρη Παπαδημητρίου και σκηνοθεσία Γιάννη Κακλέα. Επειδή η εποχή μας έχει «ακραία ανάγκη τη μαγεία», όπως λέει ο συνθέτης.
(στις 28/2 στο Παλλάς)

MEGA

Μέγκα μου, μεγκαλίσιους!

Η ΦΩΤΙΣΜΕΝΗ ΒΑΣ. ΣΟΦΙΑΣ

Μου λείπει φρικτά ο χριστουγεννιάτικος φωτισμός της.

Η ΝΕΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Ό,τι έχω καταφέρει να δω μέχρι τώρα, μου αρέσει.

ΤΟ ΜΟΤΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

«Διατρέχουμε τον κίνδυνο να μας πάρουν στα σοβαρά, κάτι που είναι η αρχή του τέλους».
-Ζακ Κοκτώ

MASTER CHEF

Ξεκατινιάσματα πριν αρχίσει καλά-καλά αρχίσει.

Η ΝΕΑ ΜΟΔΑ

Αντί για τσάντα, μικρό καρεκλάκι περαστό χιαστή στους ώμους ή κρεμασμένο στ' αυτιά.
(όταν η μόδα στερεύει από έμπνευση)

Η ΝΕΑ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Τι έχει ν ακούσει, η κακομοίρα, στα σχόλια των γελοίων του fb.

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Ξεκινάει και επισήμως το καρναβάλι σε όλη τη χώρα.

BIG BROTHER

Πρέπει να βρίσκονται σε απόλυτη απόγνωση, για να το ξαναλανσάρουν.
(στον ΣΚΑΙ)

ΦΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Έχουν ξεφύγει εντελώς και πια τις βάζουν μέσα σε λαχταριστά λουκανικάκια, οι άθλιοι.

ΤΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ **σήμερα**

Δεν χοροπηδάμε από χαρά με τα Δημόσια Νοσοκομεία, αλλά χωρίς αυτά θα χοροπηδούσαμε ακόμα λιγότερο

Της **ΜΑΝΙΝΑΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ**

Από κάποια ηλικία και μετά (αν είμαστε τυχεροί) τα τρώμε στη μάπα τα Δημόσια Νοσοκομεία: δεν ξέρετε για τι πράγμα μιλάω αν είστε κάτω των 30 ετών (και τυχεροί)· αλλά ξέρετε απόλυτα περί τίνος πρόκειται, αν είστε άνω των 50 (ήδη, αρκετά τυχεροί). Συγγενείς, φίλοι, παιδιά και γονείς, εμείς ως παθόντες ή ως συνοδοί, μπαινοβγαίνουμε κατά καιρούς όχι για ψύλλου πήδημα, αλλά επειδή μας ζώνουν αρρώστιες, παθήματα, ατυχήματα, τα πάντα όλα. Τα οποία πάντα-όλα πλακώνουν μαζεμένα «από μια ηλικία και μετά», κατά το «εκεί που ήσουν ήμουνα κι εδώ που είμαι θα 'ρθεις», που μας το έλεγαν οι παππούδες μας και βγάζαμε καντήλες, κι ορίστε που ήρθε η ώρα να το πούμε κι εμείς στα παιδιά/εγγόνια/άλλα θύματα.

Θα έχετε ακούσει για ελλείψεις σε φάρμακα, μηχανήματα και βασικά είδη: υποφέρουν τα ελληνικά νοσοκομεία, πόσο μάλλον τα δημόσια. Παρ' όλα αυτά, το 70% των κλινών καλύπτονται από τα ΔΝ, δηλαδή οι 7 στους 10 ασθενείς ξαπλώνουν σε δωμάτιο ή σε διάδρομο, έστω, Δημόσιου Νοσοκομείου. Εδώ και 150 χρόνια λειτουργεί ο θεσμός του ΔΝ στην Ελλάδα, με ΔΝ μεγάλης δυναμικότητας (άνω των 600 κλινών), ή μικρής δυναμικότητας (250-400 κλινών). Μόνο η Αθήνα έχει 30. Έβγαλα τα ματάκια μου στο ίντερνετ, ψάχνοντας αριθμούς κλινών, νοσοκόμων και γιατρών: το 1934 η Ελλάδα είχε 13.000 κλίνες, το 1939 είχε 16.000, το 1953 υπήρχαν 3.456 νοσοκόμες και μαίες αλλά οι «απαιτούμενες ανάγκες για την κάλυψη θέσεων εργασίας» ήταν για 8.676 νοσοκόμες και μαίες. Δεν έχουν αλλάξει και πολύ τα πράγματα…

Αν έχετε περάσει έστω μία φορά, από ΔΝ, θα νιώσατε ότι δεν είναι καθόλου αρκετές οι νοσοκόμες (για τις μαίες ενδιαφερόμαστε μόνον όταν πρόκειται να γεννήσουμε). Ίσως φωνάξατε «αδερφή!» και χρειάστηκε να περιμένετε κάμποσο, ανάλογα με το ΔΝ στο οποίο σας έριξε η μοίρα/εφημερία. Ίσως πατούσατε κουμπάκι, μπλιν-μπλιν-μπλιν, και πάλι περιμένατε τριάντα τέρμινα, μέχρι που γίνατε καλά επιτέλους και γυρίσατε σπιτάκι σας χωρίς να έρθει νοσοκόμα. Αυτό συμβαίνει όχι επειδή βαριούνται οι νοσοκόμες, αλλά επειδή είναι λίγες: ενώ ο μέσος όρος (στις χώρες του Πρώτου Κόσμου) είναι 9,1 νοσηλευτές/τριες ανά 1.000 κατοίκους, στην Ελλάδα έχουμε 3,6 νοσηλευτές/τριες ανά 1.000 κατοίκους – η Ελβετία, σαν να μην έφτανε που είναι σπασίκλω και γεμάτη αγελάδες, έχει 17,4 νοσηλευτές/τριες ανά 1.000 κατοίκους…

Τι κάνουμε όταν μπαίνουμε σε ΔΝ, ως συγγενείς ή συνοδοί ασθενών:

▶ Βρίσκουμε τα σωστά ασανσέρ, αυτά που λειτουργούν, όχι όσα είναι για φορεία, σκουπίδια και προσωπικό.

▶ Κουβαλάμε ξηρά τροφή, για τις ώρες που κλείνει το κυλικείο. Βρίσκουμε όμως το κυλικείο οπωσδήποτε.

▶ Βρίσκουμε τις τουαλέτες, αυτές που είναι για συνοδούς: βασικά είναι μία τουαλέτα ανά όροφο, χωρίς στεφάνι, εννοείται χωρίς χαρτί, συνήθως με ζαβό καζανάκι, και συνήθως σιχαμένη.

▶ Μας γίνεται μάθημα, φροντίζουμε να πάμε τουαλέτα πριν το ΔΝ.

▶ Αν έχει τουαλέτα το κυλικείο, είναι σχεδόν θεά. Την εντοπίζουμε για ώρα ανάγκης.

▶ Το κυλικείο του μέσου ΔΝ είναι οικονομικότερο από τα καφέ γύρω από το οποιοδήποτε ΔΝ, ακόμα κι αν δεν έχει τόση ποικιλία. Σπεσιαλιτέ του είναι ο καραβίσιος καφές. Σπανιότερα, η καραβίσια τυρόπιτα. Έχει καπουτσίνο και πανίνι(α), αλλά διαλέγουμε τις σταθερές αξίες.

▶ Στα περισσότερα ΔΝ υπάρχουν μπουκάλια (σκαλωμένα στους τοίχους έξω από τα ασανσέρ) με οινοπνευματώδες αντισηπτικό. Τα εντοπίζουμε κι αυτά.

▶ Δεν κοιτάμε από τις ανοιχτές πόρτες μέσα στα δωμάτια.

▶ Δεν κοιτάμε αν είναι κάπου ξηλωμένα τα σοβατεπιά. Είναι. Εμείς κοιτάμε αλλού.

▶ Έχουμε μαζί βιβλίο, για όταν κοιμηθεί ο ασθενής μας: το μπλε φως των κινητών ενοχλεί, ιδίως όταν μπλεδιάζει σε θάλαμο με άλλους 3-4 ασθενείς και συγγενείς τους. Το βιβλίο είναι σιγουριά, με μίνι φακό ανάγνωσης για τις δύσκολες ώρες.

▶ Δεν γκρινιάζουμε: κανένας δεν μπαίνει σε ΔΝ ή σε οποιοδήποτε Ν, για να κάνει πεντικιούρ. Ο μέσος Έλληνας δεν συμπαθεί τα νοσοκομεία – νοσηλεύεται μόνον στο παραπέντε, όταν δεν μπορεί να το αποφύγει με την καμία…

▶ Τα ωράρια είναι τρελά, όλοι ξυπνάνε χαράματα και πηγαινοέρχονται και ξυπνάνε τους υπόλοιπους, φέρνουν φαγητό σε ώρες που δεν σκεφτόμαστε το φαγητό, κλείνουν τα φώτα από τις 9.00 μ.μ., γενικά μπαίνουμε σε πρόγραμμα ΔΝ.

▶ Δεν φωνάζουμε στο κινητό. Όσο κι αν μας πιάνει απελπισία – είμαστε σε ΔΝ, ας το συνηθίσουμε.

▶ Δεν κλαίμε, ως συνοδοί. Όσο κι αν μας πιάνει απελπισία.

Στην Ελλάδα, οι συγγενείς και φίλοι καλύπτουν πολλές φορές τα κενά των νοσηλευτών και αποκλειστικών: όλο και κάποιος θα μείνει με τη γιαγιά ένα δίωρο το απόγευμα, και κάποιος άλλος ένα τετραωράκι τη νύχτα. Ο ΕΟΠΥΥ πληρώνει την αποκλειστική μέχρι 8 νύχτες το μήνα, 12 νύχτες αν το γράψει ο γιατρός. Κι όταν λέμε «πληρώνει», δίνει 30 ευρώ τη νύχτα, 45 ευρώ τα Σαββατοκύριακα και αργίες. Άρα ο μέσος ασθενής σε ΔΝ επιστρατεύει όλη την παρέα κι όλο του το σόι, και καλά κάνει. Στις βόρειες χώρες δεν πατάει ψυχή στα νοσοκομεία, δημόσια ή ιδιωτικά – ο ασθενής, από την ώρα που μπαίνει, ξεχνάει τον έξω κόσμο και ή συνέρχεται μάνι-μάνι, ή ας μην τα συζητάμε και χαλάμε τις καρδιές μας. Στην Ελβετία τα ίδια, παρά τις αγελάδες, άρα κανείς δεν είναι τέλειος.

Έχουν τα θετικά τους, όμως, τα ΔΝ: κανένας δεν σκοτώνεται να χειρουργήσει ασθενή αν δεν είναι απαραίτητο, ή να κρατήσει κρεβατωμένο τον ασθενή, περισσότερο από όσο είναι απολύτως απαραίτητο. Τα κρεβάτια είναι λίγα, το νοσηλευτικό προσωπικό επίσης, τα φάρμακα λείπουν, το ΔΝ δεν έχει την όρεξή σου. Θέλει να γίνεις καλά και να πάρεις δρόμο, άμεσα. Επενδύει σε αυτό όσο μπορεί – στο να γίνεις καλά. Το «όσο μπορεί» έχει σημασία: δεν μπορεί, πράγματι, το ΔΝ να σου κάνει αξονικές, ή άλλες προχωρημένες εξετάσεις με διαστημικά μηχανήματα, που δεν τα έχει, ή αν τα έχει, υπάρχει ουρά μηνών στην οποία πρέπει να στηθείς. Μερικές φορές δεν μπορεί να σε χειρουργήσει και σε στέλνει αλλού, ή δεν έχει τη φαρμακευτική αγωγή που χρειάζεσαι, και σε στέλνει ακόμα πιο αλλού.

Το προσωπικό, στριμωγμένο, ταλαίπωρο και όχι-καταπληκτικά-πληρωμένο-και-λίγα-λέω, το προσωπικό του ΔΝ δεν φταίει, ούτε το ΔΝ, που κάνει ό,τι μπορεί με τα μέσα τα οποία διαθέτει…

Το παράθυρο ίσως δεν κλείνει/δεν ανοίγει, η πόρτα τρίζει, η τουαλέτα ψιλο-ζέχνει, η κουβέρτα γρατζουνάει, μια λάμπα είναι καμένη στο θάλαμο, οι καρέκλες για τους συνοδούς είναι άβολες, κάνει πολλή ζέστη/όχι αρκετή ζέστη, το πάτωμα κολλάει, ο αέρας μυρίζει κλεισούρα και απελπισία – αλλά ο στόχος σου, ως συνοδός, είναι να γίνει καλά ο άνθρωπός σου και να τον πάρεις να φύγετε όσο γίνεται πιο γρήγορα. Άρα, δεν δίνεις σημασία στα σοβατεπιά… **Α**

Άποψη του Νοσοκομείου Ευαγγελισμός

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΑΪΤΑΣ

> **Το προσωπικό, στριμωγμένο, ταλαίπωρο και όχι-καταπληκτικά-πληρωμένο-και-λίγα-λέω, το προσωπικό του ΔΝ δεν φταίει, ούτε το ΔΝ, που κάνει ό,τι μπορεί με τα μέσα τα οποία διαθέτει…**

Σύνταγμα

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΧΕΛΙΩΤΗ**

Περιμένω να πάρω εισιτήριο. Το μηχάνημα δίπλα μου είναι ανοιχτό. Έχει έρθει ένας κύριος για να πάρει τα χρήματα και ένας άλλος στέκεται κοντά του με τα πόδια ελαφρά ανοιχτά και τα χέρια ενωμένα πίσω από την πλάτη. Καταλαβαίνω ότι δουλεύει προφανώς στην ασφάλεια του Μετρό. Ενώ το σακουλάκι γεμίζει με κέρματα και ο ήχος θυμίζει κουλοχέρη σε καζίνο, παρατηρώ ότι από την τσέπη στο στέρνο του κυρίου φύλακα βγαίνει μια μικρή αλυσιδίτσα η οποία φτάνει ως τα κουμπιά του πουκαμίσου. Προς στιγμήν σκέφτομαι ότι είναι παλιό ρολόι τσέπης. Πόσο cool; Μετά όμως συνειδητοποιώ ότι δεν φαίνεται να εξέχει στην τσέπη κάτι στρογγυλό.

«Κοιτάς την αλυσίδα μου, ε;» τον ακούω να ρωτάει κοιτώντας τον τεχνικό του μηχανήματος. «Ξέρεις τι είναι; Σφυρίχτρα». «Σφυρίχτρα;» «Αμέ. Πολλούς τους παραξενεύει, κι όμως χρειάζεται». «Και την έχεις σε αλυσίδα; Γιατί όχι απλά σε μια τσέπη;» «Γιατί όταν τη χρειαστώ πρέπει να μπορώ να τη βρω και να τη χρησιμοποιήσω γρήγορα». «Και; Έχει χρειαστεί ποτέ;» «Εννοείται». Ήθελα πολύ να τον ρωτήσω πότε και γιατί, αλλά πρώτον έπρεπε να φύγω, και δεύτερον πολύ αμφιβάλλω εάν θα μου έλεγε. Επίσης, μετά σκέφτηκα ότι εάν η ιστορία ήταν ξενέρωτη και άνευ σασπένς ή δράσης θα έχανε όλο το ενδιαφέρον της η μικρή αλυσιδίτσα. Προτίμησα λοιπόν να κρατήσω τη μαγεία ζωντανή.

Κατευθύνθηκα προς το τρένο σκεπτόμενη ότι στο σπίτι έχω την αλυσίδα ρολογιού του παππού μου (το ρολόι δυστυχώς χάθηκε), την οποία όμως εγώ φοράω στον λαιμό σαν κόσμημα. Είναι περίεργο πράγμα τα κειμήλια και τα ενθύμια γενικότερα. Πόσα αντικείμενα υπάρχουν σε κάθε σπίτι που έχουν να δουν το φως της μέρας από τότε που αποκτήθηκαν και δεν πετιούνται γιατί έχουν συναισθηματική αξία; Αν κάποιος μάς τα έκλεβε σήμερα, πιθανόν να πέρναγαν χρόνια μέχρι να το καταλάβουμε· αν μας ζητιόταν όμως να τα πετάξουμε, θα τα υπερασπιζόμασταν με τη ζωή μας. Γιατί;

Στο δικό μου σπίτι υπάρχει ένα κουτί παπουτσιών γεμάτο γράμματα, ένα άλλο με φωτογραφίες, και ένα συρτάρι που ούτε θυμάμαι τι κρύβει μέσα... παλιές ζωές, άλλους εαυτούς, στιγμιότυπα που μαρτυρούν ότι όντως υπήρξαμε αυτό κάποτε. Η μνήμη μας συχνά μας απατά, τα αντικείμενα ποτέ. Αδιαμφισβήτητη ύπαρξη χρόνου· ύλη για κάτι άυλο. Κάθομαι δίπλα σε έναν κύριο που διαβάζει ένα βιβλίο παλιό. Οι σελίδες είναι κίτρινες. Κρατάει ένα μολυβάκι μικρό, μαύρο, παλιό και αυτό. Στην αριστερή σελίδα έχει γράψει κάτι στα περιθώρια και έχει υπογραμμίσει δυο σειρές.

Διαβάζει Μαρσέλ Προυστ, «Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο». Το 'χω και εγώ αυτό στη βιβλιοθήκη μου. Με περιμένει. Δεν είμαι έτοιμη ακόμα νομίζω, παραείμαι νέα ίσως. Το προσπάθησα μια φορά. Η ανάγνωσή μου φάνταζε άτοπη. Δεν ήταν σωστό. Σταμάτησα. Το έκλεισα. Έκτοτε δεσπόζει στο ράφι. Τον χαζεύω για τουλάχιστον 4 στάσεις πριν του μιλήσω. Γράφει, συμπληρώνει, υπογραμμίζει, σαλιώνει το δάχτυλό του για να γυρίσει σελίδα, πάει μπρος, πίσω, κλείνει τα μάτια του, σκέφτεται, ψιθυρίζει στον εαυτό του λέξεις, ιδέες ίσως.

«Ποια φορά είναι αυτή;» τον ρωτάω. «Η 5η, κορίτσι μου. Κάθε φορά είναι άλλο βιβλίο. Κάθε φορά βρίσκω ένα άλλο κομμάτι του εαυτού μου. Το διαβάζω μια φορά κάθε 10 χρόνια. Ξεκίνησα στα 30. Εύχομαι να μου δοθεί άλλη μια ευκαιρία». «Πείτε μου τι βρήκατε σήμερα». «Το θράσος είναι χρήσιμο σε αυτούς που ξέρουν να εκμεταλλεύονται τις ευκαιρίες. Αλλά έχω και ένα που αντιπροσωπεύει την τελευταία μου φορά, όποια και αν υπάρξει αυτή». Τον κοιτούσα, τα μάτια μου ορθάνοιχτα, και έγνεψα για να του «πω» να συνεχίσει.

Η μνήμη μας συχνά μας απατά, τα αντικείμενα ποτέ

«Στην πραγματικότητα, κάθε αναγνώστης είναι, καθώς διαβάζει, αναγνώστης του ίδιου του του εαυτού». «Ζήτω ο Ρολάν Μπαρτ και ο θάνατος του συγγραφέα» του λέω. Χαμογέλασε. «Και αν όλοι οι συγγραφείς είναι απλά εξαιρετικοί αναγνώστες;» τον ρωτάω. «Τότε εμείς οι υπόλοιποι τι είμαστε;» «Εξαιρετικοί άνθρωποι». Παραμείναμε σιωπηλοί για περίπου 2 στάσεις και μετά τον ρώτησα, «τι είναι τελικά ο χρόνος;» Έγνεψε δυο φορές το κεφάλι του, πήρε μια βαθιά ανάσα και μου είπε...

«Είναι 17 Ιανουαρίου, 1962. Βρίσκομαι σ' ένα δωμάτιο με κόκκινες κουρτίνες. Ηλιόλουστη μέρα. Ένα κόκκινο δωμάτιο με άσπρους τοίχους. Υπάρχει μια σιλουέτα στο παράθυρο. Γυμνή. Καπνίζει. Το δεξί χέρι κινείται αργά, κάνει μικρές κινήσεις. Το αριστερό στηρίζει το δεξί. Το ένα πέλμα ακουμπισμένο στο κουτεπιέ του άλλου ποδιού. Κρύα πλακάκια. Καθώς ο καπνός που αναβλύζει από το τσιγάρο ανεβαίνει, ο ήλιος παίζει μαζί του. Ο χρόνος είναι το γεγονός ότι όλο αυτό, χωρίς τη μαρτυρία μου, χωρίς εμένα, δεν υπάρχει...

Φαντάσου ένα ρολόι τσέπης, κομμένο στη μέση. Φαντάσου οι δείκτες του κινούνται ακόμα. Τα δευτερόλεπτα χτυπάνε στο κενό. Τώρα φαντάσου ότι το ρολόι είσαι εσύ. Αυτό είναι ο χρόνος. Δεν σταματάει, είτε είσαι εκεί, είτε όχι». ●

ΕΝΑΣ ΙΟΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΡΙΣΑ

Του **ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗ**

Κανένας δεν ξέρει από πού ξεκίνησε ο ιός. Κάποιοι είπαν ότι ξέφυγε από ένα εργαστήριο στη Θεσσαλονίκη, αλλά δεν εξηγούν πώς τα κατάφερε και πήγε νότια, πέρασε τα Τέμπη και χώθηκε στα έντερα ενός προβάτου, λίγο πριν το δύσμοιρο ξεκοιλιαστεί για να γίνει το κοκορέτσι. Το πιθανότερο σενάριο είναι ότι η πρώτη μόλυνση ανθρώπου σημειώθηκε σε ένα κρεοπωλείο στο κέντρο της Λάρισας. Ο ιός προκαλεί λοίμωξη του αναπνευστικού και ακατάσχετη διάρροια. Έχει χαμηλό ποσοστό θνητότητας, γύρω στο 0,5%, αλλά εξωπραγματική μεταδοτικότητα. Αρκεί να κοιτάξεις κάποιον ασθενή, που λέει ο λόγος, για να κολλήσεις. Όταν έφτασαν τα πρώτα περιστατικά στο νοσοκομείο της Λάρισας, οι γιατροί ανησύχησαν, αλλά δεν πανικοβλήθηκαν. Σκέφτηκαν ότι πρόκειται για μία ίωση από εκείνες που χρειάζονται ένα φτέρνισμα μέσα σε κινηματογράφο για να θεριέψουν. Πριν ξημερώσει η μέρα κατάλαβαν ότι πρόκειται για κάτι άλλο. Μέχρι να βγει ο ήλιος πάνω από τον κάμπο, το 90% του νοσηλευτικού προσωπικού ήταν με πυρετό, βήχα και διάρροια. Οι τουαλέτες καταργήθηκαν στην πράξη. Ένα τοπικό κανάλι πήρε πλάνα με drone. Δεκάδες άνθρωποι, με άσπρες ποδιές να αφοδεύουν στον περίβολο του νοσοκομείου. Δύο πέθαναν. Με τα παντελόνια κάτω. Και οι δρόμοι γύρω από το νοσοκομείο άρχισαν να μποτιλιάρουν από περιστατικά που προσπαθούσαν να φτάσουν εκεί. Στο Μαξίμου η πρώτη σύσκεψη έγινε την ώρα που ένα κλιμάκιο του ΚΕΕΛΠΝΟ έφτανε στη Λάρισα για να πάρει δείγματα και να τα στείλει στο «Παστέρ» για ανάλυση. Η πόλη μετρούσε περί τα 600 δηλωμένα περιστατικά μέσα σε 24 ώρες. Ο πρωθυπουργός δεν το σκέφτηκε παραπάνω. Κήρυξε την πόλη της Λάρισας σε κατάσταση πολιορκίας. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι αναστέλλονται όλα όσα γνωρίζουμε και θεωρούμε ως δεδομένα από το άρθρο 5 του Συντάγματος για την ελεύθερη διακίνηση των προσώπων στην επικράτεια. Η πόλη μπήκε επισήμως σε καραντίνα. Ακόμα και αν κάποιοι πολίτες ήθελαν να προσβάλλουν δικαστικά την απόφαση, δεν μπορούσαν. Τα δικαστήρια της Λάρισας καταργήθηκαν με απόφαση της Βουλής, όπως προβλέπεται από το Σύνταγμα.

Με την ίδια απόφαση επιβλήθηκε απαγόρευση κυκλοφορίας στην πόλη. Ο στρατός κύκλωσε τη Λάρισα, απέκλεισε κάθε δρόμο που οδηγεί έξω από την πόλη και ανέλαβε την τροφοδοσία με τα απολύτως βασικά. Ωστόσο μέχρι να φτάσουν τα τεθωρακισμένα στον κόμβο της Βιοκαρπέτ, εκεί που κάποτε έβγαιναν τα τρακτέρ, μερικές χιλιάδες άνθρωποι είχαν βγει από την πόλη. Άλλοι για τα χωράφια τους και άλλοι για να γλιτώσουν. Η κυβέρνηση αποφάσισε την επιβολή στρατιωτικού νόμου και καθολική απαγόρευση κυκλοφορίας στην ηπειρωτική χώρα. Μάταιο. Ήδη ξεκίνησαν το πλιάτσικο και οι διαδηλώσεις για την καταστολή συνταγματικών ελευθεριών.

Εντάξει, είναι ένα σενάριο τραβηγμένο από τα μαλλιά. Όμως και αυτά που συμβαίνουν σήμερα στην Κίνα, πριν από λίγους μήνες είχαν θέση στη σφαίρα της φαντασίας. Σήμερα οι πολίτες καλούνται να στέλνουν SMS σε ειδική πλατφόρμα από την οποία παίρνουν βεβαίωση της θέσης τους για να αποδείξουν ότι δεν ήταν σε «μολυσμένη» πόλη. Οι είσοδοι των σπιτιών επενδύονται με ειδικό χαρτί προκειμένου να καταγράφονται διελεύσεις. Δεν υφίστανται ανθρώπινα και πολιτικά δικαιώματα, πράγμα που είναι σχετικό εύκολο να επιβληθεί σε μία χώρα σαν την Κίνα. Και ασφαλώς ουδείς από τη διεθνή κοινότητα διαμαρτύρεται, ούτε και επρόκειτο να διαμαρτυρηθεί αν κάτι τέτοιο λάμβανε χώρα κάπου στον δυτικό κόσμο. Συνομολογούμε ότι η υγεία, ως ύψιστο αγαθό, είναι σημαντικότερη από την ελευθερία. Το υποθετικό ερώτημα, όμως, παραμένει. Τι θα συνέβαινε αν αυτή η επιδημία ξεσπούσε σε μία αμερικανική ή ευρωπαϊκή μεγαλούπολη; Θα μπορούσε, άραγε, η Δύση να προχωρήσει με ωμότητα σε καταστολή βασικών ελευθεριών ή θα προσπαθούσε να απαντήσει σε πολιτικά ερωτήματα ταυτόχρονα με τα επιστημονικά; Το ερώτημα τίθεται και αλλιώς. Ποια θα ήταν η εικόνα αν αυτή η επιδημία ξεσπούσε σε μία χώρα της βόρειας Αφρικής, στην Αλβανία ή στο Μαυροβούνιο; Και, εν τέλει, είμαστε τυχεροί ή άτυχοι που εκδηλώθηκε στην Κίνα; Φταίει η χώρα για την εξάπλωση του ιού, επειδή κράτησε τα χαρτιά της κλειστά, ή, ταυτοχρόνως, είναι και η μοναδική χώρα που θα μπορούσε να τον σταματήσει; Ενδεχομένως όλο αυτό να κρύβει μέσα του ένα συμβολισμό για όσα αντιπροσωπεύει σήμερα η Κίνα.

kostas@giannakidis.com

EPA/WU HONG

ΜΠΕΡΝΑΡ ΚΟΥΣΝΕΡ

«Οι μετανάστες δεν θέλουν να αλλάξουν τον χάρτη της Ευρώπης»

Συνέντευξη με τον πρώην υπουργό Εξωτερικών της Γαλλίας και ιδρυτή των **«Γιατρών του Κόσμου»**

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

«Πρέπει να προετοιμαζόμαστε για το χειρότερο. Και το χειρότερο είναι ο πόλεμος». Θα μπορούσε να είναι το μότο ενός στρατάρχη ή ενός αρχηγού ενόπλων δυνάμεων. Ανήκει, όμως, σε έναν γιατρό που πριν από 49 χρόνια μαζί με συναδέλφους του από τη Γαλλία βρέθηκαν στον εμφύλιο της Μπιάφρας με τους ένα εκατομμύριο και πλέον νεκρούς. Προετοιμάστηκαν για το χειρότερο ιδρύοντας τους «Γιατρούς του Κόσμου». Ο «Γιατρός του κόσμου» Μπερνάρ Κουσνέρ, πρώην υπουργός Εξωτερικών & Ευρωπαϊκών Σχέσεων της Γαλλίας και υπερασπιστής της «διπλωματίας εν κινήσει», μας μίλησε για την οργάνωση που ίδρυσε πριν από σχεδόν μισό αιώνα: «Είναι ένας παγκόσμιος οργανισμός, με εμπειρία, αποτελεσματικότητα, εύρωστος σε υποδομές και με προσωπικό που ποτέ δεν θα είναι υπεραρκετό γιατί οι ανάγκες για τις υπηρεσίες του θα υπάρχουν πάντα. Αυτοί είναι οι Γιατροί του Κόσμου και, ναι, είναι αλήθεια ότι υιοθέτησαν στην πορεία μια πιο πολιτική γραμμή, αλλά το έκαναν με επιτυχία. Δυστυχώς, η βαριά σκιά της φτώχειας σκεπάζει όλο τον κόσμο και οι Γιατροί του Κόσμου δεν θα πάψουν ποτέ να προσφέρουν αμερόληπτα τις υπηρεσίες τους σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη αλλά και να μιλούν ανοιχτά για καταπατήσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είμαι βέβαιος ότι το μεταναστευτικό κύμα από την Αφρική και τη Μέση Ανατολή θα παγιωθεί και η Ευρώπη θα είναι ο τελικός προορισμός, η γη της Επαγγελίας».

Μιλήσαμε μαζί του με αφορμή την παρουσία του τον Μάρτιο στην Ελλάδα στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, στη θεματική *«Μετανάστευση: Μια ανθρωπιστική προσέγγιση»* που θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 6 Μαρτίου στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών. Στη βάση μιας ανθρωπιστικής προσέγγισης, ο Μπερνάρ Κουσνέρ στη συζήτησή μας τόνισε την επείγουσα ανάγκη η Ευρώπη να πάρει θέση χαράσσοντας μια κοινή πολιτική στο συνόλο των κρατών-μελών της Ένωσης: «Οφείλουμε να βρούμε μια ευρωπαϊκή λύση σε αυτό το πρόβλημα. Οι μετανάστες δεν θέλουν να αλλάξουν τον χάρτη της Ευρώπης. Θέλουν να επιβιώσουν. Είναι υψίστης σημασίας να πάψουμε να συγχέουμε τους αιτούντες άσυλο με τους οικονομικούς μετανάστες. Και οφείλουμε να μην αδιαφορούμε για ένα άλλο μεταναστευτικό κύμα που έρχεται: αυτό που πρόκειται να προκαλέσει η κλιματική αλλαγή».

Ευρώπη φρούριο ή Ευρώπη των ανοιχτών συνόρων; Ούτε κλείσιμο συνόρων, ούτε ξέφραγο αμπέλι. Όλοι μαζί πρέπει να εργαστούμε στην κατεύθυνση μιας κοινής ευρωπαϊκής απόφασης, η οποία θα χαράξει την πολιτική και θα είναι ο πιλότος κάθε χώρας της Ευρώπης. Δεν τρέφω αυταπάτες. Θα χρειαστεί πολύς χρόνος μέχρι να καταλήξουμε όλοι μαζί σε μια κοινή συμφωνία. Μπορεί η αλληλεγγύη, η συμπόνια και η αδελφοσύνη να ήταν στο DNA της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά αυτού του είδους οι αποφάσεις θέλουν χρόνο. Θα το επαναλαμβάνω συνέχεια: χρειαζόμαστε μια κοινή συμφωνία, μια κοινή προσπάθεια και των 27. Το μεταναστευτικό μπορεί να είναι μια κρίση, μπορεί και όχι. Ωστόσο, αυτό που δεν είναι κρίση είναι ότι χώρες σαν την Πολωνία και την Ουγγαρία δεν ακολουθούν πλέον τις αξίες της κοινωνικής δημοκρατίας και παρεκκλίνουν από το σύνολο των κρατών-μελών της Ε.Ε.

Ανθρωπιστική παρέμβαση ή στρατιωτική επέμβαση; Είναι η Λιβύη το ιδανικό παράδειγμα των θολών ορίων αυτού του διλήμματος; Πιστεύω στο δικαίωμα της παρέμβασης, και πιστεύω στο χρέος και το καθήκον που συνοδεύει μια τέτοια απόφαση. Πιστεύω στην παρέμβαση μέσα από το σύστημα και τις αρχές που έχει θέσει ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών. Η ανθρωπιστική βοήθεια είναι πολιτική πράξη. Πράγματι, η Λιβύη δεν είναι ένα καλό παράδειγμα αυτής της εξωτερικής πολιτικής. Και εξηγώ: δεν ήταν λάθος μας να σταματήσουμε τον βομβαρδισμό της Βεγγάζης. Το λάθος μας ήταν που χτυπήσαμε και μετά φύγαμε. Αυτή η τακτική δεν στέλνει το μήνυμα πως ο στόχος μας ήταν να σταματήσουμε τα εγκλήματα που διαπράττονταν στη χώρα.

Τι δουλειά είχε ένας σοσιαλιστής στην κυβέρνηση Σαρκοζί; Δεν ήμουν μόνος. Συνολικά ήμασταν επτά σοσιαλιστές που συμμετείχαμε στο πρώτο άνοιγμα μιας δεξιάς κυβέρνησης. Και στην τελική σας ερωτώ: υπάρχει δεξιά ή αριστερή εξωτερική πολιτική;

Έχετε πει ότι «όλο το μυστήριο που λέγεται Μέση Ανατολή συνοψίζεται στο όνομα Πούτιν, γιατί είναι ο βασιλιάς της Μέσης Ανατολής». Δεν έχουμε φτάσει ακόμα στο τέλος της τραγωδίας που λέγεται Μέση Ανατολή. Ναι, είναι αλήθεια, ο Βλαντιμίρ Πούτιν μοιάζει να είναι ο νικητής των τελευταίων επεισοδίων αυτού του δράματος. Αλλά ο πραγματικά ισχυρός ηγέτης στην περιοχή είναι η Τουρκία. Ο στρατός της Τουρκίας απειλεί εκ νέου τον στρατό της Συρίας του Μπασάρ αλ Άσαντ. Πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για μια ακόμη αιματοχυσία, μια βίαιη αντιπαράθεση. Η κατάσταση είναι τόσο περίπλοκη που μοιάζει με γρίφος. Πώς αλλιώς να εξηγηθεί ότι δύο θεωρητικά συμμαχικές χώρες, η Ρωσία και η Τουρκία, στη Λιβύη υποστηρίζουν αντίπαλα στρατόπεδα; Από τη μια η Μόσχα τάσσεται στο πλευρό του στρατάρχη Χαλίφα Χαφτάρ και από την άλλη η Τουρκία κάνει συμφωνίες και μνημόνια με τον Φαγέζ αλ Σαράζ. Την ίδια ώρα εκατοντάδες πολίτες, Σύροι κυρίως και Ιρακινοί, πεθαίνουν ή ελπίζουν στο πολυπόθητο άσυλο σε κάποια χώρα της Ευρώπης». A

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΑΡΑΝΤΙΛΗΣ

Ένας καθηγητής ειδικός στις «αποφάσεις»

Του **ΜΑΚΗ ΠΡΟΒΑΤΑ**

Το 2017 ορίστηκε από τον Κυριάκο Μητσοτάκη γραμματέας Στρατηγικού Σχεδιασμού και Επικοινωνίας στη ΝΔ. Τότε είχε αναλάβει και την εκπαίδευση των στελεχών στην ενότητα «Ηγεσία και λήψη αποφάσεων» στην Πολιτική Ακαδημία του κόμματος. Με σπουδές Μαθηματικών στην Πάτρα, έκανε μεταπτυχιακό στην Επιχειρησιακή Έρευνα στο London School of Economics κι έλαβε το διδακτορικό του από το ΕΜΠ, ενώ είναι καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης και Λήψης Αποφάσεων στο Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και Διευθυντής της ερευνητικής μονάδας «Επιχειρησιακής Έρευνας και Συστημάτων Αποφάσεων» στο ίδιο πανεπιστήμιο. Τώρα έχει τη θέση του βουλευτή Επικρατείας της ΝΔ. Όταν βρεθήκαμε, ερχόταν από μια δουλειά που είχε στα Εξάρχεια, οπότε εύλογη η αρχή για τη συζήτησή μας…

Αν σκεφτούμε ότι τα Εξάρχεια είναι η περιοχή που περιέχει το εξ ορισμού σημαντικότερο αρχαιολογικό μουσείο του πλανήτη, θα έπρεπε και η περιοχή να είναι από τις σημαντικότερες στον κόσμο… Και όχι μόνο, είναι και δίπλα στο Πεδίο του Άρεως. Ξέρετε, το Πεδίο του Άρεως μαζί με τον Εθνικό Κήπο είναι οι πνεύμονες της Αθήνας. Τα Εξάρχεια περιέχουν επίσης και το Πολυτεχνείο, το οποίο το έχουμε συνηθίσει στην άθλια εικόνα του – αν αποκατασταθεί, σαν χώρος, είναι μαγικός. Και ακόμα, μην ξεχνάμε ότι πρόκειται για μια περιοχή με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από αρχιτεκτονικής πλευράς, με κτίρια καταπληκτικά του Μοντερνισμού, του '60 και του '70 – η οδός Μαυροματαίων είναι ένα μουσείο αρχιτεκτονικής, όπου πραγματικά κάθε πολυκατοικία εκφράζει και μία διαφορετική περίοδο, τα σχέδια των πολυκατοικιών είναι εντυπωσιακά. Τα Εξάρχεια είναι ένα τεράστιο στοίχημα για τους Αθηναίους.

Και βέβαια, σε σχέση με την ασφάλεια, είναι εμβληματική περιοχή για την κυβέρνηση αλλά και για το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας. Την ίδια στιγμή, βέβαια, το κέντρο της Αθήνας έχει τεράστιες περιοχές εγκληματικής δράσης με εμπόριο ναρκωτικών σε κοινή θέα, λαθρεμπόριο και δολοφονίες, όπως είδαμε και στη Μενάνδρου τις προηγούμενες μέρες. Αυτά συμβαίνουν εδώ και δεκαετίες, κανένας υπουργός Δημόσιας Τάξης δεν κρίνεται επιτυχημένος σε αυτό τον τομέα. Η κυβέρνηση πιστεύει ότι η ασφάλεια αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα του πολίτη χωρίς το οποίο δεν υπάρχει ούτε ελευθερία ούτε κοινωνική πρόοδος. Γι' αυτό τον λόγο δεν δρα αποσπασματικά και επικοινωνιακά, βάσει της επικαιρότητας, ούτε αποκλειστικά και μόνο στην περιοχή των Εξαρχείων. Αντιθέτως, έχει σχεδιάσει και υλοποιεί ένα συγκεκριμένο, πολυεπίπεδο στρατηγικό πλάνο στον τομέα της αντεγκληματικής πολιτικής. Ενδεικτικά, ήδη βρίσκονται 1.500 νέοι αστυνομικοί στους δρόμους, έχουν συσταθεί δύο νέες επιχειρησιακές ομάδες για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας, ο εξοπλισμός και τα μέσα της ΕΛ.ΑΣ. ανανεώνονται συνεχώς, ενώ ιδρύεται Διεύθυνση Πρόληψης της Βίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη με ευρύ πεδίο δράσης. Η επανάκαμψη της δημόσιας ασφάλειας και η εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας στην ελληνική κοινωνία αποτελούν απόλυτη προτεραιότητα αυτής της κυβέρνησης.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΑΘΟΥΜΕ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ Ο,ΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ. ΑΥΤΟ ΚΑΝΟΥΝ ΟΛΟΙ ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Ας πάμε στο μεγάλο θέμα του 21ου αιώνα, που λέγεται Μεταναστευτικό. Μιλώντας για τα δικά μας, οι κάτοικοι δικαιολογημένα δεν εμπιστεύονται την πολιτεία σε αυτά που τους λέει. Δεν θα έπρεπε ήδη να έχουν πάει στα νησιά τα αρμόδια πρόσωπα της κυβέρνησης, να σταθούν μπροστά στους κατοίκους και να τους πουν μπροστά στις κάμερες: «Δεσμευόμαστε ότι θα γίνουν αυτά και αυτά, και απαρέγκλιτα μέχρι αυτή την ημερομηνία. Αν δεν γίνουν, την επόμενη μέρα θα έρθουμε εδώ και θα παραιτηθούμε»; Η κυβέρνηση συνολικά και η αρμόδια πολιτική ηγεσία δεν κρύφτηκαν από τις τοπικές κοινωνίες. Ακούνε τις προτάσεις και τις διαμαρτυρίες, μελετούν τα δεδομένα και δρουν υπεύθυνα προς το συμφέρον όλων των Ελλήνων. Γι' αυτό άλλωστε το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου έδωσε διορία μιας ακόμα εβδομάδας στην τοπική αυτοδιοίκηση προκειμένου να συζητηθούν εναλλακτικοί χώροι για τις απαραίτητες, για λόγους προστασίας της δημόσιας τάξης και της δημόσιας υγείας, κλειστές δομές στα νησιά. Την ίδια στιγμή, όμως, δηλώνει ότι είναι όλα έτοιμα για την υλοποίηση του κυβερνητικού σχεδίου, ώστε να κλείσουν οι άναρχες ανοιχτές δομές και να επιταχυνθεί η πολιτική ασύλου και επιστροφών. Στο management λέμε ότι για να κερδίσεις την εμπιστοσύνη χρειάζεται να είσαι αξιόπιστος, δηλαδή να κάνεις αυτά που λες, όσο και αποτελεσματικός. Προφανώς το ίδιο ισχύει και για την κυβέρνηση. Έχει ανακοινώσει συγκεκριμένο σχέδιο για την αποτελεσματικότερη φύλαξη των συνόρων, την επιτάχυνση των διαδικασιών του ασύλου, τις επιστροφές και τα κλειστά κέντρα και έχει ξεκινήσει να το υλοποιεί αποτελεσματικά. Ενδεικτικά, από 1η Ιανουαρίου 2020 οι αποφάσεις παροχής ή όχι ασύλου σε πρώτο βαθμό βγαίνουν σε 24 ημέρες, και όχι σε μήνες όπως επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, ενώ έχουν ήδη πραγματοποιηθεί εννέα αποστολές επιστροφών. Ο άμεσος στόχος είναι ο αριθμός των επιστροφών να αυξηθεί ακόμα περισσότερο.

Τώρα τρέχει η συζήτηση για το Δουβλίνο 3. Δεν θα έπρεπε να απαιτήσουμε να μπει η Frontex σοβαρά στο παιχνίδι, να βρίσκεται και να ελέγχει τη ροή των προσφύγων από την πλευρά των συνόρων της Τουρκίας; Πραγματικά αυτό που συμβαίνει, με το καινούργιο σχέδιο της Γερμανίας, είναι σίγουρα μια πολύ μεγάλη ευκαιρία για την Ελλάδα ώστε να δείξει σε όλους ότι η τωρινή συμφωνία είναι δυσανάλογη για τα κράτη μέλη και ότι πραγματικά χρειάζεται πλέον να αντικατασταθεί ο ανεπαρκής κανονισμός του Δουβλίνου. Θα σας πω κάτι. Παρά το γεγονός ότι είμαι ένας από τους ένθερμους, προφανώς, υποστηρικτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με είχε πικράνει πάρα πολύ η στάση της στο προσφυγικό. Δεν είναι δυνατόν να μην υπάρχουν ηγετικές συμπεριφορές από τους επικεφαλής των χωρών της Ευρώπης στο θέμα του προσφυγικού.

Οι Γάλλοι, οι οποίοι μετά το Brexit είναι η μόνη πυρηνική δύναμη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βλέπουν μέσα από τους Τούρκους να έρχονται οι Ρώσοι κάτω από τα πόδια τους. Ο Μακρόν ξέρει ότι αυτό θα δημιουργήσει αντανακλαστικά υπέρ της Λεπέν. Αυτό ισχύει. Ταυτόχρονα, αυτό που ισχύει είναι ότι η Τουρκία χαρακτηρίζεται τουλάχιστον από μεγαλοϊδεατισμό, κάτι που δεν χαρακτηρίζει την Ελλάδα. Η Τουρκία διεκδικεί τα πάντα χωρίς να βασίζονται οι διεκδικήσεις της στο διεθνές Δίκαιο, το οποίο είναι τελείως αντίθετο από αυτό που πράττει η Ελλάδα. Έχουμε έναν πρωθυπουργό ο οποίος αναπτύσσει ξεκάθαρα ενεργητική διπλωματία κι είναι πολύ σημαντικό αυτό. Για πρώτη φορά γίνονται κινήσεις από την πλευρά μας, κάτι το οποίο προκαλεί εκνευρισμό στον Ερντογάν. Δεν έρχεται τυχαία ένα γαλλικό αεροπλανοφόρο στην περιοχή, από τη μια μέρα στην άλλη. Υπάρχει μια μεγάλη διπλωματική προετοιμασία από πίσω και εμείς απλά βλέπουμε τους καρπούς που αποδίδει.

Στην Ελλάδα είμαστε για μια ακόμα φορά πίσω σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Χρειαζόμαστε πολιτικούς και πολίτες του 21ου αιώνα, δεν μπορούμε να παραμένουμε σε λογικές και απαιτήσεις 20ού αιώνα. Κατ' αρχάς να πω τι θα πρέπει να προσέξουμε πάρα πολύ, είναι πολύ σημαντικό, ζωτικής σημασίας, το να κάνουμε μεταρρυθμίσεις. Να φτιάξουμε επιτέλους ένα οργανωμένο κράτος το οποίο θα χαρακτηρίζεται από κανόνες, από διαδικασίες, όπου ο πολίτης θα είναι ευχαριστημένος. Κυρίως, όμως, αυτό το κράτος να μην εξαρτάται από κανέναν χαρισματικό πολιτικό για να λειτουργήσει…

Επομένως χρειαζόμαστε έναν χαρισματικό πολιτικό να δημιουργήσει ένα κράτος το οποίο δεν θα χρειάζεται χαρισματικούς πολιτικούς για να λειτουργεί. Ώστε μετά να μην είναι απαραίτητος ο χαρισματικός, αλλά αυτός που θα τηρεί τους κανόνες. Όντως χρειαζόμαστε έναν χαρισματικό, θα έλεγα και ικανό πολιτικό, για να φέρει εις πέρας αυτές τις θεσμικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να λειτουργεί το κράτος κανονικά, να είναι γρήγορο και αποτελεσματικό – ταυτόχρονα, να υπάρχουν κανόνες και διαδικασίες ώστε να αντιμετωπιστεί η διαφθορά.

Μιλώντας για όλα αυτά, η βασική ευθύνη είναι του πολιτικού γιατί αυτός θέτει το πλαίσιο, και πρέπει να είναι ο ίδιος το παράδειγμα… Το «lead by example» ισχύει για όλους τους πολιτικούς. Είναι εντελώς απαραίτητο. Όμως πρέπει και ως πολίτες να είμαστε το παράδειγμα για όλα όσα ζητάμε από τους πολιτικούς. Αυτό ισχύει και για το οτιδήποτε ζητάμε από τους φίλους μας και γενικά από τον περίγυρό μας. Πρέπει να μάθουμε να είμαστε εμείς το παράδειγμα για ό,τι απαιτούμε. Αυτό κάνουν όλοι οι υπεύθυνοι πολίτες του κόσμου. A

ATHENS voice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσιρμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Ε. Κυριακίδου, Μ. Μαρμαρά, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένες, Μ. Νομικός, Ευτ. Παλλήκαρης, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Μ. Προβατάς, Κ.Ρήγος, Ν. Σταμάτη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Σ. Χαραμή, Λ. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις Θοδωρής Μπαργιώτας, Β. Γκογκτζιλάς, art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσης, Γιάννης Βελισσαριδης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Direct Market Στεφανία Μουστάκη, Βασίλης Ζαφειρούλης, Κρύστα Φωτεινοπούλου
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζίτη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ
Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213
Αγγελίες: 210 3617. 369
Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.V. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

ATHENS voice

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ

Το παιγνίδι της τυφλόμυγας στο Αιγαίο

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ**

Στο αμέσως επόμενο διάστημα η Νομική Υπηρεσία του ΟΗΕ θα αναρτήσει στη βάση δεδομένων του οργανισμού τη συμφωνία (Memorandum of Understanding) που υπέγραψαν η Τουρκία με τη Λιβύη. Πρόκειται για μια στάνταρ διαδικασία. Η συμφωνία θα αναρτηθεί από την Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea / DOALOS). Η ανάρτηση δεν σημαίνει πως ο ΟΗΕ νομιμοποιεί τη συμφωνία. Άλλωστε στη σχετική ιστοσελίδα ξεκαθαρίζεται η στάση του οργανισμού έναντι τέτοιων διαδικασιών. Συγκεκριμένα αναφέρεται: «Οι ονομασίες που χρησιμοποιούνται και το υλικό που παρουσιάζεται σε αυτό το site δεν συνεπάγονται την έκφραση οιασδήποτε γνώμης εκ μέρους της Γραμματείας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το νομικό καθεστώς οποιασδήποτε χώρας, περιοχής, πόλης ή περιοχής ή των αρχών της, ή σχετικά με την οριοθέτηση των συνόρων ή των ορίων»*.

Αν προσπεράσουμε τα γραφειοκρατικά αυτά δεδομένα και τις διαδικασίες και εμπλακούμε στην ουσία του ζητήματος, όπως και θα έπρεπε, καταλήγουμε πως πέρα από τους θεατρινισμούς και τους λεονταρισμούς των κυβερνώντων η τουρκική διπλωματία κέρδισε έναν ρούμπο. Υπέγραψε ένα Μνημόνιο με μία υπαρκτή κυβέρνηση η οποία αναγνωρίζεται από τον ΟΗΕ. Την κοινοποίησε στη Νομική Υπηρεσία του Οργανισμού. Κατόπιν τυπικού ελέγχου το Μνημόνιο αναρτάται στη Βάση Δεδομένων του ΟΗΕ οπότε αποτελεί αναφορά. Αν κάποιος προσβάλλει αυτό το Μνημόνιο και νομίμως το αποδομήσει μέσω αποδεκτών διαδικασιών (Διεθνή Δικαστήρια, Διεθνή Forum, άλλες διαδικασίες ή ακόμη και μέσω πολέμου, ενέργεια μέσω της οποίας μπορεί να παραχθεί, υπό προϋποθέσεις, δίκαιο) τότε ο ΟΗΕ θα αναρτήσει στην Data Base του τα νέα δεδομένα. Μέχρι τότε όμως στον ΟΗΕ θα παραμένουν αναρτημένες οι συντεταγμένες που καθορίζουν τα γεωγραφικά όρια της Τουρκο-Λιβυκής συμφωνίας.

Εξ όσων πληροφορείται το σχετικό διπλωματικό ρεπορτάζ, η Αθήνα και συγκεκριμένα ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας έκανε τα πάντα προκειμένου να εμποδίσει ή να καθυστερήσει καθοριστικά την ανάρτηση αυτή. Καταγράφτηκε και ένα παρασκήνιο, βαλκανικού τύπου και νεοελληνικής κουτοπονηριάς – τα οποία ως διπλωματικά χαρακτηριστικά δεν περνούν εύκολα στο γνωστό κτίριο του Μανχάταν. Καταγράφτηκε επίσης, πάντα στο Μανχάταν, το ουσιαστικό έλλειμμα επιχειρηματολογίας της ελληνικής διπλωματικής παρέμβασης σε σύγκριση με την αντίστοιχη διατύπωση των επιχειρημάτων από την τουρκική πλευρά. Αυτά για να ξέρουμε που πάμε και κυρίως πώς πάμε, επειδή και οι τοίχοι (στο Μανχάταν) έχουν αυτιά. Τελικά η στάση των υπηρεσιών του ΟΗΕ ήταν η αναμενόμενη. Ουδεμία επιπλέον σχέση με τις εμπλεκόμενες πλευρές, καμία περαιτέρω συζήτηση πέραν των τυπικών διαδικασιών, καμία κίνηση η οποία θα μπορούσε να εκληφθεί από τους εμπλεκόμενους ως «προκατειλημμένη στάση» έναντι του ζητήματος. Αναφέρονται όλα τα παραπάνω διότι για μία ακόμη φορά επιχειρήθηκε να διακινηθεί η γνωστή (άθλια και αποτυχημένη) θεωρία περί ελληνικού δαιμονίου η οποία προκαλεί μόνον γέλωτα στα ανώτερα κλιμάκια της διεθνούς διπλωματίας.

Έτσι στην Αθήνα άρχισε η νέα φάση του «εθνικού διαλογισμού» η οποία ωστόσο παίρνει πολύ χρόνο και χρειάζεται μεγάλη ενέργεια. Διότι είναι εύκολο να δηλώνει η Ντόρα Μπακογιάννη ως πρώην υπουργός Εξωτερικών… «πάμε στη Χάγη» και άλλο ο αδελφός της πρωθυπουργός να συντονίσει μία ολόκληρη διπλωματία (ασυνήθιστη) και μία κοινωνία που είναι γαλουχημένη στο δόγμα «Το Αιγαίο ήταν είναι και θα είναι ελληνική λίμνη», στην προοπτική η Ελλάδα να απολέσει ένα ικανό ποσοστό υφαλοκρηπίδας και κατά συνέπεια ΑΟΖ, αν προσφύγει στον Διεθνές Δικαστήριο. Διότι αυτό που αγνοεί ο μέσος ψηφοφόρος είναι πως η λογική ενός διεθνούς θεσμού δεν έχει τίποτε κοινό με τις ιδεοληπτικές κορόνες των ντόπιων πολιτικών τελάληδων.

Επιστρέφοντας στη συμφωνία Τουρκίας - Λιβύης, η ανάρτηση εντός των επομένων ημερών ενδεχομένως του διμερούς Μνημονίου στις Καλένδες του ΟΗΕ θα πυροδοτήσει την έναρξη λειτουργίας ενός άτυπου χρονομέτρου. Από εκείνη τη στιγμή θα αρχίσει να μετρά ο χρόνος προς το καταλυτικό συμβάν το οποίο θα καθορίσει το πώς η Τουρκία και η Ελλάδα θα πάνε στη Χάγη. Θα καθορίσει επίσης το πώς θα κινηθούν η Άγκυρα, η Αθήνα, η Λευκωσία και το Λονδίνο στο Κυπριακό. Το ζητούμενο θα είναι πάντα κατά πόσο η Ελλάδα θα κληθεί να διαπραγματευθεί όλες, ορισμένες ή μία διάσταση των εκκρεμοτήτων στις ελληνοτουρκικές σχέσεις.

Αν και η μία σύσκεψη διαδέχεται την άλλη στην ελληνική πρωτεύουσα εντούτοις δεν υπάρχει προς στιγμήν κάποιο σχέδιο, μία συγκεκριμένη απόφαση για το πώς θα κινηθεί η ελληνική πλευρά. Κατά πληροφορίες που προέρχονται από έμπειρα στελέχη του ΥΠΕΞ, η κυβέρνηση φαίνεται και φέρεται να εναποθέτει μεγάλο μέρος των ελπίδων και των προσδοκιών της στους Αμερικανούς και δευτερευόντως στους Γάλλους. Μόνο που η σχέση Ουάσινγκτον - Άγκυρας διαμορφώνεται πλέον σε καθημερινή βάση και ανάλογα με τις εξελίξεις επί του εδάφους.

ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΑΓΝΟΕΙ Ο ΜΕΣΟΣ ΨΗΦΟΦΟΡΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΩΣ Η ΛΟΓΙΚΗ ΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΤΙΠΟΤΕ ΚΟΙΝΟ ΜΕ ΤΙΣ ΙΔΕΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΚΟΡΟΝΕΣ ΤΩΝ ΝΤΟΠΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΕΛΑΛΗΔΩΝ

Τουτέστιν, η αμερικανική διπλωματία «ζυγίζει» ανά εικοσιτετράωρο τις επιπτώσεις στις ρωσοτουρκικές σχέσεις από τα πολεμικά ανακοινωθέντα στη Συρία. Από αυτή τη δοσομέτρηση εξαρτάται και η ένταση του διπλωματικού φλερτ των Αμερικανών με την Άγκυρα. Είναι δηλαδή πολύ πιθανόν στις αμέσως επόμενες εβδομάδες η Ουάσινγκτον να γίνει πολύ πιο φιλική προς την Τουρκία, εάν κάτι τέτοιο υπαγορεύσει η μείωση της ρωσικής επιρροής προς τον Ερντογάν. Μπορεί η ελληνική θέση να υπαγορεύεται από τη διακύμανση του δυναμόμετρου στις αμερικανοτουρκικές σχέσεις; Όχι βέβαια. Και όμως. Αυτή είναι η εικόνα η οποία κυριαρχεί στο Μέγαρο της Βασιλίσσης Σοφίας.

Στο επόμενο διάστημα θα πρέπει επίσης να ξεκαθαριστεί το τοπίο στις σχέσεις Αθηνών - Λευκωσίας. Το περιβάλλον του πρωθυπουργού και η πολιτική ηγεσία στο ΥΠΕΞ θεωρούν πως η Λευκωσία ευθύνεται κατά κύριο λόγο για την επιδείνωση του κλίματος στα ελληνοτουρκικά γενικώς. Είναι η Λευκωσία η οποία προέκρινε ως στρατηγική επιλογή την επιτάχυνση του project των υδρογονανθράκων και της παραχώρησης θαλάσσιων οικοπέδων προκαλώντας την όρεξη της Άγκυρας και την ανησυχία των Τουρκοκυπρίων. Είναι προφανές πως η Αθήνα αδικεί την κυπριακή πλευρά. Είναι προφανέστερο πως η ελληνική διπλωματία προτιμά τη διπλωματική απραξία από την ανάληψη πρωτοβουλιών. Η Ελλάδα ζει ακόμη με το δόγμα του status quo στο Αιγαίο το οποίο ανετράπη ήδη από την κρίση των Ιμίων το 1996. Μάλλον θα πρέπει να αντιληφθούν εκεί στην αρχή της Βασιλίσσης Σοφίας πως βρισκόμαστε στην τελευταία και κρισιμότερη φάση διαμόρφωσης των νέων διεθνών συνθηκών συμβίωσης για την επόμενη πεντηκονταετία στην περιοχή από τη Μάλτα έως τη Φοινίκη και από την Καλλίπολη έως τη Βεγγάζη. Μία γεύση των πραγματικών συνθηκών που ισχύουν στο Αιγαίο πήραν τα τεχνικά κλιμάκια Ελλάδας και Τουρκίας που συζητούν για Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης την ώρα που πάνω από τα κεφάλια τους διεξάγονταν dog fights μεταξύ Λέσβου και Σάμου. Σε τι συνίσταται ακριβώς η έννοια του status quo;

Όλη η επίμαχη παράγραφος στα Αγγλικά:
«The designations employed and the presentation of the material on this site do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the Secretariat of the United Nations concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Publication on this site of information concerning developments relating to the law of the sea emanating from actions and decisions taken by States does not imply recognition by the United Nations of the validity of the actions and decisions in question». A

Ένα πρωινό με SURVIVORS στο Μέγαρο Μαξίμου

Μπήκαμε στη συνάντηση του πρωθυπουργού **Κυριάκου Μητσοτάκη** με παιδιά που νίκησαν τον καρκίνο και καταλάβαμε γιατί ήταν η πιο αισιόδοξη μέρα της χρονιάς

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**

ΠΕΜΠΤΗ, 12.00 ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης βρίσκεται στο γραφείο του. Λίγο πριν η διευθύντρια επικοινωνίας - passpartout, **Κύρα Κάπη**, και η γραμματέας ποιότητας ζωής και εθελοντισμού της ΝΔ, **Πίστη Κρυσταλλίδου**, τον είχαν ενημερώσει για τις ιστορίες καθενός από τα παιδιά που θα περνούσαν μετά από λίγη ώρα την πύλη του Μεγάρου Μαξίμου. Η αλήθεια είναι πως όταν λίγες μέρες πριν μου πρότειναν να είμαι η μόνη δημοσιογράφος που θα κάλυπτε τη συνάντηση με τα παιδιά και να μπω κι εγώ μέσα, ένιωσα λίγο περίεργα. Ένα τόσο ευαίσθητο θέμα πώς να το χειριστείς αμιγώς δημοσιογραφικά, σκεφτόμουν. Το ασανσέρ σταματάει στον 1ο. Είναι ο όροφος όπου βρίσκεται η αίθουσα συσκέψεων, ο χώρος όπου συνεδριάζει το υπουργικό συμβούλιο, το γραφείο του διευθυντή του πρωθυπουργού, **Γρηγόρη Δημητριάδη**, και το γραφείο του Κυριάκου Μητσοτάκη. Διασχίζω τον διάδρομο και γρήγορα διαπιστώνω ότι η ευφορία που επικρατούσε ήταν ασυνήθιστη για το πάντα αθόρυβο κτίριο της Ηρώδου Αττικού. Βλέπω μπροστά μου την Κύρα, που μαζί με τους ακούραστους **Δημήτρη Παπαμήτσο** και **Αλέξη Παπαχρήστο** (ο φωτογράφος και ο καμεραμάν του πρωθυπουργού) μιλούσαν γλυκά στα πιτσιρίκια που είχαν έρθει για τη συνάντηση. Λίγο πιο πέρα ο **Κώστας Μπαρδάκας** μαζί με τον **Άγγελο Ηλία**, οι φύλακες- άγγελοι του Μαξίμου που φροντίζουν για κάθε τεχνική λεπτομέρεια, παίζουν με κάποια από τα παιδιά και σιγά-σιγά όλοι μαζί αρχίζουμε να γινόμαστε μια παρέα που γελάει δυνατά. Άρχισα να αναρωτιέμαι πώς γίνεται αυτά τα παιδιά να έχουν περάσει μια τόσο δύσκολη περιπέτεια και τίποτα απολύτως να μην έχει «γράψει» στα προσωπάκια τους. Άραγε να συμβαίνει το ίδιο και με την ψυχή τους; Θα το διαπίστωνα λίγη ώρα μετά.

Μπαίνουμε στην αίθουσα συσκέψεων, που βρίσκεται ακριβώς απέναντι από το γραφείο του πρωθυπουργού. Ο **Αργύρης Παπαστάθης**, αναπληρωτής διευθυντής του γραφείου τύπου, έχει αναλάβει τις συστάσεις. Ρωτάει τις ηλικίες των παιδιών, τους κάνει τρυφερά πλάκα, τα βοηθάει να αισθανθούν άνετα, μιλάει με τους γονείς τους και συλλέγει μεθοδικά πληροφορίες που θα αποδεικνύονταν χρήσιμες λίγη ώρα μετά. Μπαίνουμε στο πρωθυπουργικό γραφείο, το οποίο τα παιδιά παρατηρούν μάλλον εντυπωσιασμένα: Το λάπτοπ που βρίσκεται πάνω στο γραφείο, μία πολυκαιρισμένη ατζέντα, το φλιτζάνι με τον καφέ του, την τεράστια τηλεόρασή που, όπως σχολιάζει ένα πιτσιρίκι, *«βρίσκεται τόσο μακριά από το γραφείο, που φαίνεται ότι σπάνια την ανοίγει»*, τις υπέροχες vintage Eames πολυθρόνες. Κοιτούν αφηρημένα κάθε λεπτομέρεια. Οι γονείς τους συστήνονται στον πρωθυπουργό, ο οποίος κοιτάζει τρυφερά τα παιδιά και αυτόματα τα χαρακτηριστικά του γλυκαίνουν. Έχει βγάλει σακάκι και γραβάτα και κάθεται χαλαρός μαζί τους στον καναπέ. Τους ζητάει να του συστηθούν. Η 10χρονη Νεφέλη, ο συνομήλικός της Αντώνης, η 15χρονη Κατερίνα, ο 10χρονος Φίλιππος, η 28χρονη Χρυσούλα και το μωρό της παρέας, η 5χρονη Τζοβάννα. Λείπει όμως ένα παιδί! Και ο λόγος, όπως μας εξηγούν, είναι ότι είχε εξεταστική. *«Είναι πολύ αισιόδοξο, αν το σκεφτείς»* λέει ο κ. **Γιάννης Λιάρος**, ιδρυτής της ΑμΚΕ Karkinaki και μπαμπάς της Νεφέλης. Είναι η πρώτη φορά που συναντούν πρωθυπουργό, ο οποίος τους λέει πόσο περήφανος είναι για αυτούς και πως στόχος της συνάντησης είναι *«να στείλουμε το μήνυμα ότι ο παιδικός καρκίνος θεραπεύεται!»*

Ο Κ.Μ. ζητάει από τα παιδιά να του διηγηθούν τις προσωπικές τους ιστορίες. Η πιο μεγάλη της παρέας, η Χρυσούλα, ξεκινάει πρώτη μιλώντας με ωριμότητα που σε κάνει να ζηλεύεις: *«Το έχω αφήσει πίσω μου, νιώθω όμως τυχερή που μου συνέβη γιατί μου άλλαξε τη ζωή και αισθάνομαι ότι έχω την ευθύνη να βοηθήσω και άλλα παιδιά που το βιώνουν. Εφόσον ξεπεράστηκε μόνο τύχη νιώθω, αλλά θέλω να βοηθήσω».* Οι γονείς των παιδιών συμφωνούν *«παρά το ότι τα παιδιά μας το ξεπέρασαν, κάναμε μία επιλογή να μην το αφήσουμε πίσω μας χωρίς να μας νοιάζει τι θα γίνει στη συνέχεια».* Αρχίζουν να εξηγούν τις δυσκολίες στο πολύπαθο ελληνικό σύστημα υγείας. *«Υπάρχει κενό στην ψυχολογική υποστήριξη μετά τη στιγμή που συμβαίνει το γεγονός. Αφότου περάσει η μπόρα και αρχίζουν να βγαίνουν τα προβλήματα». «Τα φάρμακα με τα οποία γίνονται καλά τα παιδιά μας είναι 50-60 ετών».* Ο Κ.Μ. ρωτάει να μάθει λεπτομέρειες, ενώ δείχνει και ο ίδιος αρκετά ενημερωμένος. Άλλωστε στο θέμα του καρκίνου έχει και μια προσωπική ευαισθησία, αφού η μητέρα του Μαρίκα είχε δώσει μάχη με τη νόσο. Τα στοιχεία πάντως για τον παιδικό καρκίνο είναι ενθαρρυντικά. 4 στους 5 θεραπεύονται, 9 στις 10 λευχαιμίες, που είναι ο κύριος τύπος που προσβάλλει τα παιδιά, επίσης θεραπεύονται. Τα περιστατικά πλέον που παραπέμπονται στο εξωτερικό είναι ελάχιστα, κάτι που είναι πολύ σημαντικό για την οικονομική επιβάρυνση των οικογενειών. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν τέσσερις κλινικές

στην Ελπίδα, δύο κλινικές σε Ιπποκράτειο και ΑΧΕΠΑ και μία στο Ηράκλειο της Κρήτης.

«Πρόεδρε, η Νεφέλη κάτι θέλει να σας δώσει: *"Είναι δώρο, κάτι κίτρινα κορδελάκια που φτιάξαμε με τους συμμαθητές μου και τα φοράμε στις 15 Φεβρουαρίου που γιορτάζουμε την ημέρα παιδικού καρκίνου"».* Τα παίρνει στα χέρια του, αρχίζει να τα περιεργάζεται, υπόσχεται πως όπου κι αν βρεθεί το Σάββατο θα τα φοράει πάνω του και μετά κοιτάζει τη 10χρονη Νεφέλη ρωτώντας την πότε τελείωσε η περιπέτειά της. *«Δεν θυμάμαι»* του λέει σηκώνοντας τους ώμους με αφοπλιστική παιδική ειλικρίνεια, που μας κάνει να κοιταχτούμε όλοι μεταξύ μας συνωμοτικά χαμογελώντας. Πριν 6 χρόνια, λέει ο μπαμπάς της. *«Εγώ το θυμάμαι»* λέει η 15χρονη Κατερίνα, *«είναι καλό να το θυμόμαστε, εμένα μου δίνει δύναμη και όταν θέλω να δώσω σε κάποιον άλλον δύναμη του λέω όσα πέρασα».* Τότε ο Κυριάκος Μητσοτάκης συμπληρώνει πως και μία συμμαθήτρια της κόρης του πέρασε αυτή την περιπέτεια και όλες οι φίλες ευαισθητοποιήθηκαν πολύ. Ο Φίλιππος και ο Αντώνης κοιτούν χωρίς να μιλούν ως –πάντα πιο συνεσταλμένα– αγοράκια. *«Ο Φίλιππος ασχολείται με την ιππασία, πρόεδρε»*, λέει η Πίστη Κρυσταλλίδου, που ξέρει τα παιδιά και άλλωστε ήταν και η εμπνεύστρια της συνάντησης. *«Ήθελα να μεγαλώσω και να έχω ένα δικό μου άλογο, να γίνω ιππέας, και το έβαλα στόχο όταν μεγαλώσω να γίνω πρωταθλητής».* Ο Αντώνης, από την άλλη, κάνει ταεκβοντό. Τους κοιτάζω να μιλάνε και αισθάνομαι ξαφνικά μια αισιοδοξία, αλλά και χαρά. Το ίδιο συναίσθημα διακρίνω και στα βλέμματα του Δημήτρη Παπαμήτσου και του Αλέξη Παπαχρήστου, που τραβούν φωτογραφίες και πλάνα προσπαθώντας να αποτυπώσουν αυτή την αίσθηση που έχουμε όσοι είμαστε εκεί.

Η Χρυσούλα λέει για το πόσο σημαντική θα ήταν η δημιουργία follow up γραφείων, που θα παρακολουθούν τα παιδιά αφότου θεραπευτούν για τη μετέπειτα ζωή τους. *«Είναι σημαντικό για την ψυχοκοινωνική υποστήριξή»* μας λέει, *«για να αφαιρέσουμε το ταμπού των ανθρώπων που το έχουν περάσει και φοβούνται να το πουν».* Η συνάντηση όμως έβγαλε και μια ευχάριστη είδηση. Ο πρωθυπουργός δεσμεύτηκε για το πάγιο αίτημα της δημιουργίας Εθνικού Μητρώου Νεοπλασιών Παιδικής και Εφηβικής Ηλικίας, που θα επιτρέψει την καταγραφή των αναγκών και τον συντονισμό πράξεων για τη βέλτιστη αντιμετώπιση αυτών των νοσημάτων, θα αποτελέσει συστηματικό εργαλείο για τη σωστή οργάνωση και στελέχωση των μονάδων στην επικράτεια, θα συμβάλει στην αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και θα επιτρέψει τον σωστό προγραμματισμό δράσεων πρόληψης και έγκαιρης διάγνωσης σε εθνική εμβέλεια.

Η κ. Γιούλη Μενουδάκου, γνωστή σε πολλούς από την ενασχόλησή της με το Ποτάμι αλλά και από τη θέση της υπεύθυνης Συντονισμού Μεταμοσχεύσεων του Εθνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων, εξηγεί πόσο σημαντικό είναι όλοι όσοι είμαστε 18-45 να γίνουμε εθελοντές δότες μυελού των οστών. *«Εγώ γίνομαι 52, με χάσατε!»* λέει χαμογελώντας ο Κ.Μ., *«ήσασταν, όμως, και είναι πολύ σημαντικό»* του απαντά εκείνη, τη στιγμή που η 5χρονη κόρη της Τζοβάννα την τραβά από το χέρι. *«Για έλα εδώ εσύ!»* της λέει ο Μητσοτάκης. *«Θα με βοηθήσεις να μοιράσουμε κάτι δωράκια που σας έχω;»* Είναι βιβλία του Ευγένιου Τριβιζά.

Κοιτάζω τα παιδιά. Μου φαίνεται ακόμα αδύνατον ότι μπορεί να έχουν περάσει τέτοια δοκιμασία και να μη φαίνεται σε τίποτα στην όψη τους. Ίσως μόνο κάποιες στιγμές φευγαλέα στο βλέμμα τους, που έχει μία ξεχωριστή, ιδιαίτερη ωριμότητα, μεγαλύτερη από αυτήν που συναντά κανείς στις ηλικίες τους. Διότι αυτά τα παιδιά είναι, όπως τους αποκαλούν, survivors. Και έμαθαν με τον δύσκολο τρόπο πόσο υπέροχο είναι να δίνεις μια μάχη και να την κερδίζεις. Βγαίνουμε όλοι μαζί από το γραφείο του πρωθυπουργού, ο οποίος, αφού τους φιλάει έναν έναν, τους προτείνει αν θέλουν να τους ξεναγήσει στα γραφεία του Μαξίμου. Πλέον έχουν χαλαρώσει εντελώς, κάνουν βόλτες εδώ και εκεί, μπαίνουν στα γραφεία, βγαίνουν όλοι μαζί στην κεντρική πύλη και φωτογραφίζονται. Η συστολή έχει φύγει, είναι όλοι μια παρέα. Είναι η πρώτη φορά που βλέπω τον Κυριάκο Μητσοτάκη να κάθεται στα σκαλάκια της κεντρικής εισόδου του Μαξίμου. Βγαίνουν σέλφι μαζί του, σηκώνουν τα χεράκια τους ψηλά σαν να πανηγυρίζουν.

Λίγο πριν φύγουν, η πανέμορφη 5χρονη Τζοβάννα μού ζητάει να βγάλουμε μαζί φωτογραφία. Λίγες μέρες μετά βλέπω μια άλλη φωτογραφία που έχει ανεβάσει στο Facebook η μαμά της, Γιούλη Μενουδάκου, με αφορμή την Ημέρα Παιδικού Καρκίνου, από την περίοδο που η μικρούλα έκανε θεραπείες. Ξαφνικά με πλημμυρίζει μια απέραντη χαρά και ελπίδα. Ήταν ό,τι πιο αισιόδοξο είχα δει εδώ και πάρα πολύ καιρό. Ζητάω από τη μαμά της να δημοσιεύσω τις δύο φωτογραφίες τη μία δίπλα στην άλλη. Για να δουν όλοι αυτό που έβλεπα κι εγώ μπροστά μου στα χαρούμενα ματάκια της μικρούλας Τζοβάννας. Ναι, λοιπόν. Νικιέται! A

ΠΛΑΤΕΙΑ

ΟΜΟΝΟ

Σε λίγες μέρες αποκαλύπτεται η πολυαναμενόμενη ν

Της **ΝΕΝΕΛΑΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ** - Φωτό: **ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ** @g_mitropoulos_

ΟΜΟΝΟΙΑ

Εν αναμονή...

νέα ανάπλαση της πιο ιστορικής πλατείας της Αθήνας

1970

ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΕΚΕΙΝΗ ΠΟΥ ΤΟ ΥΨΟΣ ΜΟΥ μού επέτρεπε να ατενίζω τον κόσμο «από κάτω», δηλαδή πεντάχρονη, οι βόλτες με τη μητέρα μέχρι την Ομόνοια γινόντουσαν και μία και δύο, ίσως και παραπάνω φορές την εβδομάδα. Βλέπετε, εκείνα τα όχι και πολύ παλιά χρόνια, στην Ομόνοια ήταν που καθημερινά κατέβαινε το πλήθος των Αθηναίων για να κάνει τα ψώνια του, τις δουλειές του, να δώσει τα ραντεβού με τους φίλους. Το «φτάσαμε» το καταλάβαινα από την έντονη, ξελιγωτική ακόμα και για τα δικά μου παιδικά ρουθούνια, μυρωδιά του φρεσκοαλεσμένου καφέ του Λουμίδη, πάντα κάναμε μια στάση εκεί για να προμηθευτούμε τον καφέ της εβδομάδας. Στη συνέχεια, μπαίναμε στα διάφορα καταστήματα προς αγορά μικρών και μεγάλων αναγκών ένδυσης και υπόδησης, καταλήγαμε στα εδώδιμα και αποικιακά, αυτά πια κι αν ήταν αμέτρητα, για τυριά, μαναβικά, κρέατα, μπαχαρικά, λοιπά είδη διατροφής. Αν, σπάνια, ήταν μαζί και ο μπαμπάς –μεγάλος γλυκατζής– έπαιζε με μεγάλες πιθανότητες και μια επίσκεψη στον Κτιστάκη για μια μερίδα λουκουμάδες, τότε ακόμη ήταν λίγο παρακάτω από την Ομόνοια, επί της Αγίου Κωνσταντίνου. Ο μεγάλος χαλασμός γινόταν όταν φτάναμε στην είσοδο του Ηλεκτρικού, οι κυλιόμενες σκάλες ήταν «νουβωτέ» ακόμη και για τους μεγάλους, λίγα μόλις τα χρόνια από την ώρα που είχαν πρωτομπεί, σκεφθείτε τα πιτσιρίκια τι παιχνίδι κάναμε, «άλλο ένα ανέβα-κατέβα, μαμά, και φύγαμε».Ήταν μια πλατεία μεγάλη τότε η πλατεία Ομονοίας, με άπειρο κόσμο να πηγαινοέρχεται (και... πόδια, πολλά πόδια που έβλεπα εγώ από το ύψος των 5 μου χρόνων), με θέατρα που το βράδυ πλημμύριζαν από καλοντυμένο κόσμο, με πολλά καφενεία και ζαχαροπλαστεία πάντα γεμάτα από το πρωί, με σιντριβάνια που πετάγανε τους πίδακες ψηλά (και στους μεγάλους αέρηδες πιτσίλαγαν τους πεζούς), με μεγάλα περίπτερα που είχαν ντάνες τις εφημερίδες και τα ξένα περιοδικά αλλά πουλάγανε και ατέλειωτη γκάμα άλλων προϊόντων. Μεγαλώνοντας μας τράβηξε η Ερμού κι η πιάτσα που άρχισε να σχηματίζεται και να ισχυροποιείται προς τα «πάνω», όμως η Ομόνοια μάς μάζευε ακόμα κοντά της, στα μικρά και τα μεγάλα. Την εποχή που περί την πλατεία Ομονοίας αναπτυσσόταν ακόμη όλη η εμπορική κίνηση της Αθήνας, που τα ξενοδοχεία φισκάρανε από κατοίκους της επαρχίας –οι ίδιοι γλεντάγανε το βράδυ με τσάμικα στα κέντρα της περιοχής–, που οι εργάτες ακόμη μαζευόντουσαν πρωί πρωί ψάχνοντας μεροκάματο, που το σιντριβάνι έπαψε πια να πετάει νερό και στεκόταν βουβό και μαραμένο, που η πλατεία όλη άρχισε να παρουσιάζει τα πρώτα σημάδια μαρασμού, εμείς ακόμη ερχόμασταν νεαροί, και φέρελπεις, και μοντέρνοι Αθηναίοι, στην αγαπημένη μας πλατεία της πόλης. Ανακατεύοντας τα καινούργια τζιν του Ναούμ μέχρι να βρούμε το πιο στενό, με πανηγυρισμούς στις νίκες του Παναθηναϊκού και για να δούμε τους «μουρλούς» να πέφτουν με τα ρούχα στα νερά, στα μεγάλα μεταπολιτευτικά γεγονότα για να πάρουμε γραμμή ακούγοντας παθιασμένες αγορεύσεις στα επιτόπια πηγαδάκια, οπωσδήποτε τα ξημερώματα του Σαββάτου μετά τα κλαμπ και τις ντίσκο για να πάρουμε εφημερίδες (...όλες!). Λίγο μετά άρχισε η πραγματική παρακμή της πιο «λαμπρής» πλατείας της Αθήνας, το Σύνταγμα πήρε και με τη βούλα τα πρωτεία, ο κόσμος άφησε την «κοιλιά» της Αθήνας και ανέβηκε προς τα πάνω. Η κρίση της τελευταίας δεκαετίας έδωσε τη χαριστική βολή.

Μικρή ιστορική αναδρομή

Σύμφωνα με το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο της πόλης των Αθηνών, που έγινε από τους πολεοδόμους Κλεάνθη και Σάουμπερτ το 1846, ο χώρος που έγινε αργότερα η πλατεία Ομονοίας διαμορφώθηκε καταρχάς για να φιλοξενήσει τα ανάκτορα, γι' αυτό και ονομάστηκε πλατεία Ανακτόρων. Το σχέδιο γρήγορα εγκαταλείφθηκε μια και η περιοχή αφενός συνόρευε με τις εργατικές κατοικίες αφετέρου και κυρίως δεν ήταν ακριβώς αυτό που λέμε «φιλέτο» ώστε να αναγερθούν πάνω της ανάκτορα, είχε πολύ κοντά τα έλη του Κηφισού και ήταν γούβα. Στη συνέχεια προτάθηκε στο σημείο να ανεγερθεί ο Ναός του Σωτήρος, έγινε μάλιστα δημόσιος έρανος για την κατασκευή του ο οποίος όμως δεν απέδωσε τα αναμενόμενα, η ιδέα εγκαταλείφθηκε και τα συγκεντρωθέντα χρήματα δόθηκαν για την ανέγερση της Μητρόπολης. Για κάποιο διάστημα ονομάστηκε πλατεία Όθωνος προς τιμή του Βασιλιά και τότε ήταν το βορειότερο και πιο απομονωμένο μέρος της μικρής Αθήνας, σκεφθείτε πως αποτελούσε το τέρμα του εξοχικού περιπάτου των Αθηναίων!

Το 1862 το πλήθος συγκεντρώνεται εδώ, στην πλατεία, για να πανηγυρίσει έξαλλα την έξωση του Βασιλιά. Ο πρόεδρος της προσωρινής κυβέρνησης Δημήτριος Βούλγαρης (επονομαζόμενος και Τζουμπές), συγκινημένος βάζει τους αρχηγούς των αντίπαλων παρατάξεων να σφίξουν τα χέρια και να δώσουν όρκο ομονοίας. Και να που την ιστορική αυτή μέρα του Οκτωβρίου η πλατεία «...λαμβάνει το ωραίον της Ομονοίας όνομα».Όλα όσα διαδραματίζονται στη μικρή πόλη που αρχίζει να «εξευρωπαΐζεται» είναι ωραία, νέα και πολλά υποσχόμενα.

«Πλατεία κοκέτα, φαγιά σε πακέτα, τσατσάρες, στυλό και λαχεία... Κάποιου εκεί κουλουρτζή ο ταβλάς, να η Ομόνοια place, να η Ομόνοια place»

Τραγουδά η **Ρένα Βλαχοπούλου** σε επιθεώρηση στο θέατρο Κυβέλη το 1954 και δίνει εικόνες της εποχής.

Διαφημιστείτε στα

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

ΑΣΤΙΚΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ
ΑΘΗΝΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
& ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

ΤΡΟΛΕΪ
ΑΘΗΝΑ

ΚΤΕΛ
ΑΘΗΝΑ
ΗΜΙΑΣΤΙΚΑ

ΜΕΤΡΟ
ΑΘΗΝΑ

ΗΣΑΠ
ΑΘΗΝΑ

ΤΡΑΜ
ΑΘΗΝΑ

ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ "ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ"

25.574.030
ΕΠΙΒΑΤΕΣ
(2019)

14 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ

30.152.728
ΕΠΙΒΑΤΕΣ
(2019)

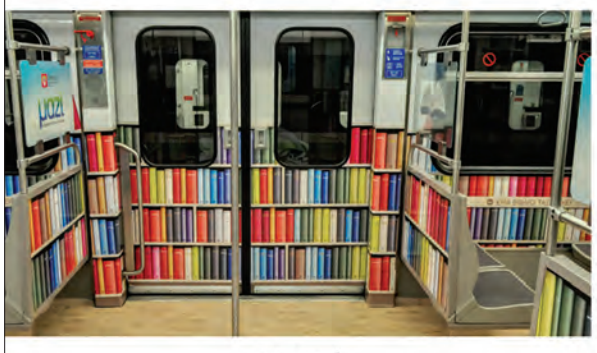
Αστικά λεωφορεία Αθήνας

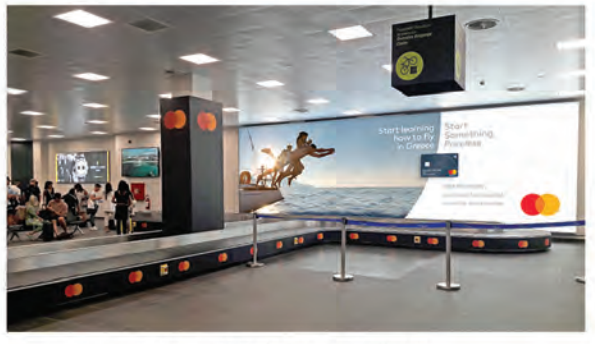
Τρόλεϊ

Αστικά λεωφορεία Θεσσαλονίκης

Μετρό

Αεροδρόμιο Μυκόνου

Αεροδρόμιο Ρόδου

Αεροδρόμιο Αθήνας

INTERBUS
OUT OF HOME MEDIA

www.interbus.gr

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Εν αναμονή...

1906

1920

ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ του Γεωργίου του Α΄ η πλατεία ομορφαίνει, δεντροφυτεύεται και αποκτά πολύ πράσινο, χτίζονται τα πρώτα πολυτελή ξενοδοχεία, ανοίγουν ζαχαροπλαστεία που διαθέτουν ορχήστρες, καφέ που προφέρουν πάστες και άλλα δυτικού τύπου γλυκά, καθώς και εφημερίδες προς ανάγνωση. Μια μαρμάρινη εξέδρα τοποθετείται στην πλατεία, πάνω της τις Κυριακές παίζει στρατιωτική μπάντα προς τέρψιν των θαμώνων. Μεγαλεία!

Η πλατεία γίνεται το κέντρο της κοσμικής ζωής της πόλης, τα μαγαζιά γύρω αυξάνονται. Ανοίγουν κι άλλα καφέ σαντάν καθώς και πολλά αμανετζίδικα, δημιουργούνται αρκετά μικρά ξενοδοχεία με πιο χαμηλές τιμές ή και «για ενοικίαση λίγων ωρών», το Σύνταγμα αρχίζει να θεωρείται πιο αριστοκρατική περιοχή, όμως η Ομόνοια γίνεται κέντρο κεφιού και διασκέδασης για τους Αθηναίους αλλά και για όσους έρχονται από την επαρχία.

Το 1930 η πλατεία δέχεται μεγάλες αλλαγές και επεμβάσεις καθώς ολοκληρώνονται τα έργα για τον σταθμό του Ηλεκτρικού. Στο κέντρο της κατασκευάζονται κιόσκια για ανθοπώλες αλλά και η είσοδος του Ηλεκτρικού, περιμετρικά μπαίνουν οι 8 Μούσες πάνω από τσιμεντένιους κίονες που λειτουργούν ως αεραγωγοί για τις ανάγκες του Ηλεκτρικού. Η έναντη Μούσα, η Καλλιόπη, δεν βρίσκει... χώρο να σταθεί, μπαίνει κάτω, μέσα στον σταθμό και δίπλα στις τουαλέτες, και τα σκωπτικά σχόλια για τη δύστυχη τη Μούσα που έκτοτε συνέδεσε άρρηκτα το όνομά της με τα αποχωρητήρια δίνουν και παίρνουν. Οι κίονες 6 χρόνια μετά αποκαθηλώνονται, και για την ασχήμια τους αλλά και γιατί ήταν επικίνδυνοι, σε μια διαδήλωση παραλίγο να πέσει ένας από αυτούς και να τραυματίσει τους διαδηλωτές.

Το 1954 ξεκινάει η διαρρύθμιση του χώρου κάτω από την Ομόνοια και τότε δημιουργείται μια ακόμη, αυτή τη φορά υπόγεια, πλατεία, με τράπεζες, καταστήματα, Ταχυδρομείο. Τα έργα ολοκληρώνονται το 1960 με τη διαμόρφωση της επιφάνειας σε τεχνητή λίμνη με σιντριβάνια που κάνουν ωραίο και εντελώς ευρωπαϊκό εφέ, άσε που και οι φίλαθλοι του Παναθηναϊκού στις μεγάλες επιτυχίες της ομάδας εδώ μαζεύονται και ρίχνουν πανηγυρικές βουτιές στα νερά της. Η νέα εποχή δίνει πια προτεραιότητα στο αυτοκίνητο και όχι στον πεζό, ο Μποστ στα ευθυμογραφήματά του «βάζει» γοργόνα στη λίμνη που ρωτάει τον Τροχονόμο αν «ζει ο βασιλιάς Αλέξανδρος»...!

Το 1990 η πλατεία ξανασκάβεται για το Μετρό, αυτή τη φορά ξηλώνονται οι λίμνες και τα σιντριβάνια, μπαίνει ο Δρομέας του Κώστα Βαρώτσου. Σηκώνει θύελλα αντιδράσεων (περίεργο...) και απομακρύνεται για να τοποθετηθεί στη σημερινή του θέση, την πλατεία απέναντι από το Χίλτον – ιδανική τη βρίσκω, αν με ρωτάτε...

Το 2001 τοποθετείται στην πλατεία το Πεντάκυκλο, το 15 μ. γλυπτό έργο του Γιώργου Ζογγολόπουλου, σημαντικού καλλιτέχνη δημοσίων έργων ο οποίος με αυτό ακριβώς το έργο συμμετείχε για τελευταία φορά στην Μπιενάλε της Βενετίας σε ηλικία 100 χρονών! Το έργο είναι υδροκίνητο, χρειάζεται νερό για να λειτουργήσει... Δεν υπάρχει όμως και έτσι το γλυπτό αφήνεται να μαραζώνει αχρησιμοποίητο. Το 2004, λίγο πριν τους Ολυμπιακούς γίνεται η τελευταία ανάπλαση της Αθήνας που την αφήνει με χαλασμένο το στρογγυλό της σχήμα, με δύσκολη πρόσβαση στους πεζούς και το γκρίζο να κυριαρχεί. Η περιοχή γύρω έχει χάσει την παλιά της ζωντάνια, η πόλη ολόκληρη σκοτεινιάζει, μια μεγάλη περίοδος ζόφου, παρανομίας και εγκατάλειψης ξεκινάει.

Λίγο πριν τα αποκαλυπτήρια

Από την προεκλογική περίοδο ακόμα, ο Κώστας Μπακογιάννης είχε εκφράσει την επιθυμία του για αναμόρφωση και επανένταξη της ιστορικής πλατείας Ομονοίας στον αστικό ιστό. Με την Ομόνοια παραμελημένη και αφημένη στην τύχη της, η Αθήνα μοιάζει να χωρίζεται στα δύο – και μάλιστα σε μια χρονική συγκυρία που η πόλη γνωρίζει καινούργιες δόξες και ο τουρισμός της συνέχεια ανεβαίνει. Τα νέα ζητούμενα για μια πόλη που θέλει να λειτουργεί εύρυθμα, πολιτισμένα, με φωτισμένα όλα της τα σημεία, πόσο μάλλον όταν μιλάμε για μια τόσο κεντρική, ιστορική και εμβληματική πλατεία, αναδύονται ισχυρά. Σήμερα η ανάπλαση προχωράει με ταχύτατους ρυθμούς, με συμπράξεις του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και με τη βοήθεια ιδρυμάτων και συλλόγων. Οι προβλέψεις έλεγαν πως η νέα πλατεία θα είχε δοθεί πριν τα Χριστούγεννα, όμως κάτι τέτοιο δεν έγινε και ο λόγος είναι ο καιρός που δυσκολεύει και αργοπορεί τις αναγκαίες εργασίες. Τώρα, παρότι οι κακοκαιρίες των ημερών εξακολουθούν να δημιουργούν... αγωνίες, είναι κάτι παραπάνω από σίγουρο πως θα παραδοθεί στους Αθηναίους μέχρι τέλος Φεβρουαρίου. Και είναι γεγονός πως καθημερινά όσοι περνάνε από εκεί βλέπουν συνέχεια και κάτι καινούργιο.

Ο κεντρικός σχεδιασμός επαναφέρει στη θέση του το αγαπημένο των Αθηναίων σιντριβάνι, που αποτέλεσε σύμβολο της πιο ένδοξης περιόδου της πλατείας. Η διάμετρός του είναι 30

Ο κεντρικός σχεδιασμός επαναφέρει στη θέση του το αγαπημένο των Αθηναίων σιντριβάνι, που αποτέλεσε σύμβολο της πιο ένδοξης περιόδου της πλατείας

1955

1966

ΠΛΑΤΕΙΑ

ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Σε αναμονή...

μέτρα, έχει 13 πίδακες νερού, 188 δέσμες νερού και 90 υποβρύχιους προβολείς. Ο κεντρικός πίδακας πετάει το νερό σε ύψος 20 μέτρων, 4 πίδακες, σε ακτίνα 12 μέτρων, πετάνε το νερό σε ύψος 14 μέτρων, 8 ακόμη, σε ακτίνα 17 μέτρων, εκτοξεύουν το νερό σε ύψος 8 μέτρων. Στην περιφέρεια των 30 μέτρων και μέσα από κυκλικό αγωγό θα πετάγονται 188 δέσμες νερού με ύψος κορυφής τα 5 μέτρα. Η πλατεία θα φωτίζεται με φωτιστικά νέας τεχνολογίας τύπου LED, και θα έχει πράσινο όπου αυτό μπορεί να σταθεί δεδομένου ότι από κάτω δεν υπάρχει χώμα αλλά η πλάκα του μετρό, θα υπάρχουν σκιάδια και η δαπεδόστρωση θα γίνει με ψυχρά υλικά, φιλικά στο περιβάλλον. Κι ακόμη, θα υπάρχει σε ιστό ανεμόμετρο που θα ενημερώνει τη μονάδα ελέγχου για την ταχύτητα των ανέμων έτσι ώστε να μην υπάρχει διασπορά υδάτων.

Όλα τα έργα γίνονται με χορηγίες ιδιωτών και πράξεις δωρεάς. Οι 3 φορείς που συμμετέχουν είναι η τεχνική εταιρεία Ηλέκτωρ η οποία ανέλαβε το γκρέμισμα της παλιάς πλατείας, τη στεγάνωση, τη συναρμολόγηση και την πλακόστρωση, ενώ θα επιβλέπει το νέο έργο και για τους πρώτους μήνες της λειτουργίας του. Οι άλλοι δύο φορείς-χορηγοί είναι το κοινωφελές Ίδρυμα Αθανασίου Λασκαρίδη, του γνωστού ξενοδοχειακού ομίλου (που συνέπραξε και στην ανακαίνιση της πλατείας Συντάγματος) δίνοντας το ποσό των 430.000 ευρώ, και η εταιρεία Fontana Fountains. Αυτά, πάνω κάτω, είναι τα καινούργια που πρόκειται να δούμε τις αμέσως επόμενες μέρες, ήδη τα σχόλια δίνουν και παίρνουν (ακόμη θυμόμαστε τον χαλασμό που έγινε με τα χριστουγεννιάτικα φώτα του κέντρου της Αθήνας) και η προσμονή είναι μεγάλη. Ταυτόχρονα είναι πολλοί αυτοί που επισημαίνουν την απουσία διαγωνισμού για το μεγάλο αυτό δημόσιο έργο – ένας κυνικός θα μπορούσε να απαντήσει «ε, και;»... Όμως το πραγματικό γεγονός είναι πως τώρα που η Αθήνα ζει πιο ελπιδοφόρες μέρες και μοιάζει να ζωντανεύει ξανά, η αναμόρφωση της πλατείας Ομονοίας, αυτού του ισχυρού τοπόσημου της πόλης, είναι κάτι παραπάνω από καλοδεχούμενη μια και σηματοδοτεί την αναβίωση του κέντρου και επαγγέλεται τη νέα εποχή.

Ξενοδοχεία, τότε και τώρα

Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ, με δεδομένη την κεντρική της θέση μέσα στην πόλη, από τα πρώτα της χρόνια απέκτησε περιμετρικά πολυτελή ξενοδοχεία. Τα πιο γνωστά είναι το **Βικτώρια** σε σχέδια του Ερνέστου Τσίλερ που λειτούργησε το 1880, το **Μέγας Αλέξανδρος** (από ντοκουμέντα της εποχής μαθαίνουμε τον τιμοκατάλογο: 4 δραχμές το δωμάτιο, 3,5 δραχμές το φαγητό, 4 με κρασί) και το «δίδυμό» του το θρυλικό **Μπάγκειο** (εδώ έχουμε 8-10 δραχμές το δωμάτιο με μπάνιο και ηλεκτρικό) πάλι του Τσίλερ, το **Εξέλσιορ**, το **Carlton**. Στην πορεία άνοιξαν και πολλά ακόμη, μικρότερης λαμπρότητας, τα οποία εξυπηρετούσαν τον κόσμο που ερχότανε από την επαρχία και αποβιβαζόταν στους σιδηροδρομικούς σταθμούς Πελοποννήσου και Λάρισας. Ενδεικτικά και τα ονόματά τους: «**Μακεδονία**», «**Εύβοια**», «**Καλάμαι**» κ.λπ. Αυτά τα τελευταία, σε περιόδους αναδουλειάς, λανσάρουν τον όρο «ημιδιαμονή» και διευρύνουν την πελατεία τους δίνοντας στέγη στα άτακτα ζευγαράκια της εποχής. Πολλά από αυτά τα ξενοδοχεία στέκουν και σήμερα θλιβερά απομεινάρια της παλιάς ένδοξης εποχής. Όμως στις μέρες μας, με τον τουρισμό να θεριεύει έχει ξαναξεκινήσει των ενδιαφέρον των επενδυτών Ελλήνων και κυρίως ξένων – ισραηλινών, σουηδικών, κινεζικών και άλλων. Μεγάλοι όμιλοι κονταροχτυπιούνται για να αποκτήσουν τα φιλέτα της πλατείας και εντός των επόμενων μηνών προγραμματίζεται το άνοιγμα μεγάλων μονάδων που προσβλέπουν στα κύματα των νέων τουριστών που επιλέγουν την Ομόνοια, μια και είναι πολύ κοντά στα τουριστικά αξιοθέατα της Αθήνας και συγχρόνως προσφέρουν διαμονή φτηνότερη από ό,τι τα μεγάλα ξενοδοχεία του Συντάγματος. **Α**

Για τον σχεδιασμό της Ομόνοιας

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ***

Κάθε φορά είναι μια μεγάλη πρόκληση μηχανικοί - μελετητές να εμπλακούν στον σχεδιασμό ενός εμβληματικού χώρου. Κυριαρχεί πολλές φορές τότε ο εντυπωσιασμός της φαντασμαγορίας, και όχι η κοινωνική παραμετροποίηση. Η Ομόνοια είναι σύμβολο του ελληνικού κράτους, της Αθήνας, αλλά και της απανταχού περιφέρειας κατά την προσγείωση στη μεγάλη πόλη. Κράτησα ανεπηρέαστη μια προσωπική άποψη, όπως έβλεπα την εικόνα να αποκαλύπτεται από τα μέσα ενημέρωσης, δηλαδή σαν παρατηρητής πολίτης. Δεν θέλησα να μάθω τους μελετητές, συναδέλφους. Είναι ωραία η ιδέα της επαναφοράς της μνήμης του κυκλικού κόμβου. Επίσης ενδιαφέρον το μεγάλο σιντριβάνι ως τοπόσημο της καρδιάς της Αθήνας. Ωστόσο η επέμβαση γίνεται σήμερα πάνω σε ένα πολύ ταλαιπωρημένο και υποβαθμισμένο σημείο της πόλης, με θύλακες εγκληματικότητας και διάθεση για απομονωτισμό σε σημεία απομακρυσμένα από τη θέαση. Πριν λίγες ημέρες, λίγα μέτρα παρακάτω έγινε ένα ακόμη στυγερό έγκλημα. Και επειδή ο πολεοδομικός και αρχιτεκτονικός χειρισμός οφείλει να είναι γήινος, πραγματικός και να εσωτερικεύει πρωτίστως την κοινωνική αλήθεια, πιστεύω πως ο σχεδιασμός θα έπρεπε να ελκύει την πεζή πρόσβαση και κινητικότητα σε κάθε σημείο της πλατείας με φύτευση δένδρων, παγκάκια και πλακόστρωτο δίπλα σε μικρές νησίδες πρασίνου. Η πλατεία θα πετύχαινε την αποστολή της, αν ήταν συνεχώς γεμάτη κόσμο. Δεν είμαι σίγουρος ότι θα είναι. Δηλαδή θα έπρεπε να μοιάζει περισσότερο με την πλατεία Συντάγματος. Ο μεγάλος κύκλος με το τεράστιο Σιντριβάνι και το ομόκεντρο, εξωτερικά γρασίδι θα καταστεί χώρος μη οικείος στη στιγμιαία καθημερινότητα του περαστικού. Στην Ομόνοια προέχει η αστικοποίηση για την αίσθηση του διαβατικού πεζού, και λιγότερο του διερχόμενου οδηγού. Το στοιχείο που επιχειρεί να εντυπωσιάσει θα καταστεί διασπαστικό στοιχείο του δημοσίου χώρου. Έτσι η πλατεία δεν θα λειτουργήσει ως όφειλε σαν ενοποιητικό στοιχείο αναφοράς. Με άλλα λόγια, το έργο έχει ενδιαφέρον για μια μητρόπολη που διάγει περίοδο πολυτελούς φάσης ζωής, είναι εντυπωσιακό στην εναέρια άποψη, στη διάδραση του οπτικού, αλλά δεν είναι ίσως τόσο χρηστικό στην επίγεια αλήθεια και στο ύψος των ματιών των χιλιάδων καθημερινά περαστικών, μιας κακοποιημένης ιστορικής πλατείας της Αθήνας, που αναζητά εναγωνίως τη θέση της στη νέα εποχή. Και μετά, αν το Σιντριβάνι δεν έχει την αέναη και αδιάλειπτη λειτουργία (όπως συμβαίνει συνήθως), θα σηματοδοτείται η ήττα μιας ολόκληρης πόλης, μιας ολόκληρης χώρας. Αλλά επειδή δεν θέλω τη μιζέρια, μακάρι να διαψευστώ. ●

**Ο Σ.Κ. είναι συγκοινωνιολόγος.*

Ποιος διαμορφώνει τον πολιτισμό;

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Κ. ΣΠΑΝΟΜΑΡΙΔΗ***

"... εδώ είναι Αττική φαιό νταμάρι
κι εγώ ένα πεδίο βολής φτηνό
που ασκούνται βρίζοντας ξένοι φαντάροι..."
Άλκης Αλκαίος, Ερωτικό, απόσπασμα

Με αφορμή τη συζήτηση που δεν βρίσκεται σε εξέλιξη για τα έργα που γίνονται και αφορούν στο μέλλον της πολύπαθης πλατείας της Ομόνοιας στην Αθήνα, το καθοριστικό ερώτημα ποιος διαμορφώνει τον Πολιτισμό που παράγεται είναι και πάλι επίκαιρο. Όπως επίκαιρο και ιδιαίτερα σημαντικό είναι και το ζήτημα της επανάχρησης των Μνημείων και των δημόσιων χώρων μιας πόλης που πρέπει να διαπραγματεύεται τη διαχείριση της πολιτιστικής της κληρονομιάς και την ανάδειξή της.

Η Πόλη της Αθήνας, ως κυρίαρχη αναφορά και ενσαρκωμένη μνήμη, μπορεί ακόμα, παρ' όλους τους συνεχείς τραυματισμούς της, να στοιχειοθετεί ένα επίπεδο ανάγνωσης που αποκαλύπτει το διαχρονικό της πρόσωπο εμφανίζοντας ταυτόχρονα έστω και με δυσκολία την ιστορική της συνέχεια.

Ο δημόσιος χώρος της πλατείας της Ομόνοιας από τα μέσα του 19ου αιώνα και ιδιαίτερα από το 1960 και ύστερα έχει ταυτιστεί με την ιστορία και τον πολιτισμό ως σύμβολο μιας «μοντέρνας» πρωτεύουσας, μιας αναδυόμενης «Μητρόπολης του Νότου».

Από τη στιγμή όμως που η «παραγωγή του πολιτισμού» βρίσκεται στα χέρια «διαφόρων φορέων», όσο καλές προθέσεις και να έχουν, το αποτέλεσμα δεν θα είναι τίποτα περισσότερο από ένα «προϊόν» που ανταποκρίνεται σε πολιτικές που έχουν στόχο να προσφέρουν εικόνες που τέρπουν το κοινό αίσθημα. Άραγε μπορεί ποτέ μια τέτοια αντιμετώπιση να είναι προϋπόθεση για δημιουργία ή μήπως έρχεται εκ των υστέρων ως ένας μηχανισμός αποτύπωσης μιας «σκηνογραφικής» επιθυμίας, μιας «όμορφης» εικόνας και τίποτα περισσότερο; Πράσινο, πεζόδρομοι και σιντριβάνια είναι μια συνταγή, που για πολλά χρόνια έχει αντικαταστήσει κάθε προβληματισμό για το μέλλον των Πόλεών μας. Πολύ φοβάμαι πως και αυτή η επίσκεψη των «φαντάρων» στην πλατεία κινείται προς αυτή την κατεύθυνση. Εύχομαι να κάνω λάθος...

Βέβαια για αυτή την κατάσταση υπάρχουν ευθύνες που βαραίνουν όλους μας. Ούτε η πολιτεία, ούτε οι πανεπιστημιακές σχολές, ούτε βέβαια και ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων κατάφεραν να υπερασπιστούν τον πνευματικό ρόλο, που δικαιωματικά τους ανήκει, όσον αφορά στην προσπάθεια επαναπροσδιορισμού ενός σύγχρονου οράματος για τις Πόλεις μας:

Στην περίπτωσή της ΟΜΟΝΟΙΑΣ, μια επιστημονική και ταυτόχρονα ποιητική ενόραση της Μητροπολιτικής Τοπογραφίας της Αθήνας. ●

** Ο Α.Κ. είναι καθηγητής, Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού στο Πανεπιστήμιο Πατρών.*

ΦΩΤΟ: ©ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Η Ομόνοια δεν μπορεί να περιμένει άλλο

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ***

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να προσεγγίσει κανείς το νέο πρόσωπο της Ομόνοιας. Εν αναμονή των αποκαλυπτηρίων της νέας πλατείας, υπάρχει, χωρίς αμφιβολία, ανυπομονησία και μεγάλη περιέργεια. Η κίνηση ματ του δημάρχου Αθηναίων, Κωστή Μπακογιάννη, να αναλάβει πρωτοβουλία για μια παρέμβαση-σοκ έχει προκαλέσει επαίνους αλλά και σοβαρές επικρίσεις. Οι επικρίσεις προέρχονται, κυρίως, από τον αρχιτεκτονικό κόσμο, καθώς παραβλέφθηκε η διεθνής πρακτική του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, και μέσω ιδιωτικής χορηγίας και με συνοπτικές διαδικασίες, ταχείς ρυθμούς και σχετική μυστικοπάθεια, επιχειρήθηκε η αλλαγή σκηνικού. Από τη βύθιση στην αισιοδοξία.

Κατανοώ πλήρως τις ενστάσεις των αρχιτεκτόνων. Η Ομόνοια σαφώς θα έπρεπε να εφαρμόσει το αποτέλεσμα ενός διαγωνισμού. Να υπάρχει διαφάνεια, ενημέρωση επί της διαδικασίας και τήρηση του θεσμικού πλαισίου για τον δημόσιο χώρο. Πόσο μάλλον όταν μιλάμε για την Ομόνοια. Ωστόσο, ανυπομονώ να δω το νέο πρόσωπο. Και ας είναι προσωρινό. Επί είκοσι χρόνια η πλατεία Ομονοίας είναι ταυτόσημη με την αποτυχία. Απέτυχε η εφαρμογή εκείνου του πρώτου βραβείου, απέτυχε η διαχείριση της εικόνας της, απέτυχε η προστασία των τουριστικών επενδύσεων. Η επαναφορά του υδάτινου στοιχείου έρχεται να οργανώσει ένα νέο συναισθηματικό πεδίο και να ορίσει μια αφετηρία. Θα δούμε αν μπορεί να λειτουργήσει έτσι, αλλά θεωρώ ότι με την κατάσταση στην Αθήνα να είναι αυτή που είναι και με τις επενδύσεις από τον κλάδο του τουρισμού να πυκνώνουν, έπρεπε να βρεθεί μια άμεση λύση στο μεσοδιάστημα.

Η Ομόνοια μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αρχιτεκτονικού διαγωνισμού στο εγγύς μέλλον και ενδεχομένως θα μπορούσε το συντριβάνι (εφόσον η παρουσία και η λειτουργία του κριθεί επιτυχημένη) να αποτελέσει μέρος του ζητούμενου. Αλλά σε καμία περίπτωση δεν μπορούσε να συνεχιστεί η αποτρόπαια κατάσταση στην επιφάνεια της πλατείας. Βεβαίως, στην Ομόνοια το μείζον ζήτημα είναι το κοινωνικό και το μεταναστευτικό. Η όποια ευεργετική πρωτοβουλία υπέρ της μορφής της πρέπει να συνοδεύεται από ένα βλέμμα σύνθετο για την ανάκαμψη όλης της περιοχής ως την πλατεία Βάθης και τη Λιοσίων.

Περιμένω να δω τη νέα Ομόνοια, έστω και αν είναι μια ακόμη προσωρινή φάση. Επί του διαδικαστικού και θεσμικού μίλησαν οι αρχιτέκτονες, αλλά η νέα κατάσταση δεν αποκλείει τη δυνατότητα να έχουμε προκήρυξη διαγωνισμού στο μέλλον. Η κίνηση του δημάρχου είναι μια κίνηση ματ, στοχευμένη ειδικά στην Ομόνοια, για να προκαλέσει εκτίναξη της περιοχής. ●

Ο Ν.Β. Είναι συγγραφέας και δημοσιογράφος στην Καθημερινή.
(Τον ευχαριστούμε για το φωτογραφικό υλικό που μας παραχώρησε από το προσωπικό του αρχείο)

Kill Emil

Ένας beatmaker από άλλη διάσταση

Ο αθηναίος μουσικός παραγωγός **Αιμίλιος Πρωτόπαπας** δεν σταματά να φτιάχνει μουσική και το νέο του άλμπουμ ***«Interdimensional Tr***

Συνεσταλμένος πίσω από τα decks, υπερπαραγωγικός στο στούντιο, περιζήτητος στα bookings, ο Kill Emil αλλάζει πλέον πόλεις, bars και clubs για να πειράζει βινύλια και ήχους. Με το χάρισμα που έχει να ενώνει τα samples σαν κομμάτια ενός παζλ, η νέα του κυκλοφορία μοιάζει σαν ένα dj set του. Και σε λίγο καιρό επιστρέφει ξανά...

Επέστρεψες από ένα ευρωπαϊκό tour και με ένα νέο άλμπουμ, το «Interdimensional Travel». Τι θα πρέπει να γνωρίζουν οι ακροατές-επιβάτες; Ότι είναι αδιαμφισβήτητα ένας ξεχωριστός δίσκος σε σχέση με τις προηγούμενες δουλειές μου. Είναι η πρώτη φορά που δημιούργησα ένα δίσκο με συγκεκριμένη θεματική, με σχετικά μικρά κομμάτια (το μεγαλύτερο είναι 1.35) και με μια τελική μίξη ακούγοντας την κάθε πλευρά του βινυλίου σαν ένα κομμάτι. Δίνει την αίσθηση ενός dj set με δικά μου beats. Με λίγα λόγια το «Interdimensional Travel» είναι ένα 20λεπτο beatape με chill ήχους (trip hop, dub, hip hop) με επιρροές από ένα ταξίδι σε μια μουσική διάσταση που εμπεριέχεται στον χρόνο. Επίσης, οι ακροατές και λάτρεις του βινυλίου πρέπει να γνωρίζουν για τη συσκευασία του άλμπουμ αυτού. Το design επιμελήθηκε ο graffiti artist Czolk σε συνεργασία με τη Fennek Records, δημιουργώντας ένα kit με όλα τα στοιχεία του δίσκου δίνοντας τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να «συναρμολογήσουν» μόνοι τους όλα τα elements. Και μη ξεχάσω να αναφέρω ότι κάθε εξώφυλλο είναι ξεχωριστό.

Ποια λέξη θα διάλεγες για να περιγράψεις το «Interdimensional Travel»; Με μια λέξη... υπερδιάστατο.

Μίλησέ μας για τα samples αυτού του άλμπουμ... Τα samples αυτού του album είναι από indian, soul, funk και jazz, funk, dub επιρροές σε συνδυασμό με ήχους από ντοκιμαντέρ για τη γη και το διάστημα, καθώς επίσης κάποιους διασκεδαστικούς διαλόγους από το «Rick and Morty», γιατί ήθελα να έχει μια ροή και να μην κουράζει τον ακροατή. Το digging έγινε στη Γερμανία από μυστικό ιντερνετικό ραδιοφωνικό σταθμό.

Ποιο είναι το καλύτερο ταξίδι που έχεις κάνει; Το περσινό tour μαζί με τον Architect στις γαλλικές Άλπεις για 10 μέρες. Είδα πανέμορφα τοπία και πολύ χιόνι, που δεν είχα ξαναδεί – και σε συνδυασμό με την παρέα του Architect και της υπόλοιπης ομάδας κατατάσσω αυτό το ταξίδι μου ως ιδιαίτερα ξεχωριστό.

Με ποιον παραγωγό θα ήθελες να πιεις και να τα πεις μια νύχτα και γιατί; Αυτή την περίοδο έχω φάει κόλλημα με τους Ivy Lab γιατί θεωρώ ότι, αυτό που κάνουν, το κάνουν άρτια με τρελά arrangements και πολύ θα ήθελα να τα πούμε ένα βράδυ. Εύχομαι να τους πετύχω κάπου στο μέλλον.

Υπάρχει όντως μια αναβίωση των 90s που έρχεται μετά από εκείνη των 80s στη μουσική ή όχι; Ναι, υπάρχει και θα συνεχίσει με αναβίωση των 00s και 10s. Εδώ και χρόνια, η πολιτισμική θεωρία έχει εξηγήσει τους κύκλους που κάνει η pop κουλτούρα, πως κάθε 30 χρόνια περίπου εμφανίζεται ένα σημαντικό και συνεκτικό κύμα νοσταλγίας για το παρελθόν. Το ίδιο συνέβαινε και στα 80s με τη δεκαετία των 50s και όχι μόνο στη μουσική αλλά και στον κινηματογράφο. Ούτως ή άλλως, τα revivals πάντα είχαν κεντρικό ρόλο στη μαζική κουλτούρα.

Πώς βλέπεις το μέλλον του hip hop; Το βλέπω στο πιο ηλεκτρονικό και με επιρροές από διάφορα style μουσικής. Hip hop μεν, αλλά με έναν φρέσκο αέρα.

Τι συμβαίνει σε ένα συνηθισμένο 24ωρο του Kill Emil; Το πρωί ξυπνάω με τουλάχιστον 3 διπλούς καφέδες για να πάει καλά η μέρα μου. Ανοίγω υπολογιστή, απαντάω σε emails και μηνύματα και κανονίζω τις δουλειές που πρέπει να γίνουν μέσα στην ημέρα. Βγάζω βόλτα τον Baxter (τον τετράποδο κολλητό μου), ψωνίζω ό,τι χρειάζεται για το σπίτι και μαγειρεύω. Από το απόγευμα μέχρι το βράδυ (για να μη πω μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες) ασχολούμαι αποκλειστικά με τη μουσική.

> Στις μέρες μας υπάρχουν όλα τα μέσα για να μάθει κάποιος το οτιδήποτε, όχι να γίνει απλά DJ

avel» ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ / Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Η μουσική μονοπωλεί την καθημερινότητά σου. Τι κάνεις, όταν δεν ασχολείσαι με ήχους; Βόλτες με φίλους, συναυλίες, festivals, BBQ, Netflix και σειρές μαγειρικής.

Ποιοι producers σε ενθουσιάζουν αυτή την περίοδο; Ivy Lab, Brenk Sinatra, Bluestaeb, OBF, Lil Fish.

Πολλοί λένε πως είναι ευκολότερο να γίνει κάποιος DJ σήμερα απ' ό,τι παλιότερα. Το πιστεύεις ή όχι; Φυσικά και το πιστεύω. Όταν ξεκίνησα εγώ έπρεπε να πάω σε live να δω, να ρωτήσω κάποιον που ξέρει, να μου δώσει την πληροφορία και να κάτσω να ψάξω μόνος μου. Σκέτη σπαζοκεφαλιά! Στις μέρες μας υπάρχουν όλα τα μέσα για να μάθει κάποιος το οτιδήποτε, όχι να γίνει απλά DJ. Λίγο να ψάξεις στο net θα βρεις τι εξοπλισμός χρειάζεται και τι πρέπει να ξέρεις και για να παίζεις, αλλά και για να παράγεις μουσική. Επίσης σήμερα είναι και πιο εύκολο να προωθήσεις τη μουσική σου απ' ό,τι παλιότερα.

Ένα πάρτι για να είναι ωραίο πρέπει να έχει... Ωραία vibes, καλή μουσική, ποτό και καλή παρέα.

Το χειρότερο πράγμα που σου έχει συμβεί, όταν παίζεις, είναι... Να μου ρίξουν ποτό στο laptop την ώρα που μου ζητούσαν κομμάτι. Έσβησε το laptop και κόντεψα να χάσω δουλειά αρκετών χρόνων. Γι' αυτό πλέον δεν αφήνω κανένα να ακουμπάει το ποτό του εκεί που παίζω, κι ας με λένε παράξενο. Προσέχουμε για να έχουμε, παιδιά!

Ποιο είναι το πιο ρομαντικό τραγούδι που έχεις ακούσει; Common, «Come close».

Το πολυτιμότερο γκάτζετ σου ως μουσικός παραγωγός είναι... Το AKAI MPC.

Τι θα ήθελες να σου συμβεί το 2020; Πρώτα απ' όλα να είμαι υγιής εγώ και οι δικοί μου και να καταφέρω να πάω αυτό το ταξίδι στην Ισπανία, που λέω καιρό τώρα.

Τι σημαίνει επιτυχία για σένα; Να προοδεύει η δουλειά μου, να εξελίσσομαι ως άνθρωπος και να έχω ικανούς και θετικούς ανθρώπους γύρω μου που με στηρίζουν.

Στις 27 Απριλίου κυκλοφορεί ο επόμενος δίσκος σου «Green Line». Τι μαγειρεύεις; Μετά το «Interdimensional Travel» ήθελα να βγάλω έναν reggae, hip hop δίσκο, και η αλήθεια είναι πως τον «μαγείρευα» τουλάχιστον δύο χρόνια. Το «Green Line» αποτελείται από 12 κομμάτια σε συνεργασία με έντεκα διαφορετικούς MCs και πέντε μουσικούς παραγωγούς. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται στη φάση της κοπής του βινυλίου και σύντομα θα έχετε την ευκαιρία να τον ακούσετε. Ελπίζω να σας αρέσει. A

Ο ΣΤΑΘΗΣ ΔΡΟΣΟΓΩΣΗΣ έχει περάσει στην επόμενη φάση

Μια τολμηρή εξομολόγηση για τη ζωή του, τη μουσική, την πολιτική και τα λάθη

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ**

Φωτό: **ΠΕΤΡΟΣ ΝΙΚΟΛΤΣΟΣ**

Η Αθήνα τον βλέπει και τον ακούει στην παράσταση της χρονιάς «Jukebox» με τον Νίκο Πορτοκάλογλου, τους Μπλε και τα Κίτρινα Ποδήλατα στο Γυάλινο Μουσικό Θέατρο. Ο ίδιος κοιτά όσα συνέβησαν στην Ελλάδα την ταραγμένη δεκαετία της κρίσης και απορεί με τον εαυτό του...

Ζεις στη Νέα Σμύρνη πια; Ζω εδώ και δέκα χρόνια στη Νέα Σμύρνη, σε όλη την κρίση. Μετακόμισα από τα Εξάρχεια σε μια γειτονιά πιο ανθρώπινη για παιδί. Μεγάλωσα Πατήσια-Κυψέλη, κέντρο, όπου έχει τρόλεϊ, ξέρεις... Ήμουν σε ένα δίλημμα αν θα αγόραζα σπίτι στα Εξάρχεια ή θα μέναμε σε ένα που υπήρχε εδώ. Ευτυχώς δεν πήρα δάνειο, χαχά. Ήταν καλά τα οικονομικά μου, θα μπορούσα να πάρω ένα και να το 'κλαιγα. Όταν μετακομίζαμε ήταν ένας εξαρτημένος άνθρωπος έξω από το σπίτι σε ημιθανή κατάσταση, ήταν μια εικόνα που δυστυχώς συνηθίζαμε στα Εξάρχεια, ΜΑΤ, λίγοι κάδοι ανακύκλωσης γιατί τους έπαιρναν αφού κάποιοι τους έκαιγαν. Φτάνοντας στη Νέα Σμύρνη είχε μια περιπολία αστυνομικών που με χαιρετήσανε και λέω, να η σημειολογική διαφορά. Δεν μου άρεσε φυσικά ούτε το ένα ούτε το άλλο.

Θεωρείς ότι είναι ακατάλληλα τα Εξάρχεια για να μεγαλώσεις παιδί; Κοίταξε, όταν φύγαμε όχι τόσο πολύ, αλλά τώρα είναι χάλια, μια απόλυτη δυστοπία. Και η αστυνομοκρατία δεν αποτρέπει το έγκλημα, είναι απλώς κατασταλτική, ταυτόχρονα είναι και οι μαφίες της περιοχής που βασανίζουν τους κατοίκους. Τα Εξάρχεια παλιά ήταν εστία ελευθερίας και έκφρασης, με άπειρα στούντιο, χώρους τέχνης, βιβλιοπωλεία, βιβλιοδετεία, τώρα η περιοχή έχει σχεδόν ερημώσει. Πηγαίνω κέντρο κι επειδή μιλώ με κατοίκους, γιατί ήμουν ανεξάρτητος δημοτικός σύμβουλος κι είχα κάποιες επαφές με τη γειτονιά, το πρόβλημα είναι ότι υπάρχουν μαφίες οργανωμένου εγκλήματος, ναρκωτικών, λαθρεμπορίου, οι οποίες πια είναι κράτος εν κράτει. Και φυσικά υπάρχουν και φαινόμενα gendrification όπως στις μεγάλες πόλεις του εξωτερικού, που διώχνουν τους κατοίκους. Μια γειτονιά χωρίς μόνιμους κατοίκους είναι μια γειτονιά που μαραζώνει.

Οι αναγνώστες του Guardian πρότειναν τη Νέα Σμύρνη στις 10 πιο εναλλακτικές γειτονιές της Ευρώπης. Υπερβολικοί ή όχι; Έχω κάνει ταξίδια, λατρεύω το Βερολίνο, μου αρέσει το Δουβλίνο πολύ, το πιο όμορφο μέρος που έχω δει όμως είναι η Κυψέλη και τα μαύρα της στενά που μεγάλωσα σαν παιδί. Κι εκεί ανατρέχω και στα τραγούδια μου. Εκεί που είναι οι άνθρωποί σου είναι το πιο ωραίο μέρος. Η Νέα Σμύρνη έχει πολύ ελεύθερο χώρο, πολλές πλατείες, παιδικές χαρές, είναι σούπερ για να μεγαλώσεις το παιδί σου. Έχει το Άλσος που λειτουργεί, έχει ένα φοβερό πολιτιστικό φεστιβάλ, ανεξαρτήτως του Δήμου –δεν το λέω πολιτικά– έχει ένα θέμα με το παρκάρισμα. Είμαι και δεμένος με τη γειτονιά γιατί εδώ ήταν το πρώτο στούντιο που ηχογραφήσαμε, το Praksis, από τα πιο ιστορικά της Αθήνας. Παλιά ήταν το Κουκάκι, η Ακρόπολη, ωραίες γειτονιές. Δεν μπορεί να υπάρξει πόλη χωρίς τους κατοίκους της, να είναι ένα σκηνικό Φαρ Ουέστ ή μια Ντίσνεϊλαντ μόνο για τουρίστες. Το Βερολίνο διοικείται από ένα τυπικό κεντρώο καθεστώς αλλά όπως και η Μαδρίτη βάζουν κανόνες στο Airbnb. Πρέπει να υπάρχουν κανονικοί κάτοικοι στις γειτονιές γιατί αυτοί τις προσέχουν. Όταν φύγουν οι κάτοικοι, το κενό το γεμίζουν μεσίτες ή μαφίες, όπως στα Εξάρχεια.

Θυμάσαι την πρώτη σου επαφή με το πιάνο; Είμαι μια παράξενη περίπτωση, σπουδαγμένος κλασικά μουσικός που ήθελε να γίνει αυτοδίδακτος. Ζηλεύω τους αυτοδίδακτους, αυτούς που είναι με ένα γιαταγάνι στη ζούγκλα κι ανοίγουν τον δικό τους δρόμο, μαθαίνοντας από τον εαυτό τους. Ο πατέρας μου είχε πολύ μεγάλο μεράκι με τη μουσική, δεν είχε καταφέρει να σπουδάσει αλλά έπαιζε ντραμς και στο σχολείο που πήγαινα στα Πατήσια, στη Σχολή Πανταζοπούλου, μέσα στα μαθήματα ήταν και το πιάνο. Κι επειδή πήγα καλά, με έγραψε σε ωδείο. Προχώρησα στην κλασική μουσική, έκανα κρουστά ορχήστρας, πήρα πτυχία θεωρητικά, έφτασα μέχρι φούγκα κι εκεί τα ξέχασα όλα και ξεκίνησα από την αρχή να γράφω τρίλεπτα τραγούδια. Γράφω λίγο στρυφνά, χρησιμοποιώ την αρμονία και το γλωσσάρι της λόγιας μουσικής αλλά προσπάθησα να τα ξεχάσω όλα. Θυμάμαι να ζηλεύω φίλους μου που παίρναν μια κιθάρα, δεν ξέραν νότες, τίποτα, αλλά δεν υπεραναλύανε. Έχοντας διδακτεί μουσική δεν μπορούσα να είμαι αυθόρμητος, κάθε τι το ανέλυα.

Υπάρχουν προσωπικότητες που θεωρείς δάσκαλούς σου; Μουσική μού έβαζε ο μπαμπάς μου, του χρωστώ τα πάντα. Θυμάμαι να έχω σωματικά συμπτώματα, όταν μου έφερε το «Let It Be» των Beatles σε κασέτα. Να κλαίω, να έχω ταχυκαρδία.

Τα Φώτα Που Σβήνουν ήταν μια εναλλακτική μουσική παρέα που μέσα από την παραδοσιακή μουσική ελληνική βιομηχανία έδειξε έναν άλλο δρόμο δημιουργίας. Τι έχει μείνει 20 χρόνια μετά; Χαίρομαι που το λες. Εμείς ήμασταν παιδιά που ακούγαμε Beatles, Κατσιμίχα και Radiohead και βγήκε ένα τρελό μίγμα. Ο Μανώλης Φάμελος ήταν υπεύθυνος. Εμείς μπήκαμε στο τελευταίο στάδιο άνθισης της δισκογραφίας, στην αρχή της πτώσης. Είχαν ανοίξει τον δρόμο οι Τρύπες και τα Ξύλινα Σπαθιά, κι όποιος είχε συγκρότημα υπέγραφε. Εμένα μου έχει λείψει να δουλέψω μαζί τους ξανά επειδή είμαστε φίλοι, είναι αδέρφια μου. Με τον Δημήτρη Τζιμέα γνωριστήκαμε δέκα χρονών στο Ωδείο Σκαλκώτα στα Πατήσια και τα πρώτα μας τραγούδια τα έδινε ο ένας στον άλλο. Είναι για μένα τα πάντα, ο άνθρωπος που ανακαλύπταμε μαζί τον κόσμο. Ήταν πιο άγριος, πιο πανκ, κι εγώ ο πιο ήσυχος, ο πιο μελωδικός. Κι ήταν ωραίο αυτό το δίπολο, υπήρχε μια ωραία άμιλλα. Θα 'θελα να 'μαι μέρος ενός συγκροτήματος. Το εξιδανικεύω τώρα γιατί θυμάμαι πως το διαλύσαμε με πολλή άνεση… Ο Μήτσος ήθελε να γυρίσει τον κόσμο και πήγε παντού. Εγώ ήθελα να ζήσω από τη μουσική και τους πίεζα. Πάμε να κάνουμε πρόβες, να κάνουμε το άλλο κτλ. Και κάπου τσαντιστήκαμε, αλλά μετά τα ξεχάσαμε όλα. Μου φαίνεται σαν να είναι αιώνες πίσω αυτά τα χρόνια, αλλά τα λατρεύω Τα Φώτα Που Σβήνουν. Αν μου πεις ποιοι είναι οι καλύτεροι δίσκοι, θα σου πω εκείνοι. Εκεί νιώθω ότι είμαι πιο αθώος.

Στην κόρη σου βάζεις μουσική; Εννοείται, της βάζω Beatles και χορεύει, της αρέσει το «All You Need Is Love» πάρα πολύ! Της βάζω και κλασική, πάει και πιάνο αφού μου το ζήτησε, είναι επτάμισι. Όλοι πρέπει να κάνουν μουσική. Ειδικά σε αυτό τον τόπο που έχουμε συγκλονιστικούς ποιητές, παράδοση, μουσικούς, δημοτικά τραγούδια που ανατριχιάζεις, είναι κρίμα το μάθημα μουσικής να μετατρέπεται σε ώρα χαβαλέ. Εξάλλου τι έχει η Ελλάδα; Ποιο είναι το στοιχείο του νεότερου ελληνικού πολιτισμού; Το τραγούδι μας. Αν το καλοσκεφτείς είμαστε μια μικρή χώρα, με τεράστια παραγωγή τραγουδιού που μας συντροφεύει από τη στιγμή που γεννιόμαστε μέχρι που πεθαίνουμε. Μας κλαίνε με τραγούδια και μας υποδέχονται με τραγούδια, σε γλέντια στο σπίτι. Νιώθω λίγο αμήχανα που λατρεύω τους Radiohead και τρελαίνομαι με τον Πορτοκάλογλου που ξέρει όλο το έργο του Bruce Springsteen, των Beatles αλλά και όλο τον Άκη Πάνου απέξω και τον έχει ενσωματώσει κιόλας. Τον Σαββόπουλο, τους καλλιτέχνες που κατάφεραν να μην περιχαρακώσουν δημιουργικά την ελληνική ιδιαιτερότητα, να μην την κάνουν λαογραφία. Να περάσουν ελληνικά, παραδοσιακά, βαλκανικά στοιχεία μέσα στο σύγχρονο γλωσσάρι που είναι το ροκ.

Το «Jukebox» είναι η μουσική συνύπαρξη της χρονιάς. Πώς σου φαίνεται η εμπειρία; Θα παίξουμε Θεσσαλονίκη, Κύπρο, θα κάνουμε περιοδεία το καλοκαίρι. Δεν ξέρω αν θα είναι όλοι. Εννοείται ότι όταν ο Πορτοκάλογλου με πήρε τηλέφωνο είπα «ναι» αμέσως. Είναι μέντοράς μου, φοβερός δάσκαλος. Ένας άνθρωπος που σέβομαι, αγαπώ και με τιμά με τη φιλία του. Νιώθω πως είναι από τους πιο σημαντικούς Έλληνες τραγουδοποιούς. Όταν πήγα στις πρόβες δεν κατάλαβα πού το πήγαινε. Δεν ήταν καν πρόβες, ήταν σαν να μαζευόμαστε σπίτι και να παίζουμε κιθάρα. Αυτός σημείωνε σε ένα τετράδιο, εγώ δεν είχα δει τη μεγάλη εικόνα. Τα medley τα φτιάξαμε με κόπο και ιδρώτα. Ζυγισμένες τονικότητες, συγκεκριμένο ρυθμό και θεματολογία. Τη σύλληψη τη χρωστάμε στον Νίκο και ντρέπομαι που δεν το πιστέψαμε στην αρχή. Οι παραστάσεις έγιναν sold out. Για πρώτη φορά συνεργάστηκα με τα Κίτρινα Ποδήλατα και τους Μπλε, που τους λατρεύω. Ο Νίκος είχε το όραμα και βρεθήκαμε στο όνειρό του με πολλή γενναιοδωρία. Το είχε σκεφτεί με τον Λαυρέντη Μαχαιρίτσα, δυστυχώς έφυγε και αυτή η ιδέα εφαρμόστηκε με τον δικό του τρόπο. Πάντα ο Νίκος μού δίνει ένα χέρι βοήθειας στα καλλιτεχνικά υπαρξιακά μου αδιέξοδα. Και το 2005, είχα μια μαυρίλα, δεν ήξερα τι θέλω να κάνω, ήθελα να φύγω. Με πήρε τηλέφωνο, μου λέει «θέλεις να παίξουμε;» και βλέποντάς τον πήρα κουράγιο. Πέρασαν χρόνια, ήμουν πάλι απαισιόδοξος, και τώρα που έκανα πρόβες, έγραψα 15 νέα τραγούδια. Ο Πορτοκάλογλου είναι πηγή δύναμης. Ζει μέσα στη μουσική, είναι εργασιομανής, τι να πω. Σπάνια περίπτωση, δεν έχουμε πολλούς σαν αυτόν. Εμπνέει τους γύρω του να κάνουν μουσική.

Ανήκεις ιδεολογικά στον χώρο της ευρύτερης Αριστεράς. Ποια πιστεύεις πως είναι τα μεγαλύτερα λάθη της; Όπως λέει κι ο Πορτοκάλογλου, έχω τις ίδιες αρχές αλλά αλλάζω απόψεις. Που είναι πολύ σημαντικό. Από πλευράς αρχών τοποθετούμαι υπέρ του ανθρώπου, ουμανιστικά, με αυτή την Αριστερά. Από λάθη; Λάθη στρατηγικής και τακτικής. Η Αριστερά υποτίθεται πως ήταν πάντα πρόοδος. Πολλές φορές δεν υιοθέτησε την πρόοδο αλλά τον σκοταδισμό. Κι αν τα κείμενά της, η «βίβλος» της, οι μαρξιστές φιλόσοφοι λένε για «αέναη επανάσταση», πολλές φορές η Αριστερά έχει τοτέμ που τα προσκυνάει σαν μια νέα θρησκεία. Κι έχει και τελετουργίες. Μερικές φορές κάποιες μάταιες πορείες, δεν εννοώ μεγάλες κινητοποιήσεις για το ασφαλιστικό ή για άλλα σημαντικά ζητήματα, θυμίζουν εκκλησία.

Πώς αλλάζει ο κόσμος; Σέβομαι κάθε άνθρωπο που θέλει να αλλάξει τον κόσμο. Το πώς αλλάζει ο κόσμος είναι πολυπαραγοντικό. Συνήθως ο πόλεμος τον αλλάζει, δυστυχώς. Δεν πιστεύω απόλυτα στις new age δοξασίες που λένε ότι πρέπει να αλλάξουμε πρώτα τους εαυτούς μας. Σέβομαι απόλυτα τους αγωνιστές. Δεν σέβομαι τους εμετικούς συνδικαλιστές που δεν είναι κατ' ανάγκην αριστεροί, μπορεί να είναι και δεξιοί, και κοιτούν μόνο τη συντεχνία τους, πηγαίνοντας τη ζωή μας πίσω. Μου αρέσει στη Γαλλία που οι σιδηροδρομικοί κάνουν απεργίες και βγήκαν οι γιατροί να τους συμπαρασταθούν. Δεν μου αρέσει να κάνω απεργία για ένα προνόμιο μιας ειδικής συντεχνίας του Δημοσίου, που δεν έχει κανένα όφελος για τον άλλον. Δεν μου αρέσουν οι απεργίες μόνο για τα προνόμια. Θέλω πιο ευγενικούς σκοπούς. Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα είναι ζούγκλα, υπάρχουν παιδιά που σπαράζει η ψυχή μου και στέλνουν βιογραφικά σε τραγουδοποιούς, παιδιά που δουλεύουν σε call centers για 200 ευρώ, σε συνθήκες μίζερης σκλαβιάς, εργαζόμενοι σε delivery που παθαίνουν ατυχήματα. Μακάρι να εφαρμόζονταν κι εδώ κάποια πράγματα της Ευρώπης, που είναι και δεξιά πες. Εδώ είμαστε χειρότερα. Πρέπει πολύ πιο ώριμα η Αριστερά να καταλάβει ποιο είναι το σημαντικό και ποιο το ασήμαντο. Και, ναι, δεν μου αρέσει η επαναστατική γυμναστική. Ο εργατικός συνδικαλισμός για μένα είναι ιερό πράγμα, το οκτάωρο είναι ιερό. Δεν μπορώ να σβήσω την Αριστερά με μια μονοκοντυλιά αλλά δεν μπορώ να επικροτήσω και μια στείρα άρνηση σε όλα.

Υπήρξες από τους πρώτους που υποστήριξαν τον ΣΥΡΙΖΑ κι από τους πρώτους που του άσκησαν κριτική. Τι σε οδήγησε να συνεργαστείς με το ΚΚΕ; Έχω μετανιώσει για τη στήριξή μου στον ΣΥΡΙΖΑ, όχι τόσο για τον ΣΥΡΙΖΑ αλλά γιατί ξεφτίλισα τον εαυτό μου. Γιατί είμαι καλλιτέχνης και ο καλλιτέχνης δεν πρέπει να λέει στον κόσμο τι θα κάνει. Ή, για να το πω αλλιώς, ο αληθινός καλλιτέχνης δημιουργεί ρεύμα, όπως στο φιλειρηνικό κίνημα των 60s που κάποιοι βγήκαν μπροστά και πήραν τη συντηρητική κοινωνία μαζί τους. Αυτό που έκανα ήταν ότι καβάλησα ένα κύμα γλείφοντας σχεδόν. Είχα ευγενικά κίνητρα, αλλά βλέποντας τοποθετήσεις μου αντιλαμβάνομαι πως έπεσα στον νάρκισισμό. Πήγα να γλείψω τον κόσμο που μετατοπιζόταν πιο αριστερά. Εγώ και πολλοί άλλοι, παρασυρθήκαμε από αυτό. Που είναι το χειρότερο, είναι ανήθικο προς τον εαυτό μου, γιατί σκότωσα την αθωότητά μου και την αισθητική μου. Κι αυτό είναι κάτι που θα το κουβαλώ όλη μου τη ζωή. Και δεν φταίει το κόμμα. Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι ένα κόμμα και τα κόμματα κάνουν συμβιβασμούς, είναι πολιτικοί οργανισμοί που θέλουν να κυβερνήσουν. Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα στα κόμματα. Δεν είμαι εγώ ο αναμάρτητος και φταίνε οι Συριζαίοι. Απλώς πρόδωσα τον εαυτό μου, είναι πιο ψυχαναλυτικό. Γιατί αντί να μείνω στη μουσική μου και να δίνω το μικρόφωνο σε όποιον έχει ανάγκη για φωνή, που το έκανα μέχρι τότε σε πολλές συναυλίες διαμαρτυρίας, βρέθηκα σε μια κατάσταση να γίνω πολιτικός. Που δεν έχω ούτε τα προσόντα, ούτε τη μόρφωση, ούτε το κρύο αίμα. Και νομίζω δικαίως μου γύρισε ο κόσμος την πλάτη, είχα τεράστια προβλήματα με την καριέρα μου γιατί ήμουν αυτοκαταστροφικός αφού βρέθηκα να κάνω ένα άλλο πράγμα που δεν το αγαπούσα. Από αυτά τα ταραγμένα χρόνια μού άρεσε η ενασχόλησή μου με τη Αθήνα ως δημοτικός σύμβουλος. Εκεί ήρθα σε επαφή με τον Νίκο Σοφιανό από την παράταξη του ΚΚΕ. Έχει μια ειλικρίνεια το ΚΚΕ, μπορεί να διαφωνώ σε πράγματα, όπως στη στάση τους στο σύμφωνο συμβίωσης, αλλά έχει μια τιμιότητα. Συμφωνώ πως πρέπει να ρυθμίσουμε την αγορά εργασίας, το ασφαλιστικό. Δίνει φωνή σε ανθρώπους-φαντάσματα της ελληνικής κοινωνίας. Αν έμαθα κάτι από αυτή την ιστορία είναι ότι ο καλλιτέχνης πρέπει να βάζει απορίες. Κι όχι να δίνεις απαντήσεις. Ποιος είναι να δίνει απαντήσεις και γιατί; Επειδή ξέρει να παίζει μια συγχορδία στην κιθάρα;

Μελοποίησες και τραγούδησες το «Πυροβολήστε τον χρόνο». Γιατί οι άνθρωποι σήμερα δεν προλαβαίνουν; Χαίρομαι που το ξέρεις! Οι στίχοι είναι φυσικά του Μίκη Θεοδωράκη. Δεν προλαβαίνουν αλλά βάζουν κάθε μέρα αναμνήσεις τους στα social media. Πρέπει να ζεις το παρόν. Έχουμε ένα άγχος να μοιραστούμε ότι κάθε μέρα είναι ξεχωριστή και βγάζουμε φωτογραφίες τα μακαρόνια μας, τη βόλτα μας. Θέλουμε να δείξουμε ότι ζούμε αλλά εγώ θυμάμαι πως δεν είχαμε social media στα τριάντα και περάσαμε γαμάτα. Θυμάμαι στα τριακοστά μου γενέθλια να χορεύω σε ένα rave πάρτι στην Ολλανδία. Δεν το έχω στο Facebook. Αλλά το έζησα. Δεν προλαβαίνεις να ζήσεις αν δεν έχεις ανθρώπινη επαφή. Για να ζήσεις δεν μπορεί να έχεις 500 φίλους, σόρι! Είμαστε άνθρωποι, δεν είμαστε bots! Δεν μπορείς να ενημερώνεις 800 ανθρώπους κάθε μέρα τι κάνεις, αυτοί δεν είναι οι φίλοι σου κι αυτή δεν είναι η ζωή σου. Έχεις φτιάξει έναν ρόλο που περιφέρεται στα ψηφιακά σοκάκια. Είναι ψυχοπαθολογικό αυτό, όλοι πέσαμε στην παγίδα κι υπάρχουν κλινικές απεξάρτησης κιόλας για αυτό ε;

Το «Κόκκινο Τετράδιο» κυκλοφόρησε το 2015. Υπάρχει νέο άλμπουμ στα σκαριά; Ετοιμάζω νέο δίσκο. Έχω 66 νέα τραγούδια έτοιμα που γράφτηκαν όλη αυτή την περίοδο και δεν ήξερα τι να τα κάνω γιατί δεν είχα προσανατολισμό. Ελπίζω το φθινόπωρο να κυκλοφορήσει, εμένα μου αρέσουν τα ολοκληρωμένα άλμπουμ όχι τα singles. Και κάνω μουσική για θέατρο με την ομάδα ΓΚΑΦ, ανεβάζουμε την «Πανούκλα» του Καμί, στο Θέατρο 104, μετά το Πάσχα. Θα ήθελα τον χειμώνα να κάνω μια σειρά εμφανίσεων με κουαρτέτο εγχόρδων. Και θέλω να απασχολήσω τον κόσμο με τη μουσική μου πια. Όχι με την κοσμοθεωρία μου, η οποία είναι χαοτική. Δεν είμαι κανένας διανοητής της Αριστεράς και της προόδου. Είμαι ένας μουσικός που γράφει τραγούδια και για αυτό θέλω να με θυμούνται. Πραγματικά, αν μπορούσα να με σβήσω για αυτά τα πέντε χρόνια θα το έκανα. Η μουσική και το παιδί μου είναι αυτά που με απασχολούν όλη μέρα. Κι εκεί νιώθω ευτυχισμένος. A

www.athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Mon Kulur

Oven sesame

κουλούρι

Κουλούρι Θεσσαλονίκης, αυτό το υπέροχο. Τραγανό απ' έξω αλλά μαλακό στο εσωτερικό του, με χιλιάδες σουσαμάκια να το αγκαλιάζουν τρυφερά (και να πετάγονται προς πάσα κατεύθυνση σε κάθε δαγκωνιά). Έτσι και το πετύχεις ζεστό ζεστό, δεν υπάρχει σύγκριση. Είναι νόστιμο, είναι υγιεινό και με μόλις €0,50 έχεις λύσει το ζήτημα του πρωινού. Το κουλούρι Θεσσαλονίκης ξυπνάει την Αθήνα εδώ και σχεδόν έναν αιώνα. Γεννήθηκε στα χρόνια του Βυζαντίου, στην Πόλη το λέγανε σιμίτι (από την τούρκικη λέξη «simit»). Η λέξη «κουλούρι» προέρχεται από τη μεσαιωνική λέξη «κολούριον», που δεν είναι άλλη από τη μικρή κουλούρα. Οι κουλουρτζήδες ξεχύνονταν με τις τάβλες ή τα καλάθια τους γεμάτα κουλούρια και η μυρωδιά του φρεσκοψημένου κουλουριού ήταν (και είναι) δέλεαρ σε κάθε περαστικό. Στην Ελλάδα τα κουλούρια ήρθαν με τους πρόσφυγες. Εμφανίστηκαν πρώτα στη Θεσσαλονίκη, αργότερα ήρθαν και στην Αθήνα. «Κουλούρι Θεσσαλονίκης», διαλαλούσαν οι κουλουρτζήδες της πρωτεύουσας, μια που εκείνο ήταν το πιο φημισμένο.

Σύμφωνα με τη Συντεχνία Αρτοποιών Αθηνών Προαστίων & Περιχώρων *(Χαρ. Τρικούπη 18, 2103615691)* όλοι οι φούρνοι στην Αττική πουλούν κουλούρια. Ένας τεράστιος αριθμός κουλουριών πλάθεται καθημερινά για να τροφοδοτήσει την Πόλη. Όμως όχι μόνο μέσω των κουλουρτζήδων ή των φούρνων. Μέσα στην τελευταία δεκαετία, άνοιξαν καταστήματα αποκλειστικά αφιερωμένα στο κουλούρι. Και σ' αυτά, δεν θα το βρεις μόνο στην παραδοσιακή του μορφή, αλλά και σε δεκάδες ακόμα εκδοχές, γλυκές ή αλμυρές.

Το **Mon Kulur** *(Σόλωνος 77, Κολωνάκι, 2103636740)* άνοιξε το 2011 από τον Θοδωρή και τον Στάθη Καραδήμα. Ήταν το πρώτο κατάστημα με εξειδίκευση στο κουλούρι. Εννιά χρόνια μετά, τα καταστήματα έχουν φτάσει τα 20 και η ημερήσια ποσότητα κουλουριών που ζυμώνεται καθημερινά φτάνει τον ένα τόνο, κάτι που αντιστοιχεί σε 100.000 κουλούρια. Στο μικρό κατάστημα της Σόλωνος τα «μαστόρια» έρχονται στις 3.00 το βράδυ για να παρασκευάσουν τα κουλούρια και το μαγαζί είναι έτοιμο να εξυπηρετήσει στις 6.00 το πρωί. Οι επιλογές σου είναι πάμπολλες: διπλό Θεσσαλονίκης (€1), σοκολάτας με επικάλυψη (€1), διπλό με κομμάτια σοκολάτας (€1), ζαχαρωτό Θεσσαλονίκης (€1), τραγανό Θεσσαλονίκης (€0,50), μαλακό Θεσσαλονίκης (€0,50), με ελιά (€0,50), πολύσπορο (€0,50), σοκολάτα (€0,50), τυριού (€0,50), σταφίδας (€0,50), καλαμποκιού (€0,50). Κι ακόμη θα βρεις γεμιστά κουλούρια αλμυρά (με γαλοπούλα-Φιλαδέλφεια, ζαμπόν-μαγιονέζα, τόνο-μαγιονέζα και ελιά) και γλυκά (κρέμα Bavarian, πραλίνα, μπουένο πραλίνα, βούτυρο φράουλα, βούτυρο ροδάκινο, βούτυρο κεράσι, βούτυρο βερίκοκο, βούτυρο μέλι), όπως επίσης και δεκάδες «κουλουροκρίτσινα». Μαζί να πάρεις και καφέ από δικό τους χαρμάνι, είναι υπέροχος.

Παρά τις δεκάδες επιλογές ο Παναγιώτης και ο Γιώργος που εξυπηρετούν στο κατάστημα της Σόλωνος, αλλά εργάζονται στο Mon Kulur από την πρώτη μέρα, λένε ότι το νούμερο ένα προϊόν σε πωλήσεις παραμένει το τραγανό κουλούρι Θεσσαλονίκης. Αν και για τον Παναγιώτη το πιο ωραίο κουλούρι που μπορείς να φας είναι το καλαμποκένιο, αν το πετύχεις ζεστό, μόλις βγει από τον φούρνο. Όσο για το μυστικό της επιτυχίας, σύμφωνα με τον Παναγιώτη είναι ένα: «πλάθεται με αγάπη, προσφέρεται με χαμόγελο!».

Οι **Κουλουράδες**, πάλι, άνοιξαν τον πρώτο τους κατάστημα το 2015, με μία όμως συνταγή που υπάρχει από το 1956. Στα χρόνια που ακολούθησαν η εταιρεία γιγαντώθηκε. Σήμερα μετρά πάνω από 110 καταστήματα και ζυμώνει 150.000 κουλούρια

Κουλουράδες

Sousami

κάθε πρωί. Εκτός από τα κλασικό τραγανό κουλούρι Θεσσαλονίκης, θα βρεις μεταξύ άλλων με τυρί κρέμα (€1), το προϊόν που τους έκανε γνωστούς και που είναι το best seller μέχρι και σήμερα, με τυρί κρέμα και λουκάνικο (€2), με γκούντα και μπέικον (€1), αλλά και γλυκά κουλούρια γεμιστά με σταφίδα, κανέλα και γαρίφαλο (€0,70), με μήλο και κανέλα (€1), με σοκολάτα αγριοκέρασο (€1,5), με σοκολάτα (€1), με σοκολάτα καρύδα (€1,20), με σοκολάτα-κάστανο (€1,50), με μέλι και ταχίνι (€1,50), με χαλβά και ταχίνι (€1,50) ή με χαλβά και κυδώνι (€2). Το μυστικό τους; Καλής ποιότητας υλικά, πολύ σουσάμι και φρεσκάδα. Όλα τα προϊόντα παρασκευάζονται καθημερινά σε κάθε κατάστημα και προσφέρονται επιτόπου ζεστά. Εξού και οι μικρές ουρές που σχηματίζονται έξω από την πόρτα τους για ένα κουλούρι.

Το **Oven Sesame** *(Αιόλου 17Α, 2103230038 και Λ. Βασ. Αμαλίας 2-4, 2103240513)* άνοιξε το 2016 στην Αιόλου με μια πρωτοπορία: μια φρεσκοψημένη σουσαμένια πίτα, που γεμίζει με φρέσκα υλικά. Με άλλα λόγια, το κουλούρι έγινε σάντουιτς. Η ζύμη του μοιάζει αρκετά με το κουλούρι Θεσσαλονίκης, με τη διαφορά ότι αυτή εδώ δεν περιέχει καθόλου ζάχαρη. Υπάρχουν πολλές εκδοχές, αλλά το best seller είναι το «Caesareto» με φιλετάκια κοτόπουλου, πράσινη σαλάτα, καλαμπόκι, παρμεζάνα και σάλτσα Caesar (€3,80). Η ζύμη πλάθεται σε μορφή… χαμόγελου. Στη μία πλευρά είναι κλειστή και γεμίζεται με τα υλικά της αρεσκείας σου, στην άλλη θυμίζει ένα μισό στρογγυλό κουλούρι, γεγονός που σου επιτρέπει να το κρατάς και να το τρως ενώ περπατάς. Από την ίδια ζύμη φτιάχνονται και οι γλυκές εκδοχές του Oven Sesame, από τις οποίες ξεχωρίζουν οι σουσαμένιες μπουκιές με γέμιση nutella, πασπαλισμένες με σάλτσα καραμέλας και ξύσμα λευκής σοκολάτας (€2,20), αλλά και το cheesecake, οι σουσαμένιες μπουκίτσες που γεμίζονται με γέμιση cheese cake και περιχύνονται με σιρόπι φράουλας και τριμμένο μπισκότο. Κατά μέσο όρο το Oven Sesame ζυμώνει 1.200 κουλούρια την εβδομάδα.

Το **Sousami** *(Ιπποκράτους 95, 2103643783)* ήρθε στη γειτονιά της Ιπποκράτους πριν 9 μήνες, όταν δύο νέα παιδιά η Χριστίνα και ο Γιάννης Τσιάπας μαζί με τη μητέρα τους Ασημίνα Βλάχου αποφάσισαν να ανοίξουν ένα εργαστήριο-κατάστημα με χειροποίητα κουλούρια και ζύμες. Αν καταφέρεις να πάρεις τα μάτια σου από τα δεκάδες κουλούρια που κρέμονται στην προθήκη, μπορείς να δεις τους αρτοποιούς με τις άσπρες τους ποδιές να ζυμώνουν ασταμάτητα. Εκτός από τα κλασικά κουλούρια (όλα στα €0,50) υπάρχει επίσης μια μεγάλη ποικιλία με γεμιστά κουλούρια αλμυρά και γλυκά (από €1,50 έως €2), ενώ μεγάλη επιτυχία γνωρίζουν και οι χειροποίητες ζύμες τους (brioche, πίτσα, πεϊνιρλί κ.ά.). Παρά τη μεγάλη ποικιλία κι εδώ το προϊόν με τις υψηλότερες πωλήσεις είναι με διαφορά το τραγανό, απλό και γνώριμο κουλούρι Θεσσαλονίκης. «Είναι το πρωινό του καθένα», λέει η Χριστίνα. «Και το γνωρίζει ο κόσμος, για αυτό το προτιμάει». Πάντως στο Sousami, το κουλούρι Θεσσαλονίκης που γεμίζεται με βούτυρο και μέλι (€1,80) έχει τη γεύση των αθώων παιδικών πρωινών.

Μου έκανε εντύπωση πως σε όσα καταστήματα το απλό, κλασικό κουλούρι ήταν κι αυτό που εξαφανιζόταν πρώτο. Φαίνεται ότι όσες επιλογές κι αν έχουμε, γλυκές ή αλμυρές, τείνουμε να επιλέγουμε αυτό με το οποίο έχουμε μεγαλώσει και τη γεύση του κρατάμε στη μνήμη μας. Για αυτό κρατήστε στο νου σας ότι εκτός από όλα τα παραπάνω καταστήματα με τα γεμιστά κουλούρια και τις διάφορες παραλλαγές τους, υπάρχει πάντα και εκείνο το χαμογελαστό πρόσωπο στη γωνία: ο αγαπημένος σας κουλουρτζής με το τίμιο, κουλούρι Θεσσαλονίκης των €0,50. **Α**

Τα κουλουρτζίδικα νέας γενιάς κατακτούν την Αθήνα

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Παντού!

Είναι λίγο άδικο να με βλέπει κανείς σαν γκουρού. Έχω κάνει πολλά χρόνια ψυχανάλυση για να μου αρέσει κάτι τέτοιο.

Ο Θωμάς Μοσχόπουλος αν ήταν παράσταση θα ήταν sold out

Ένας από τους σημαντικότερους σκηνοθέτες μιλά στην ATHENS VOICE για τον ναρκισσισμό των ανθρώπων του θεάτρου, τη δύναμη της ψυχοθεραπείας, το θρυλικό «Αμόρε»

Της ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΟΥ
Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

Μια τρισδιάστατη λευκή σελίδα και κλασική μουσική που παίζει δυνατά στα στρογγυλά πιάτα των ηχείων που έχουν την τάση να κολλάνε στα αυτιά. Η περσόνα του Θωμά Μοσχόπουλου δεν χωράει σε μια στατική εικόνα. Η ζωή του πίσω από την αυλαία ίσως μπορεί –με αρκετές περικοπές– να αράξει σε μια ξαπλώστρα ακούγοντας τα κύματα λέξεων και αποφάσεων να σκάνε στην ψυχή του.

Το μόνο σίγουρο για εκείνο το μεσημέρι που τον συνάντησα στην οδό Σκουφά είναι πως δεν πρόκειται απλά για τον «τύπο από το Αμόρε» ούτε αυτόν «από το Πόρτα». Δεν είναι καν ο σκηνοθέτης του «Top Girls», που φέτος έχει αγγίξει αρκετές φορές την πληρότητα στις πωλήσεις των εισιτηρίων του. Ο Θωμάς Μοσχόπουλος είναι ένας σοβαρός και καθόλου χαμένος στις σκέψεις και τη φαντασία του καλλιτέχνης. Που, όπως συμβαίνει και με τις παραστάσεις του, απολαμβάνεις το κάθε λεπτό συζήτησης μαζί του.

Στην πρώτη σκηνοθεσία, άφησε γένια. «Για να με πάρουν στα σοβαρά αφού ήμουν ο πιο μικρός από την παρέα. Ήμουν 25 και όλοι ήταν από 30 και πάνω και εγώ ήθελα να το παίξω μεγάλος. Ήμουν πολύ θρασύς μικρός και μαζί σεβαστικός. Άκουγα. Ήμουν αρκετά τυχερός γιατί άκουσα τη συμβουλή ότι δεν πρέπει να δουλεύω μόνο με νέους ηθοποιούς».

It's «Αμόρε», μια ιστορία

«Ο Γιάννης Χουβαρδάς με πλησίασε τότε και μου είπε "Σκέφτομαι να κάνω ένα σύστημα συνδιεύθυνσης και θέλω να είσαι εκεί". Το κάναμε μαζί με την Ελευθερία Σαπουντζή, την οποία χάσαμε ένα χρόνο μετά. Πέθανε στη μέση των προβών και ήταν πιο νέα από μένα». Σταμάτησε για λίγο να μιλά. Ύστερα αυτοσκηνοθετήθηκε σε μια άλλη θέση στην καρέκλα. «Ο κόσμος πίστευε ότι ήμασταν παρέα, δεν ήμασταν. Δεν πίναμε ποτά έξω. Ήμασταν ομάδα. Και δεν ήμασταν κλειστοί, όποιος μπορούσε και ήθελε, έμπαινε. Η επικοινωνία τότε ήταν πιο εύκολη και δεν δημιουργούνταν μέτωπα του "αυτός ανήκει σε αυτόν". Κανείς μας δεν πληρωνόταν τρελά τότε αλλά είχαμε μια σταθερότητα προγραμματισμού. Ήμασταν ελεύθεροι να σκεφτούμε. Μας κινητοποιούσε το "τι καινούργιο θα κάνω". Τώρα, το κίνητρο είναι το πώς αυτή η "ελευθερία" θα φέρει κόσμο. Τώρα, τα ρίσκα γίνονται με μέτρο».

Το «Shopping and Fucking» που ζει το ελληνικό θέατρο

Το ελάττωμα. «Είμαστε πάρα πολύ γκρινιάρηδες. Είμαστε μπερδεμένοι ανάμεσα στο επαγγελματικό και το φαντασιωσικά καλλιτεχνικό. Ένα βιβλίο μπορείς να το αφήσεις και όταν το ξαναδιαβάσεις να το επανεκτιμήσεις. Στο θέατρο πρέπει να δημιουργείς εντύπωση. Γι' αυτό υπόκεινται όλοι σε μόδες, τάσεις, δημόσιες σχέσεις και σε πολλά άλλα».

Η λέξη «εμπορικό» έπεσε στο τραπέζι και κάθισε κάτω από το μπισκοτάκι με γεύση κανέλα. «Υπάρχει ένα κοινό το οποίο ακολουθεί πάντα αυτό που παρακολουθούν οι λίγοι, ακόμη και αν αυτό που βλέπουν δεν τους αρέσει» θα πει και θα συνεχίσει με την απλή μέθοδο των τριών.

Η αλήθεια. «Αν θέλεις να ικανοποιήσεις μόνο τον πελάτη, εκπορνεύεσαι. Αν αυνανίζεσαι, αυνανίζεσαι, και όταν έχεις 2.000 παραστάσεις τον χρόνο είναι πολύ δύσκολο να μη χαθείς μέσα στον αυνανισμό σου. Αν κάνεις έρωτα είναι κάτι συνδυαστικό αυτών των δύο. Αυτό προσπαθώ να κάνω: Να βρίσκω παρτενέρ για να κάνουμε έρωτα. Δεν μπορούν όλοι να κάνουν έρωτα με όλους».

Ο συντηρητισμός. Συμφωνούμε και οι δύο ότι το θέατρο πηγαίνει προς τα πίσω. «Είναι εντυπωσιακό. Το θέατρο είναι ταυτισμένο με ένα υπερπληθωριστικό σύστημα που παράγει καλλιτέχνες. Δραματικές σχολές βγάζουν συνέχεια κόσμο. Άνθρωποι, χρήζονται σκηνοθέτες ή τους χρήζει ο τύπος από την ανάγκη του να βρει κάτι καινούργιο. Όλο αυτό από μόνο του δημιουργεί έναν υδροκεφαλισμό που θα οδηγούσε αργά ή γρήγορα σε μια συντήρηση».

Τα φούμαρα. «Τη συνειδητοποίηση ότι κάνω μια δουλειά που είναι φούμαρα, χρήσιμα, αλλά φούμαρα, την έχω κάνει. Φτιάχνω ψευδαισθήσεις. Δεν πρέπει να πιστεύω ότι φτιάχνω πραγματικότητες».

Τα δεδομένα. «Δεν υπάρχουν όρια, αυτό είναι το φαινόμενο των καιρών μαζί με τη μόνιμη βιασύνη παραγωγής προϊόντων. Εμείς δημιουργούμε σταρ του δεκαπεντάλεπτου».

Η παραδοχή. «Όταν ο άλλος είναι ερασιτέχνης σταρ, είναι το χειρότερο. Η χώρα μας είναι έτσι. Είναι ερασιτεχνικά σπουδαία».

Η «Δίκη της Τ.»: Η παραγωγή της μικρής οθόνης

«Είχα βρεθεί κάποια στιγμή στα νιάτα μου στην τηλεόραση, σε μια πολύ καλή συνθήκη παραγωγής. Όταν είπα ότι χρειάζομαι λίγο περισσότερο χρόνο, μου είπαν "όχι, τώρα βγάζουμε, τώρα παράγουμε"». Δεν τον ενοχλεί ένας ηθοποιός του να παίζει και στην τηλεόραση. «Αν είναι καλός και συνεργάσιμος γιατί να με ενοχλεί εάν παίζει και εκεί; Απλά συνήθως, και μου έχει τύχει, όσοι το κάνουν αυτό έρχονται στις πρόβες εξουθενωμένοι. Αυτό όχι, δεν το θέλω».

Αν είχε το κουράγιο θα ήθελε να κάνει μια ταινία «παρά άλλη μια παράσταση». Για σειρά, ούτε λόγος. «Έτσι όπως γίνονται οι σειρές, σίγουρα δεν με ενδιαφέρουν. Δεν με ενοχλεί το μέσον, ο τρόπος γυρίσματος δεν μου κάνει. Όταν υπάρχει ένας υψηλός βαθμός επαγγελματισμού σε αυτό που βλέπεις, το σέβεσαι. Στην Ελλάδα δεν είναι έτσι. Τώρα υπάρχει αυτό το "ας γίνεται κάτι και ας μην είναι τόσο καλό"». Είπα τη λέξη «ριάλιτι». Διαφώνησε πριν καν μιλήσω με αυτό που θα πω. «Είναι πιο έντιμο ένα κακό ριάλιτι από ένα δήθεν σίριαλ».

Το Φαρενάιτ μιας παράστασής του (ή το «ποια παράστασή σου είσαι;») «"Το στρίψιμο της βίδας" ή "οι μεταμορφώσεις". Από τις πιο καινούργιες, το "σκλαβί" που κάνουμε τώρα. Μιλάω για παραστάσεις που εμένα με πήγαν ψυχικά μπροστά».

Ο κόσμος σε δέκα χρόνια από τώρα, μια εικόνα. «Όλοι καλωδιωμένοι και μπροστά μας, στη μέση του σαλονιού θα προβάλλεται ένα ολόγραμμα που θα παίζει για εμάς». Κινεί τα χέρια φτιάχνοντας το πλαίσιο. «Και κάπου εκεί θα χαθεί ακόμα και η ανάγκη του να συμμετέχεις ζωντανά σε κάτι. Το θέατρο θα γίνεται όλο και πιο ειδική περίπτωση. Σκέψου πόσος κόσμος ακούει πια live μουσική. Όλα θα είναι ένας θόρυβος που σε αποσπά».

Το «σκλαβί» των social media

«Κάποια στιγμή είπα ότι τη μουσική θέλω να την ακούω και όχι να μου γεμίζει το κενό. Δημιουργούνται πολλά κενά στους ανθρώπους συναισθηματικής ή ψυχολογικής φύσεως. Δουλεύεις σαν το σκυλί το μαύρο, δεν έχεις περιθώριο να έχεις προσωπική ζωή, σου δημιουργείται κενό, το γεμίζεις με τα social media. Έναν χαμό επικοινωνίας που δεν είναι επικοινωνία. Επενδύουμε στο junk και όχι στην καλή διατροφή». Στο Facebook μπήκε για να μπορεί να διαχειρίζεται τη σελίδα του Θεάτρου Πόρτα στο οποίο εκτελεί χρέη καλλιτεχνικού διευθυντή.

Για τον Θωμά ζούμε έναν τεχνολογικό μεσαίωνα. «Ως είδος έχουμε υποστεί ήττα. Συνειδητοποιούμε ότι αυτά που μας αφορούν είναι πολύ πιο μεγάλα για να μπορούμε να τα διαχειριστούμε. Πρέπει να ξαναβρούμε μια μορφή πίστης έστω σε μικρό επίπεδο. Βλέπω τις φωτιές, συνθλίβομαι που δεν μπορώ να κάνω για να βοηθήσω αλλά δεν μπορώ. Αυτή είναι η αλήθεια. Το να μαζέψεις τα πλαστικά, δεν είναι το ίδιο πράγμα. Με τρομάζει ο φανατικός vegan που σε βρίζει επειδή τρως μπριζόλα, όσο με τρομάζει αυτός που σκοτώνει αλόγιστα ζώα».

Σιχαίνεται τα μηνύματα. «Αυτή η σχολική αντιμετώπιση έχει περάσει και στο θέατρο και παντού. Θέλουμε απαντήσεις. Θέλουμε κάποιος να μας πει τα sos για να πάρουμε πτυχίο. Για μένα αυτό "σκοτώνει" τη δημοκρατία, την κριτική σκέψη και σίγουρα την τέχνη. Αισθάνομαι ότι έρχομαι από μια εποχή όπου ο διάλογος είχε μια αξία, ήταν ένα ζητούμενο. Τώρα, ζητάμε σχεδόν ολοκληρωτισμό σε οτιδήποτε υπάρχει γύρω μας. Είναι σαν να θέλουμε από κάποιον να έρθει και να μας πει "αυτό είναι το σωστό"».

Και κάτι ακόμα. «Δεν αναλαμβάνουμε ευθύνες. Θεωρούμαστε αδικημένοι ότι κάποιος κάπου μας έκανε κακό. Και εγώ πιάνω τον εαυτό μου να λέει "δεν θέλω άλλες ευθύνες"».

Τα «Top Girls» του Θωμά Μοσχόπουλου

Όλοι του έλεγαν «πού πας να μπλέξεις με τόσες γυναίκες». Με κάποιον τρόπο όμως, στη δική του συνθήκη δεν υπήρχε ίχνος ανταγωνισμού. «Εδώ δημιουργήθηκε και από μένα και από τις ίδιες και από το ίδιο το έργο η συνθήκη ότι δεν υπάρχουν πρωτοκαθεδρίες».

Αυτό που προσπάθησε να κάνει για να μην υποπέσει σε σφάλματα ανδρικής οπτικής ήταν ότι «άνοιξα το διάλογο με τις κυρίες». Επί δέκα ημέρες απαντούσαν τα ερωτηματολόγια που τους έφτιαξε για να καταφέρει να μπει στον κόσμο τους (ή μας). «Όλοι κολυμπάμε στα στερεότυπα είτε έτσι είτε αλλιώς» θα πει και θα αφήσει το λευκό φακελάκι με το τσάι να βουλιάξει στο προσωπικό του χαμάμ.

Μια ερμηνεία στη λέξη «θεατράνθρωπος»

«Είναι αυτός που λέμε μισός άνθρωπος μισός-θέατρος; Ή ινφλουένσερ του θεάτρου;» απορεί όταν του λέω ότι βρίσκεται μεταξύ των λίγων αυτών ανθρώπων που μπορούν σήμερα να υποστηρίξουν τον όρο. «Νιώθω την ευθύνη του να τα βγάλω πέρα με ένα θέατρο το οποίο έχω αναλάβει, όχι γενικότερα με τι θα γίνει με το ελληνικό θέατρο». Πίνει λίγο από το τσάι του. Κοιτάει το ταβάνι. «Είναι λίγο άδικο να με βλέπει κανείς σαν γκουρού. Έχω κάνει πολλά χρόνια ψυχανάλυση για να μου αρέσει κάτι τέτοιο».

«Οι μεταμορφώσεις» μετά από μια ψυχοθεραπεία

«Ξεκίνησα ψυχοθεραπείες από πολύ νωρίς. Πιστεύω σε οποιαδήποτε μορφή διερεύνησης του "ποιος είμαι". Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν θρησκευτικά πιστεύω, έχουν πνευματικό και κάνουν ίσως και καλύτερη δουλειά έτσι. Βρέθηκα με έναν άνθρωπο που με βοήθησε και με βοηθάει και αυτό το πράγμα λειτούργησε, θα μπορούσε να μην έχει λειτουργήσει ή να έχω ακολουθήσει έναν άλλο τρόπο ψαξίματος του εαυτού μου. Αν οφείλουμε να κάνουμε κάτι τότε αυτό είναι να ψαχνόμαστε».

«Όλοι εμείς που ασχοληθήκαμε ή ασχολούμαστε με το θέατρο έχουμε ψυχολογικά ζητήματα, και ναρκισσιστικά σίγουρα. Το πώς τα διαχειριζόμαστε είναι ευθύνη του καθενός από εμάς. Οι άνθρωποι που δεν τους απασχολεί κάτι έξω από αυτούς είναι πολύ προβληματικοί και δυστυχώς στη δουλειά μας έχουμε φωλιά, και έχω συνεργαστεί μαζί τους. Αν με ρωτάς τι μου αρέσει, είναι οι άνθρωποι που θέλουν να εξελίσσονται όχι ως προς την υπερφόρτωση του εγώ τους αλλά ως προς τους τρόπους να επικοινωνούν και να μειώνουν την επιθετικότητά τους». A

INFO
Ο Θωμάς Μοσχόπουλος σκηνοθετεί την παράσταση «Top Girls» στο Θέατρο Πόρτα

www.athens voice.gr
Διαβάστε ολόκληρο το κείμενο

Ο Lior Suchard ξέρει τι έχουμε στο μυαλό μας

Ταξιδέψαμε στο Τελ Αβίβ με το **National Geographic** για να συναντήσουμε τον mentalist που, στην κυριολεξία, βλέπει το κοινό σαν «ανοιχτό βιβλίο»

Της **ΕΡΡΙΚΑΣ ΡΟΥΣΣΟΥ**

Κάποιοι ξέρουν τι έκανες πέρσι το καλοκαίρι. Κάποιοι άλλοι, ξέρουν τι είναι αυτό που θέλουν οι γυναίκες. Για τον Lior Suchard τα πράγματα είναι πιο απλά: Ξέρει τι σκεφτόμαστε. Όλοι.

Χάιφα 1981, Δεκέμβριος

Ένας πιτσιρίκος με ξανθά μαλλιά και πράσινα μάτια κλωτσάει τα πόδια του πάνω κάτω και παίζει με τους αριθμούς. Του αρέσουν τα μαθηματικά και δεν τα πηγαίνει και πολύ καλά με τα «διάσημα» παιδιά του σχολείου του – είναι πολύ πιο έξυπνος. Και του αρέσει πολύ να παίζει με το μυαλό των άλλων. Αυτός ο συνδυασμός τον έκανε ταυτόχρονα αγαπητό στο πλήθος και μισητό στους «αρχηγούς».

Στα 7 του, έκανε το πρώτο του performance. Ζητούσε από τους συμμαθητές του να κρύψουν ένα κέρμα στο χέρι πίσω από την πλάτη τους και τους έλεγε αν το αντικείμενο βρισκόταν στα αριστερά ή στα δεξιά. Το πετύχαινε πάντα. «Όλο αυτό είναι ένα παιχνίδι του μυαλού», μου είπε και δεν παραξενεύτηκα που αφορμή για τη συνάντησή μας αποτέλεσε η συμμετοχή του Lior στην πρεμιέρα του 6ου κύκλου της σειράς *«Brain Games»* (το οποίο προβάλλεται κάθε Τρίτη στις 21.50 από το κανάλι του National Geographic και έχει μερικά φανταστικά πειράματα που αποδεικνύουν πόσο το μυαλό μας rules our world).

Lior, γεννημένος μενταλιστής

Στα 14 είχε ήδη αποφασίσει ότι θα ασχοληθεί με το performance. Ήθελε και θέλει να διασκεδάζει τον κόσμο και, παράλληλα, να τον κάνει να σκέφτεται. Τον ρώτησα το προφανές, αν δηλαδή ξέρει τι θέλουν οι γυναίκες. Γέλασε. «Δεν κάνω προσωπικές προβλέψεις ούτε διαβάζω κάτι τέτοιο, κάνω performances και είμαι σύμβουλος σε εταιρείες. Δεν έχω ασχοληθεί και ούτε σκοπεύω να το κάνω με ατομικές περιπτώσεις, δεν είμαι life coach ούτε κάτι αντίστοιχο».

Το 2006 βρέθηκε στην εκπομπή *«The Next Uri Geller»* όπου και χάρισε τη σκόνη του σε οκτώ συνυποψηφίους του κερδίζοντας τον τίτλο. Θέλει να είναι ο συνεχιστής του Uri; Γελάει. «Φυσικά και θέλω» απαντάει δευτερόλεπτα αργότερα. «Θέλω να διασκεδάζω τους ανθρώπους παίζοντας με το μυαλό τους και αυτό έκανε και εκείνος». Πιάσαμε τη συζήτηση για το μυαλό και τα –άτιμα– παιχνίδια που μας κάνει και εκεί σοβάρεψε και μου είπε ότι «η δύναμη του μυαλού είναι τεράστια και είναι πολύ λάθος να νομίζουμε ότι έχουμε ήδη μάθει τα πάντα γι' αυτό σε επίπεδο επιστήμης. Δεν ξέρουμε τίποτα ακόμα».

Suchard εσύ, σουπερστάρ!

Ήμασταν στο Τελ Αβίβ στον χώρο όπου θα βλέπαμε το πρώτο επεισόδιο του «Brain Games» με καλεσμένο τον Τζο Μπλακ και, φυσικά, τον Lior. Απολαμβάναμε ένα υπέροχο πρωινό με κολοκύθες ψητές, σος ταχίνι και πολλά γλυκά που «άραζαν» στον πάγκο περιμένοντας να πάρουν τη θέση των αλμυρών. Ο Lior περιφερόταν στο χώρο ευδιάθετος και φωτογραφιζόταν με τους φαν του. «Μου αρέσει πάρα πολύ να δίνω παραστάσεις» θα μου πει. «Είναι ωραίο να πετυχαίνεις έστω και για δέκα λεπτά να κρατήσεις τον κόσμο μακριά από το κινητό του και να τον βλέπεις να σε κοιτάει αποσβολωμένος».

Πράγματι, έτσι τον κοιτούσαμε όλοι μόλις ανέβηκε στη σκηνή παρέα με τέσσερις κύβους του Ρούμπικ. Τους μοίρασε στο κοινό και ζήτησε από μια κοπέλα να σκεφτεί έναν αριθμό από το 1 μέχρι το 60. Δεν θα μακρυγορήσω, ο Lior μέσα σε 43 δευτερόλεπτα (όσα ο αριθμός που σκέφτηκε η –σοκαρισμένη από την έκπληξη– κοπέλα) έφτιαξε έναν πύργο με τέσσερις κύβους λυμένους έτσι ώστε να φτιάχνουν μαζί τον αριθμό 43 με τα άσπρα κυβάκια τους. Μετά έκανε και το κόλπο με το ζάρι ζητώντας από έναν εθελοντή να διαλέγει κάθε φορά έναν αριθμό και να τον κρύβει στο χέρι του. Περιττό να πω ότι δεν έχασε ούτε μια πρόβλεψη.

Το «έλα, αλήθεια, πώς το κάνεις» σε ένα προσωπικό πείραμα

«Αν είσαι πολύ προσεκτικός με τον άλλο, αν τον κοιτάς στα μάτια, αν παρατηρείς και ξέρεις να διαβάζεις τη γλώσσα του σώματος τότε μπορείς σίγουρα να δεις την αλήθεια του». Με αυτή τη φιλοσοφικού τύπου ατάκα πήρε ένα κομμάτι λευκό χαρτί και μου ζήτησε να γράψω το όνομα του αγοριού με το οποίο έδωσα το πρώτο μου φιλί. «Έχει κάποιος ένα στυλό;» ρώτησε στα πέριξ. Ένας σερβιτόρος προθυμοποιήθηκε να τον διευκολύνει. Μου έδωσε το στυλό και εξαφανίστηκε από το οπτικό μου πεδίο. Ήταν τουλάχιστον τρία με τέσσερα μέτρα μακριά μου και μιλούσε με την Beverly Goodman, η οποία σημειωτέον κάνει τη δουλειά που θα ήθελα να κάνω: είναι National Geographic Explorer. Όταν είδε ότι ήμουν έτοιμη, με πλησίασε. Μου ζήτησε να σκίσω το χαρτάκι και να το βάλω στην τσέπη μου. Το έκανα.

Λίγα λεπτά αργότερα, το πρόσωπό του πλησίαζε πολύ κοντά στο δικό μου. Με το δεξί του χέρι (προφανώς για εντυπωσιασμό και μόνο) χτύπησε ελαφρά το μέτωπό μου. Ύστερα πήγε λίγο πιο πίσω και είπε το όνομα που είχα γράψει στο χαρτί που βρισκόταν κομμένο με όλα του τα κομμάτια στην τσέπη μου.

Ας μιλήσουμε λίγο για το μέλλον

«Δεν μπορώ να προβλέψω το μέλλον, δεν είμαι μάγος» είπε και μάλλον κατάλαβε το οξύμωρο του πράγματος, οπότε γέλασε. Ο Lior είναι ομολογουμένως ένας σταρ. Και κατά πώς φαίνεται θα γίνει ακόμα μεγαλύτερος μιας και τώρα ετοιμάζεται το πρώτο του show στην Αμερική. Πριν τον αποχαιρετίσω εξέφρασε μεγάλη επιθυμία να έρθει στην Ελλάδα για να διαβάσει και τα μυαλά των Ελλήνων. Του είπα ότι δεν του το συνιστώ αν δεν θέλει από το «Brain Game» να ζήσει το «Brain Game Over», αλλά μάλλον δεν τον έπεισα, οπότε καλού κακού καθαρίστε τυχούσες σκέψεις που μπορεί να μη θέλετε να διαβάσει. Άλλωστε, η ατάκα του Lior είναι εξής μία και φανταστική: «Να σκέφτεστε θετικά, ποτέ δεν ξέρετε ποιος μπορεί να διαβάζει τη σκέψη σας». Α

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

Style

Women'secret Το «μυστικό» του αισθησιασμού

Τα γυναικεία εσώρουχα είναι ίσως το μοναδικό ένδυμα που αναδεικνύει και μεταμορφώνει την εικόνα μιας γυναίκας. Δαντέλα, σατέν, κέντημα, διαφάνειες είναι τα υλικά που διαμορφώνουν το ύφος των εσωρούχων και δημιουργούν αισθησιασμό. Στη **Sense**, τη νέα συλλογή της **Women'secret**, βρίσκουμε και εσώρουχα σχεδιασμένα να αναδείξουν τη σοφιστικέ πλευρά κάθε γυναίκας. Ξεχωρίσαμε το bodysuit με τα πολύχρωμα κεντήματα, που συνδυάζεται τέλεια με τα loungewear κομμάτια της συλλογής.

Αγ. Δημήτριος, Athens Metro Mall, Λεωφ. Βουλιαγμένης 276/ Αιγάλεω, River West, Λεωφ. Κηφισού 96-98/ Καλλιθέα, Ελ. Βενιζέλου 126/ Νέα Ιωνία, Λεωφ. Ηρακλείου 271 (εντός του Galerie de Beauté)

ΟΠΤΙΚΑ ΒΑΪΡΑΜΟΓΛΟΥ
Γυαλιά ηλίου Ted Baker

MINAS
Δαχτυλίδι Astra €330

PRAKTIKER
Διακοσμητικά βάζα

KORRES
Τονωτική λοσιόν προσώπου με εκχυλίσματα από ρόδι και ιτιά. Απομακρύνει υπολείμματα από ρύπους και περιττό σμήγμα, ρυθμίζει τη λιπαρότητα και συσφίγγει τους πόρους. Ιδανική για νεανικό δέρμα με ατέλειες.

SWATCH
Ρολόι Ruby Rings, σειρά Essentially, €75

BENETTON
Κοντό σακάκι

CONVERSE
Μποτάκι €69,90

APIVITA
Νερό καθαρισμού Micellaire

Η κατάρριψη ενός μύθου: **Οι κάθετες ρίγες σάς δείχνουν πιο παχιά, ενώ οι οριζόντιες 6% λεπτότερη**

PLAISIO
Κοσμηματοθήκη Earthenware €8,99

PEPE JEANS
Γυναικεία μπλούζα

TOMS
Εσπαντρίγια €55

TEZENIS
Σουτιέν με δαντέλα €18,99

ADIDAS
Unisex παπούτσι Superstar €99,95

SOPHIA ENJOY THINKING
Διακοσμητικό Dove Ball €74,80

PUMA
Αθλητικό παπούτσι RS-X3 Puzzle €110

GLAMAZON

Μη ζεις σαν ξεμυαλισμένη σοπαχόλικ

Οικολογικό μήνυμα στέλνει το Χόλιγουντ. Φόρεσε ξανά το παλιό σου παλτό.

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Η **φετινή απονομή των Όσκαρ** είχε όπως πάντα άφθονη λάμψη, βροχή αστέρων, τσουνάμι από χαμόγελα, τα υπέροχα κοσμήματα του Νίκου Κούλη και μια νέα τάση που δείχνει ότι υπάρχουν χολιγουντιανές θεές και χολιγουντιανοί θεοί που φορούν ξανά τα ίδια ρούχα. Στις 3.582 βραδινές τουαλέτες δεν προσθέτεις άλλη μία, φοράς μία από τις παλιές. Ή ένα από 1.000 κοστούμια. Βάζεις και το ίδιο παλτό. Το παλιό σου παλτό. Δεν ήταν μόνο η Τζέιν Φόντα που μας πέταξε την αγέρωχη κορμοστασιά της στα μούτρα με το ίδιο υπέροχο φόρεμα, ήταν και η Ελίζαμπεθ Μπανκς, ο Χοακίν Φίνιξ αλλά και η Αριάνα Χάφινγκτον που έβαλαν τα παλιά. Ό,τι κάνει ο μέσος άνθρωπος, δηλαδή.

Δεν είναι ότι δεν θέλουν να ξοδεύονται. Θέλουν να στείλουν ένα άλλο μήνυμα. Διαφορετικό. Reuse. Επαναχρησιμοποιώ. Μη ζεις σαν ξεμυαλισμένη σοπαχόλικ. Οι υπέροχες Glamazones ας ακολουθήσουν το παράδειγμα της Φόντα. Η 80χρονη λυγερή σταρ και αειθαλής ακτιβίστρια φόρεσε μια βραδινή τουαλέτα, με την οποία είχε ποζάρει στις κάμερες και το 2014. Έχοντας πολλές συμμετοχές σε διαμαρτυρίες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής δήλωσε πως δεν πρόκειται να αγοράσει ξανά ρούχα. Τίγκα τα βεστιάρια της σταρ.

Θα μου πεις, τα φορέματα είναι που θα κάνουν τη διαφορά όσον αφορά το περιβάλλον και το ανθρακικό αποτύπωμα; Προφανώς και είναι το μικρότερο κακό. Αλλά εδώ έχει σημασία το μήνυμα που εκπέμπεται και ο συμβολισμός. Η ηθοποιός Ελίζαμπεθ Μπανκς φόρεσε το ίδιο κατακόκκινο φόρεμα που είχε φορέσει πριν από 16 χρόνια. Σε αυτή την περίπτωση βγάζεις αφρούς, εσύ η απλή, συνηθισμένη Γκλαμαζόνα, γιατί η 46χρονη ηθοποιός διατηρεί την ίδια σιλουέτα από το 2004. Chapeau. Αφού χωράς ακόμα, Ελίζαμπεθ, καλά έκανες και φόρεσες το ίδιο βραδινό. Το ίδιο εκνευριστικά συμπεριφέρθηκε, σε όλες εμάς στις οποίες ο χρόνος βάζει κιλά με το μυστρί του, η Αριάνα Χάφινγκτον. Δεν το έκανε σκόπιμα. Επέλεξε ένα φόρεμα Valentino που είχε φορέσει σε ένα event το 2013 και ήταν εξίσου εντυπωσιακή. Αλλά και ο σταρ του «Joker» έστειλε το δικό του οικολογικό μήνυμα. Φόρεσε και ξαναφόρεσε σε διάφορες εκδηλώσεις και βραβεύσεις το ίδιο σμόκιν με την υπογραφή της Στέλλας Μακάρτνεϊ. Μην ετοιμάζεσαι να πετάξεις το παλιό σου παλτό.

CITY GUIDE

Enter Achilles
Η σημασία του να είσαι άντρας

Η Κεντρική Σκηνή της Στέγης μετατρέπεται σε παμπ. Μια βρετανική παμπ, ένα συνηθισμένο απόγευμα μ' ένα τζούκμποξ και άπειρες μπίρες. Ο θρυλικός Λόιντ Νιούσον (DV8 Physical Theatre) 25 χρόνια αφότου έφερε για πρώτη φορά στη σκηνή την κουλτούρα των βρετανικών παμπ, στην πρώτη του συνεργασία με την παγκοσμίου φήμης ομάδα χορού Rambert, το Sadler's Wells και τη Στέγη παρουσιάζουν σε παγκόσμια πρεμιέρα το *Enter Achilles*, την επικαιροποιημένη εκδοχή της βραβευμένης παραγωγής-ορόσημο του σωματικού θεάτρου του αυστραλού εικονοκλάστης του χορού.

Ο Lloyd Newson διευθύνει το DV8 Physical Theater από την ίδρυσή του, το 1986. Το έργο του δεν εντάσσεται εύκολα σε κάποια κατηγορία, καθώς διασχίζει χορό, κείμενο, θέατρο και τον κινηματογράφο, εστιάζοντας σε κοινωνικά, ψυχολογικά και πολιτικά ζητήματα. Το Enter Achilles, στο ίδιο πνεύμα, είναι μια ακόμα παράσταση γροθιά στην πολιτική ορθότητα που παλεύει με την κυρίαρχη έννοια της αρρενωπότητας, μέσα από τις προκλητικές, ενοχλητικές και τελικά ξεκαρδιστικές ενέργειες οχτώ άντρων.

INFO

Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση Κεντρική Σκηνή | Τετάρτη 19 – Τρίτη 25 Φεβρουαρίου 2020 | 20.30

Ο Ύμνος της Τσίκνας

Της **ΝΕΝΕΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ**

Μιλάμε για τα μυστικά του κρέατος με την απόλυτη ειδικό, Μυρσίνη Λαμπράκη

Πληθωρική Κρητικιά, από εκείνες που γνωρίζουν απ' έξω τα προϊόντα της κρητικής γης και χαίρονται να μαγειρεύουν με αυτά. Γνωρίζει τα πάντα για την ελληνική κουζίνα καθώς και για τα χόρτα της ελληνικής γης, όμως η μεγάλη της αγάπη είναι το κρέας. Για την ακρίβεια, η Μυρσίνη Λαμπράκη, μία από τις πιο γνωστές ελληνίδες σεφ, τα τελευταία χρόνια ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με το κρέας και τους τρόπους ψησίματός του – το hastag της στο Instagram είναι #*γράφουμεχιλιόμετραστοκρέας*! Μετεκπαιδεύτηκε στην Ελλάδα και στην Ιρλανδία όπου έλαβε την πιστοποίηση Meat & Fire Chef, Judge & table manager από το World BBQ Association. Με άλλα λόγια, η Μυρσίνη είναι ο καταλληλότερος άνθρωπος να μιλήσει για το κρέας και τα μυστικά του.

Δώσε ένα κομμάτι κρέας σε μια Κρητικιά. Πού θα το βάλει; Στο τσικάλι, στον φούρνο, στο τηγάνι ή στη φωτιά; Στο τσικάλι σίγουρα το κρέας μαγειρεύεται αριστοτεχνικά. Οι κρητικές νοικοκυράδες το φτιάχνουν σε συνδυασμούς που δεν φαντάζεσαι... με χόρτα, με όσπρια, με ζυμαρικά, με νερό και αλάτσι, με ελαφριές λεμονάτες σάλτσες. Παρόλα αυτά, να ξέρεις ότι στην Κρήτη δεν ρωτάμε τι μαγειρεύεις αλλά τι ψήνεις, ακόμα και αν πρόκειται για κατσαρόλα.

Όταν λέμε «τσίκνα» εννοούμε μόνο θράκα; Ναι, το άλλο είναι ιμιτασιόν, πώς να στο πω... καμία σχέση! Πέφτει το λίπος στη φωτιά και γίνεται ανάφλεξη στον εγκέφαλο! Έχεις ποτέ κάτσει δίπλα σε σοβαρό ψήστη να δεις πώς παρακολουθεί το παραμικρό κροτάλισμα του λίπους επάνω στα κάρβουνα, πώς «κοιμίζει» τη φωτιά, πώς τη φουντώνει όταν θέλει να θωρακίσει το κρέας; Το ψήσιμο σε θράκα αλλά και σε ζωντανή φωτιά γενικά είναι μυσταγωγία. Βάλε να ψήσεις ένα απλό μπιφτέκι επάνω σε θράκα και βάλε το ίδιο σε ψησταριά με γκάζι ή νερό... Αυτή τη μεθυστική μυρωδιά του καπνού που κολλάει επάνω στα δεκάδες μικροσωματίδια του λίπους δεν θα τη νιώσεις ποτέ!

Τι κρέατα προτιμάμε γενικά για τη σχάρα; (από το αρνί, το μοσχάρι, τη προβατίνα, τα πουλερικά, τα χοιρινά) Στο αρνί βασιλιάς για μένα είναι τα παϊδάκια, ειδικά αν το αρνί είναι «μεστωμένο», δηλαδή όχι γάλακτος. Εδώ να προσθέσεις τα νεφράκια, όταν είναι μάστορας ο ψήστης και δεν καψαλίσει υπερβολικά το εξωτερικό λίπος. Το μοσχάρι μπορεί να ψηθεί ολόκληρο κομμάτι-κομμάτι, αν είναι από τη σωστή ράτσα, έχει τη σωστή ωρίμαση, τον σωστό τεμαχισμό και τη σωστή φωτιά. Εγώ λατρεύω το λίπος γι' αυτό προτιμώ την pichana, δηλαδή τον τριγωνικό τεμπέλη μυ του κιλότου με την κουβέρτα του λίπους. Αλλά οι περισσότεροι στην Ελλάδα τρελαίνονται για τη σπαλομπριζόλα, το rib eye (το μάτι της μπριζόλας) και την tomahawk κυρίως λόγω μεγέθους – βγαίνει και ωραίες φωτογραφίες στο insta, είναι και σαν τα μεγάλα αυτοκίνητα, τονώνει το εγώ! Υπάρχουν και τα πιο ψαγμένα κομμάτια όπως το flat iron (η καρδιά από το χτένι), το skirt (διάφραγμα), το spider steak, το flank τα οποία σιγά σιγά «συστήνονται» στην ελληνική αγορά.

Και το πρόβατο; Εδώ τώρα ανοίγεις ένα μεγάλο κεφάλαιο! Μέχρι πριν δύο χρόνια οι Έλληνες έψηναν απλά παϊδάκια προβατίνας, άντε και ένα «χοντρό» κοντοσούβλι. Το υπόλοιπο το έκαναν «χαρτόδεμα», δηλαδή λαδόκολλα, κανένα γιουβέτσι, και στην Πελοπόννησο Γκιόσα, δηλαδή ολόκληρη προβατίνα σε ξυλόφουρνο. Αυτό είναι εύκολο. Οι αστικοί ουρανίσκοι τη σνόμπαραν και συνάμα την αντιμετώπιζαν με μια δυσπιστία του τύπου είναι σκληρή, μυρίζει κ.λπ.
Σήμερα πολλά εστιατόρια προσπαθούν να την εντάξουν στο μενού τους, όμως αυτή «κλωτσάει» γιατί είναι όντως δύσκολο και δύστροπο κρέας, θέλει τον τρόπο του.
Στο εστιατόριό μου, το Meat Grill Stories, έχω 11 διαφορετικές κοπές τις οποίες ψήνουμε όλες στη ζωντανή φωτιά εκτός από το κότσι προβατίνας που το κάνω στο τσικάλι με γιαχνερά (χόρτα).
Η προβατίνα στη σχάρα είναι θεϊκό κρέας, αρκεί να την έχεις επιλέξει από κατάλληλο παραγωγό και να την έχεις ωριμάσει σωστά! Λατρεμένα είναι τα φιλετάκια από το κιλότο, η pichana με το λιπάκι της, το T-bone προβατίνας τα σπάει, το μπιφτέκι απλά δεν υπάρχει και φυσικά το παιδάκι!
Στο χοιρινό όλα τα λεφτά είναι οι «δίχρωμες» σπαλομπριζόλες, αυτές που ξεκινούν μετά τον λαιμό (πιο ακριβές, πιο λίγες) γιατί έχουν διαφορετική υφή στο μάσημα και ταυτόχρονα διακριτικό λίπος.
Το κοτόπουλο μου αρέσει ολόκληρο στη σχάρα, «πεταλούδα» ή «βάτραχο» όπως το λένε, και τις φτερούγες του στη σούβλα μαριναρισμένες με πικάντικη σάλτσα τζίνζερ, πάπρικα, σόγια, κύμινο, κόλιανδρο.

Μαρινάρουμε όλα τα κρέατα πριν τα ψήσουμε; Πόσες ώρες πριν ή για πόσο λίγο; Εδώ τώρα θα σου καταρρίψω τον μύθο ότι η μαρινάδα μαλακώνει το κρέας! Η μαρινάδα ακόμα και αν έχει το πιο ισχυρό όξινο υλικό δεν μπορεί να διαπεράσει παρά μερικά χιλιοστά κάτω από το κρέας! Οποιοδήποτε κρέας! Οπότε μαρινάρουμε για να νοστιμέψουμε

εξωτερικά το κρέας και να του δώσουμε πιο ενδιαφέρουσα γεύση. Ένα καλό κρέας, ψημένο σε σωστό κάρβουνο, έχει τα δικά του αρώματα που αναδύονται καθώς διασπάται η πρωτεΐνη και ζεσταίνεται το λίπος με το ψήσιμο, plus το άρωμα του καπνού! Αν έχεις ένα μεγάλο κομμάτι κρέας παρατείνεις την παραμονή του στη μαρινάδα έως και 12 ώρες. Η μαρινάδα θέλει προσοχή, μέτρο και καλή αίσθηση σύνθεσης για να σου πετύχει, δηλαδή συνταγή και δοσολογία. Δεν πετάω πάνω στο κρέας ό,τι παλιόκρασο έχω και μπαχαρικά με τη χούφτα. Η μαρινάδα και το ψήσιμο είναι χημεία, δεν κάνω πλάκα...

Πες μας την πιο απλή with a twist μαρινάδα σου... Για να είναι επιτυχημένη χρειάζεται τουλάχιστον τρία στοιχεία: αλάτι, οξύτητα, αρωματικό! Οπότε μια καλή μαρινάδα που δουλεύει πάντα είναι (ανά κιλό κρέατος) ένα μεγάλο κρεμμύδι σε ροδέλες (οξύτητα), μια μικρή ντομάτα σε κύβους (οξύτητα), 15 γραμμάρια αλάτι θαλασσινό, 1 κ. γλ. κόλιανδρο (αρωματικό), 1 κ. γλ. πάπρικα. Καπνιστή (αρωματικό), 100ml λευκό κρασί (οξύτητα) 1 κ.σ. ξύδι ή λεμόνι (οξύτητα), πιπέρι μαύρο, και εναλλακτικά λίγο σουμάκι.

Αλατίζουμε πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά το ψήσιμο; Εγώ αλατίζω συνήθως δέκα με δεκαπέντε λεπτά πριν και σκουπίζω καλά την υγρασία που έχει βγάλει η μπριζόλα από το αλάτι πριν τη βάλω στη σχάρα. Πάντως, το πιο σημαντικό είναι να βγάλεις το κρέας από το ψυγείο τουλάχιστον μια ώρα πριν το ψήσεις για να έρθει σε θερμοκρασία δωματίου και μετά το ψήσιμο να το ξεκουράσεις σκεπασμένο με αλουμινόχαρτο για 10 λεπτά πριν το κόψεις για να έρθουν σε ισορροπία οι εσωτερικοί χυμοί του.

Συνηθίζουμε να ψήνουμε παϊδάκια, μπιφτέκια, μοσχαρίσιες μπριζόλες. Πες μας κάτι πιο μερακλίδικο... Μεδούλια στη σχάρα έχεις δοκιμάσει; Σπληνάντερο θεϊκό; Φρυγαδέλια με μοσχαρίσιο συκώτι γάλακτος και μπόλια μαζί με νεφράκια αρνίσια!

Ακούμε για τις διαφορετικές κοπές. Ένα κρέας μπορεί να αλλάξει γεύση, αν το κόψουμε αλλιώς; Μπορεί να αλλάξει υφή, όχι γεύση. Υπάρχουν ολόκληρες σχολές Πανεπιστημίων στην Αμερική, την Αγγλία, τη Γαλλία που ασχολούνται με αυτό το αντικείμενο.

Και αλήθεια... εμείς οι ίδιοι πώς πρέπει να κόβουμε με το μαχαίρι και το πιρούνι το κρέας στο πιάτο μας; Αντίθετα στις ίνες του μυ, αυτός είναι ο χρυσός κανόνας.

Πες μας τι ιδιαίτερες νοστιμιές ψήνεις εσύ στο Meat Grill Stories, το δικό σου εστιατόριο και αξίζει να έρθει κανείς να δοκιμάσει... Όλα μας καλά και παινεμένα είναι... Όμως επειδή εξειδικευόμαστε στην προβατίνα (*#ΓΡΑΦΟΥΜΕΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑΣΤΗΝΠΡΟΒΑΤΙΝΑ*), θα σας πρότεινα το ταρτάρ προβατίνας με προβολόνε, το μπιφτέκι από φιλέτο προβατίνας, την picanha από φιλέτο προβατίνας, τα φιλετάκια από σιτεμένη προβατίνα 35 ημερών, το T-Bone προβατίνας ωρίμασης 40 ημερών, το μελωμένο κότσι προβατίνας με άγρια γιαχνερά Κρήτης, την προβατίνα τη σιτεμένη για 65 ημέρες σε φρέσκο αιγοπρόβειο βούτυρο, το rib eye προβατίνας (tagliata), το Tomawhok προβατίνας, το ζυγουρίσιο παϊδάκι από το Μουζάκι και τον τράγο τον τσιγαριαστό από τις Χανιώτικες Μαδάρες. Καλώς να ορίσετε!

Meat Grill Stories Λ. Δεκελείας 88, Ν. Φιλαδέλφεια, 2102514438

Εσύ πού θα τσικνίσεις;

5 διαφορετικές προτάσεις για την Τσικνοπέμπτη

Πιάτσα Καλαμάκι

Αγαπήθηκε παράφορα για τα πρωτοποριακά σουβλάκια του (ενδεικτικά αναφέρουμε το τυλιχτό με μοσχαρίσιο μπιφτέκι γεμιστό με παρμεζάνα ή την «Drunk Pita» με γύρο χοιρινό, πατάτες, ντομάτα, σος τσένταρ, μπέικον και Jack Daniel's sauce), αλλά και το κολασμένο θρακόψωμο (ένα ολόκληρο καρβέλι ψωμί που ψήνεται στη θράκα και γεμίζει με καλαμάκια, λουκάνικα, γύρο ή μπιφτέκια). Την ιερή ημέρα της κρεατοφαγίας το Πιάτσα Καλαμάκι σε περιμένει με όλες τις λιχουδιές του, ψήνει χοιρινά μπριζολάκια, πανσέτες, σπαλομπριζόλες και t-bone, κι αν δεν θες να τσικνίσεις σε ένα από τα καταστήματά του αλλά έχεις καλέσει φίλους, δέχεται προπαραγγελίες και στα στέλνει και σπίτι. ***2ας Μαΐου 34, Ν. Σμύρνη, 2109343023, Ηρακλείου 2, Χαλάνδρι, 21068015555***

Chefi

Τι θα έλεγες για μια εναλλακτική Τσικνοπέμπτη; Το Chefi, το εστιατόριο που έκανε το fine dining προσιτό, έχει ετοιμάσει ένα λαχταριστό μενού 5 πιάτων που σπάει τα κλισέ και συνδυάζει άψογα την παράδοση με την υψηλή γαστρονομία. Βελουτέ μανιταριών, chorizo, mini burgers με black angus, χοιρινό iberico σχάρας και σπασμένο mille feuilles είναι όλα όσα θα απολαύσεις με €40/άτομο. ***Περικλέους 31, Χαλάνδρι, 2106815774***

Μουσείο Ακρόπολης

Τσικνοπέμπτη με θέα τα αρχαία και την Ακρόπολη; Γιατί όχι; Το Μουσείο Ακρόπολης συνεχίζει και φέτος την παράδοση που ξεκίνησε μερικά χρόνια πριν και σας περιμένει στο εστιατόριό του στον δεύτερο όροφο από τις 20.00 ως τα μεσάνυχτα για μια βραδιά με πολλή τσίκνα και... πιάνο. ***Τηλεφωνικές κρατήσεις (τις ημέρες και ώρες λειτουργίας του Μουσείου): 2109000915***

Θαλασσινός

Για μια μέρα τον χρόνο και αποκλειστικά για χάρη της Τσικνοπέμπτης, το αγαπημένο ψαροεστιατόριο μεταμορφώνεται σε ναό της κρεατοφαγίας και στις σχάρες του ψήνει όλα τα νόστιμα που μπορείς να φανταστείς: παϊδάκια, γουρουνοπούλες, μποξαδάκια, φρυγαδέλια, με δυο λόγια όλες τις αμαρτίες που περιμένεις από την ημέρα-ύμνο στο κρέας. ***Λυσικράτους 32& Ηρακλέους, Τζιτζιφιές, 2109404518***

Drakoulis Dry & Raw

Για μια Τσικνοπέμπτη που ξεφεύγει από την παράδοση, αλλά όχι από τον ιερό σκοπό της (βλ. κρέας), υπάρχει αυτός ο ναός του κρέατος. Σπάνιες κοπές, ακριβές ράτσες (μερικές μάλιστα –όπως την περίφημη matsusaka– δεν θα τις βρεις πουθενά αλλού στην Ευρώπη) και ψήσιμο από τους απόλυτους ειδικούς. Εξειδικευμένοι χασάπηδες θα σε βοηθήσουν να διαλέξεις την κοπή που ταιριάζει απόλυτα στα γούστα σου, όπως και τον βαθμό ψησίματος, ενώ ο σεφ-θρύλος Δημήτρης Κατριβέσης θα κάνει τα αδύνατα δυνατά για να μείνεις άφωνος από τη γεύση κάθε πιάτου. ***Σκουφά 52, Κολωνάκι, 2103632400***

λ19

Κρεατοφάγοι vs Vegetarian

Διαγωνισμός σουβλακίου για όλους!

Το λ19, το καινούργιο εστιατόριο του Σταύρου Θεοδωράκη, άνοιξε πριν λίγους μήνες και στην κουζίνα του κρύβει πολλές νόστιμες εκπλήξεις. Εκπλήξεις και παιχνίδια που συνεχίζονται και την Τσικνοπέμπτη, μια που το εστιατόριο αποφάσισε να κάνει διαγωνισμό για το νοστιμότερο σουβλάκι. Σουβλάκι με χοιρινό μαύρου χοίρου ή σουβλάκι με μανιτάρια από τη Δίρφυ; Μπέργκερ με μπιφτέκι από μοσχάρι Καλαμπάκας ή μπέργκερ με παντζάρι και αβοκάντο; Πριν βιαστείς να σχολιάσεις, να σου πούμε ότι το σύνθημα στο λ19 είναι ένα: «Στο φαγητό, όπως στη ζωή, σημασία έχει να μπορείς να επιλέγεις». Σοφό, δεν νομίζεις; Κάτι παραπάνω από σοφό... Το λ19 παροτρύνει τις παρέες, αντί να διχαστούν, να πειραματιστούν και να δοκιμάσουν. Άλλωστε έτσι το φαγητό γίνεται πολύ πιο ενδιαφέρον.

• Στο λ19 για το σουβλάκι μανιτάρι, που από την πρώτη μέρα γνωρίζει μεγάλες δόξες, προτείνουν με το Γη και Ουρανός, Ξινόμαυρο κόκκινο κρασί, από τους Αμπελώνες Θυμιόπουλου, Νάουσας.
• Για το σουβλάκι με χοιρινό και τζατζίκι προτείνουν το Ξινόμαυρο Blanc de Noir, λευκό κρασί του κτήματος Φουντή, από την Ημαθία.
• Για το μπέργκερ παντζάρι, την πιο ελληνική επιλογή, σε ροζέ, το Fine Rose, Μαυρούδι και Ασύρτικο, από τους Αμπελώνες Ανατολικός στη Θράκη.
• Και για το μπέργκερ μοσχάρι, το κόκκινο κρασί Βίβλινος, του κτήματος Βιβλία Χώρα, από το Παγγαίο.

Εκτός από τα σουβλάκια –χορτοφαγικά και μη– το λ19 θα έχει επίσης τα φοβερά του ντολμαδάκια, όπως επίσης τον φοβερό ντάκο με το κρασόξυδο, τα παντζάρια σαλάτα, τα καλτσουνάκια με μυζήθρα και με χόρτα, φυσικά τα βουβαλίσια λουκάνικα Κερκίνης σε καυτερή σάλτσα ντομάτας. Όλα όσα δηλαδή το έχουν καθιερώσει ήδη ως ένα στέκι καλού ελληνικού φαγητού με ενημερωμένη ελληνική κάβα και μάλλον την καλύτερη μοσχάτη τσικουδιά στην πόλη.

Λέκκα 19, Σύνταγμα, 2103311672

critic's CHOICE

Έμα (EMA) ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Πάμπλο Λορέν ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μαριάνα ντι Τζιρόλαμο, Γκαέλ Γκαρσία Μπερνάλ, Σαντιάγκο Καμπρέρα

Μετά από ένα τραυματικό γεγονός η Έμα, μια νεαρή γυναίκα που ζει κυριολεκτικά μέσα στον χορό, προσπαθεί να κάνει νέο ξεκίνημα στη ζωή της.

Το πρώτο πλάνο με το φλεγόμενο φανάρι σε μια άδεια πόλη και την ηρωίδα να αποχωρεί από τον τόπο του «εγκλήματος» φορώντας στον ώμο της το αποδεικτικό στοιχείο της παράνομης πράξης –ένα φλογοβόλο– μας εισάγει σε ακόμη μια ταινία κοινωνικού προβληματισμού όπου το προσωπικό και το γενικό μπερδεύονται κάπως ακαθόριστα, αν όχι επικίνδυνα. Είναι ο ίδιος ο κόσμος που φλέγεται ή μήπως η αντίδραση της Έμα έρχεται να κάψει μια σειρά από αδικίες αλλά και άστοχες επιλογές που την έχουν περιθωριοποιήσει; Οι απαντήσεις έρχονται αργά, σαδιστικά, αλλά και με θαυμάσια αφηγηματική τεχνική από τον Λορέιν. Στο επόμενο πλάνο η ηρωίδα έχει έναν έντονο διάλογο με την κοινωνική λειτουργό που της τα χώνει κανονικά. Εδώ μαθαίνουμε ότι η Έμα και ο «πλίθιος άντρας» της έδωσαν το παιδί τους, ένα 10χρονο αγόρι ονόματι Πόλο για υιοθεσία. Η απάθεια της Έμα απέναντι στην επίθεση της λειτουργού μαρτυρά την ενοχή της. Η συνέχεια γίνεται ακόμη πιο σκληρή. Σε παράλληλη αφήγηση με τα χορευτικά μιας φλεγόμενης Γης (η Έμα είναι η βασική χορεύτρια του χορογράφου συζύγου της Γκαστόν που υποδύεται ο Μπερνάλ) μαθαίνουμε τα επεισόδια που προηγήθηκαν του χωρισμού μεταξύ Πόλο και ζευγαριού, οι οποίοι δεν είναι οι φυσικοί γονείς του καθώς τον είχαν υιοθετήσει: το κάψιμο του προσώπου της αδελφής της Έμα από τον Πόλο, οι αλληλοκατηγορίες του ζευγαριού για το μεγάλωμα του αγοριού, η παραδοχή ότι δεν έπρεπε να τον υιοθετήσουν, οι ευθύνες της καταστροφής, το δράμα μιας ολόκληρης ζωής. Όλη η ιστορία παρουσιάζεται παράλληλα με τα χορευτικά reggaeton που δίνει με τις φίλες της στους δρόμους ή τα μαθήματα χορού που κάνει σε παιδιά η Έμα. Αυτές οι σκηνές, που είναι και οι πιο δυνατές από σκηνοθετικής άποψης, μας οδηγούν από τον ποιητικό ρεαλισμό στην ωμή καταγραφή της καθημερινότητας. Ο χορός ως διαδικασία κάθαρσης, ως φάρμακο επούλωσης των εσωτερικών πληγών, ως όπλο επανάστασης αλλά και ερωτισμού, ως μέσο για να μπορέσει ο καλλιτέχνης να κατανοήσει την γκρίζα πραγματικότητα και να τη νικήσει. Όμως ο σκηνοθέτης δεν αρκείται μόνο σε αυτό: σε κάθε σεκάνς χρησιμοποιεί ένα δυνατό διάλογο μεταξύ Γκαστόν -Έμα ενώ στις πλέον καθοριστικές σεκάνς του δράματος κάποιο τρίτο πρόσωπο (της λειτουργού, κάποιας φίλης, ενός εραστή) είναι εκείνο που δίνει την οπτική μιας ψυχαναλυτικής φεμινιστικής δημιουργίας με πολιτικό χαρακτήρα. Στη σέξι, παραισθησιογόνα και άκρως πολιτική «Έμα» τα θέματα που ανοίγει ο χιλιανός δημιουργός των «No», «Neruda» και «Jackie» είναι... άπειρα –από την ευθύνη του μεγαλώματος ενός παιδιού μέχρι τη γυναικεία χειραφέτηση κι από την καλλιτεχνική εκκεντρικότητα έως την ακτιβιστική δράση– και πετυχαίνει να μη χάσει ούτε στιγμή τον έλεγχό τους. Το επίτευγμά του είναι μοναδικό αλλά η μεγαλύτερη τύχη του είναι η παρουσία της Μαριάνα ντι Τζιρόλαμο στον ρόλο της «Έμα». Η Χιλιανή (τηλεοπτική κυρίως σταρ) δίνει μια συγκλονιστική παγωμένη ερμηνεία η οποία κάνει την κάμερα να λιώνει από πυρετό κάθε φορά που την κοιτά στα μάτια.

JUST THE FACTS

Έμα (****)
Η αδάμαστη ηρωίδα της μοντέρνας εποχής

Στη γη του άγριου μελιού (***)
Γλυκό σαν μέλι

Απόστρατος (½)**
Τα φαντάσματα ενός άλλου παρελθόντος

Στον λαβύρινθο (*½)
Το κυνήγι του λαγού-τέρατος

Sonic, η ταινία (**)
Σπιντάτος Τζιμ Κάρεϊ

Το κάλεσμα της άγριας φύσης
Σκυλίσια ζωή

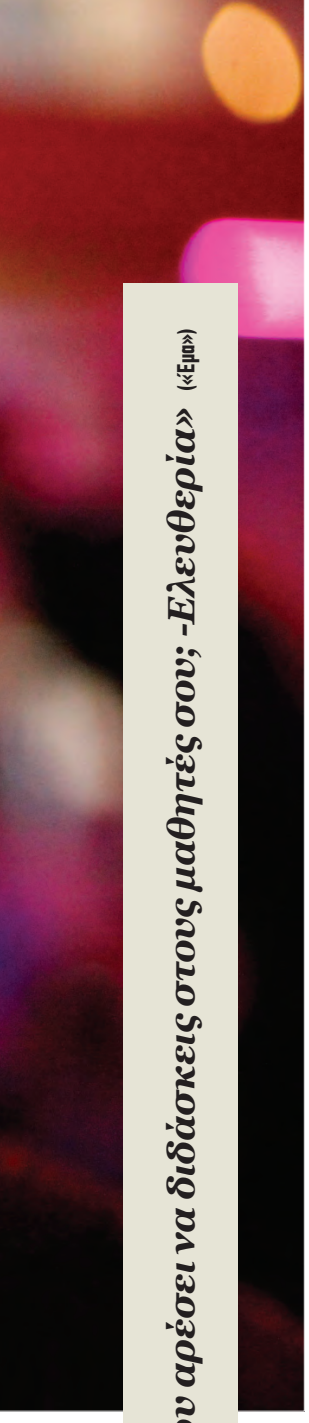
Αεροναύτες
Παλιομοδίτικη περιπέτεια αέρος

ΑΚΟΜΗ

▶ Στο **«Sonic, η ταινία»** (**) άλλος ένας ήρωας βίντεο γκέιμ γνωρίζει το κινηματογραφικό alter ego του και το μεγαλύτερο προσόν του φιλμ δεν είναι άλλο από την παρουσία του Τζιμ Κάρεϊ, που είναι ταμάμ για αυτούς τους ρόλους.

▶ Το **«Κάλεσμα της άγριας φύσης»** *(The Call Of The Wild)* είναι μια περιπέτεια του Κρις Σάντερς με τους Χάρισον Φορντ, Νταν Στίβενς και Ομάρ Σι, που μεταφέρει το βιβλίο του Τζακ Λόντον στα στάνταρ της οικογενειακής περιπέτειας.

▶ Οι **«Αεροναύτες»** του Τομ Χόρπερ με πρωταγωνιστές τον Εντι Ρεντμέιν και τη Φελίσιτι Τζόουν φέρνει του όρους του θεάματος στο Λονδίνο του 1862 μέσω της εντυπωσιακής απογείωσης ενός αερόστατου. (Για τα δύο τελευταία φιλμ δεν έγινε έγκαιρη δημοσιογραφική προβολή.)

«-Τι σου αρέσει να διδάσκεις στους μαθητές σου; -Ελευθερία» («Έμα»)

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Απόστρατος **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ζαχαρίας Μαυροειδής
ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Μιχάλης Σαράντης, Γιώτα Φέστα, Θανάσης Παπαγεωργίου, Αλέξανδρος Μαυρόπουλος, Γιάννης Νιάρρος, Άκης Σακελλαρίου, Ξένια Καλογεροπούλου

Ο Άρης, τριαντάρης επιχειρηματίας που βρίσκεται στα όρια της χρεοκοπίας, μετακομίζει στο σπίτι του εκλιπόντος παππού του Αριστείδη, ο οποίος ήταν απόστρατος αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού, στου Παπάγου. Σύντομα ξανασμίγει με παιδικούς φίλους αλλά και γνωρίζει έναν πρώην συναγωνιστή του Αριστείδη, που θα του αποκαλύψει ιστορίες για τον παππού του τις οποίες αγνοούσε.

Από την εισαγωγή διαπιστώνουμε μια ειρωνική διάθεση του σκηνοθέτη απέναντι στη «στρατοκρατούμενη» περιοχή του Παπάγου με τα σπίτια που δηλώνουν την πατριδολατρεία τους καθώς και την εμμονή τους στο θέμα της ασφάλειας. Με όχημα το θέμα του εμφυλίου και το πώς αυτό έχει μεταφερθεί από γενιά σε γενιά, ο ταλαντούχος Ζαχαρίας Μαυροειδής φτιάχνει μια απρόσμενα αιχμηρή και αποτελεσματική στις βασικές δομές της «πολιτική» ταινία (ακόμη και το σκηνικό της σύγχρονης κρίσης έχει τον ρόλο του στο φιλμ) που λειτουργεί κυρίως ως απολογιστικό κείμενο παρά ως οδηγός ανάλυσης των ιστορικών αιτιών ή συνεπειών του εμφυλίου. Ο σκηνοθέτης –δεύτερη ταινία του μετά από τον «Ξεναγό»– δεν εστιάζει τόσο στη συμφιλίωση των παλιών πολιτικών αντιπάλων όσο στη συναισθηματική δοκιμασία της νέας απολιτίκ γενιάς που μοιάζει να ψάχνει τον δρόμο της στα τυφλά (αυτός ο άκρατος καταναλωτισμός) και τελικά τον βρίσκει αρνούμενη τον εαυτό της. Φορώντας ο Άρης τη στολή του παππού του (που του ταιριάζει γάντι) βρίσκει τη νέα του ταυτότητα και διαπιστώνει ότι, εκτός του βάρους της ιστορίας που κουβαλά, έχει στις ραφές της και κάποια μυστικά σημειώματα από το παρελθόν που πλέον μπορούν να διαβαστούν ανοιχτά και ακομπλεξάριστα.

Στη γη του άγριου μελιού (HONEYLAND) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ταμάρα Κοτέβσκα, Λούμπομιρ Στεφάνοφ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: Φετζμί Ντάουτ Σαμίρ Λιούμα Μοντάζ: Ατάνας Γκεοργκίεβ

Η καθημερινότητα μιας γυναίκας που ζει με την 86χρονη μητέρα της σε ένα εγκαταλελειμμένο χωριό της Βόρειας Μακεδονίας και επιβιώνει συλλέγοντας το μέλι από τα ημιάγρια μελίσσια της.

Τα βασικά ατού ενός άρτιου και επιμελούς ντοκιμαντέρ είναι εδώ: επιβλητική φωτογραφία, σκληρή καταγραφή της καθημερινότητας, συναρπαστική πρωταγωνίστρια. Ακόμη κι όταν έχεις την αίσθηση ότι «τίποτα δεν συμβαίνει» στο φιλμ, με μια δεύτερη ανάγνωση αναγκάζεσαι να αναθεωρήσεις την αρχική σου εκτίμηση. Βραβευμένο στο φεστιβάλ του Sundance με το μεγάλο βραβείο, το ντοκιμαντέρ των Ταμάρα Κοτέβσκα και Λιούμπομιρ Στεφάνοφ είναι ένας ύμνος στη μελισσοκομία και την αρχέγονη ζωή που βρίθει από αμέτρητους συμβολισμούς και έχουν ως ζητούμενο τη διατήρηση της ισορροπίας στη φύση και κατ' επέκταση στην ίδια τη ζωή. Το σπάσιμο της ισορροπίας αυτής μοιραία θα πυροδοτήσει σκληρές αλλά και συγκινητικές δοκιμασίες για τον αγώνα αυτής της γυναίκας που μοιάζει να παλεύει μόνη απέναντι σε όλες τις δυνάμεις του σύμπαντος. Το όμορφο φιλμ βορειομακεδονικής παραγωγής βρέθηκε υποψήφιο για Όσκαρ τόσο στην κατηγορία του ντοκιμαντέρ όσο και σε αυτή της καλύτερης ξένης ταινίας.

Στον λαβύρινθο (L'UOMO DEL LABIRINTO) *½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Ντονάτο Καρίζι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τόνι Σερβίλο, Ντάστιν Χόφμαν, Βαλεντίνα Μπελέ, Βινίτσιο Μαρτσιόνι

Ένα κορίτσι που είχε πέσει θύμα απαγωγής πριν από 15 χρόνια, ξυπνάει στο δωμάτιο ενός νοσοκομείου χωρίς καμιά ανάμνηση του παρελθόντος. Δίπλα της κάθεται ο Δρ. Γκριν, ένας ψυχίατρος που ισχυρίζεται ότι θα τη βοηθήσει να επαναφέρει τη μνήμη της για να συλληφθεί ο απαγωγέας.

Ο ρόλος του profiler που μπαίνει στο μυαλό της κοπέλας ανήκει στον Χόφμαν, που έχει την ικανότητα να δώσει ακόμη και στις πιο ανεπαίσθητες σκηνές την ένταση που απαιτείται, ενώ ο Τόνι Σερβίλο είναι ο καταϊδρωμένος –ένας τρομερός καύσωνας βασανίζει τους ήρωες– ιδιωτικός ντετέκτιβ που είχε αναλάβει αρχικά την υπόθεση, απέτυχε και τώρα μετρά μόλις τους τελευταίους μήνες της ζωής του λόγω μιας καρδιακής πάθησης. Γεμάτο κλισέ, αναφορές σε διάσημα θρίλερ, ατμόσφαιρα και αφήγηση που σκοπό έχουν μόνο να εντυπωσιάσουν τον θεατή κι όχι να αφηγηθούν μια πειστική ιστορία, ο «Λαβύρινθος» του Καρίζι –κινηματογραφικό ντεμπούτο ενός πετυχημένου συγγραφέα αστυνομικών βιβλίων– είναι μια τρύπα στο κενό. Λίγα πράγματα λοιπόν για ένα φιλμ που εκτυλίσσεται σε έναν αφηρημένο ιταλικό τόπο και με την εικονοποίηση του κακού να γίνεται με τον πλέον σχηματικό και αφελή (ο δολοφόνος με το σαλεμένο μυαλό που φορά μια στολή κούνελου είναι από τους πιο αποτυχημένους στην ιστορία κινηματογραφικού τρόμου) τρόπο. Κρίμα, ειδικά για τον Σερβίλο, που μετά από τόσες αλάνθαστες ερμηνείες εδώ καταγράφει το πρώτο αρνητικό πρόσημο της καριέρας του.

ATHENS voice

Radio

Weekend

Εύη Γεωργίου

Ανδρονίκη Τσατσαρώνη

Γιώργος Πιέρρος, Γιώργος Κουβαράς

Δημήτρης Λιλής **Athens Incoming**

Κωστής Νικηφοράκης **Black Athena**

Χρήστος Αντωνίου **Keep it real**

ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΪΤΖΑΣ

Νίκος Δημόπουλος **Flipside**

102.5 ATHENS VOICE RADIO

Ακούτε τη Φωνή της Αθήνας

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

«Τα Ελγίνεια και τα πορτοκάλια - Επίγονοι ή κληρονόμοι;»

Το νέο βιβλίο του Τάκη Θεοδωρόπουλου με τίτλο «Τα Ελγίνεια και τα πορτοκάλια - Επίγονοι ή κληρονόμοι;» είναι ένα πολύ σύντομο βιβλίο που θα κυκλοφορήσει στις 20 Φεβρουαρίου από τις εκδόσεις Μεταίχμιο και αφορά την υπόθεση των Ελγινείων και πώς αυτή μετατράπηκε σε ζήτημα λαϊκής κατανάλωσης.

Ογνωστός συγγραφέας και αρθρογράφος, αφηγούμενος τα ιστορικά γεγονότα από την εποχή του Έλγιν και της μετατροπής της μικρής Αθήνας σε πρωτεύουσα του ελληνικού βασιλείου ως το σήμερα, προσπαθεί να εντοπίσει τον τρόπο που η υπόθεση των μαρμάρων επηρέασε τη συλλογική μας συνείδηση. Στο βιβλίο *«Τα Ελγίνεια και τα πορτοκάλια - Επίγονοι ή κληρονόμοι;»* ο Τάκης Θεοδωρόπουλος περιγράφει την αδυναμία της ελληνικής κοινωνίας να αξιοποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία, την αρχαία κληρονομιά και τον πλούτο της γης της. Το ζήτημα που απασχόλησε τις αγγλικές και τις ελληνικές ελίτ από την πρώτη κιόλας στιγμή που ο Έλγιν ακρωτηρίασε βάναυσα το μνημείο, από τον λόρδο Βύρωνα ως τον Καβάφη, η χαρισματική Μελίνα το μετέτρεψε σε ζήτημα λαϊκής κατανάλωσης. Η «επιστροφή των Ελγινείων» βρήκε τη θέση της στο κομπολόι των εθνικών μας θεμάτων – υπαρκτών ή φανταστικών.

Το ζητούμενο

«Το ζητούμενο Θα ζήσουμε την ημέρα που πλοία του ελληνικού ναυτικού, ή του βρετανικού, θα εισπλέουν στον Πειραιά για να αποδώσουν το ιερό φορτίο τους στη γη του; Δεν διανοούμαι ότι η μεταφορά μπορεί να γίνει αεροπορικώς. Δεν ξέρω, είναι η αλήθεια, και δεν είναι εκεί το ζητούμενο κατά την ταπεινή μου γνώμη. Θυμάμαι πάντα τον Τσαρούχη που όταν τον είχε ρωτήσει συνάδελφος δημοσιογράφος στο αεροδρόμιο γιατί πάει στο Λονδίνο, της είχε απαντήσει: "Πάω να δω τα Ελγίνεια πριν μας τα πάρει η Μελίνα". Ήταν στην δεκαετία του '80 και τώρα είμαστε στο 2019. Ο κόσμος άλλαξε, η Ευρώπη δεν είναι ίδια, και το "μας" του Τσαρούχη επίσης. Το ζητούμενο δεν είναι αν η διεκδίκηση των γλυπτών του Παρθενώνα εκ μέρους της Ελλάδας δικαιωθεί νομικά. Το ζητούμενο είναι πώς όλη αυτή η περιπέτεια επέδρασε στη συλλογική μας συνείδηση, ιδίως δε στην ταυτοτική μας σχέση με την αρχαιότητά μας. Ήταν δημιουργική, προκάλεσε δυναμική, ή μήπως κολάκευσε τα αδρανή μας υλικά; Συμπεριφερθήκαμε ως επίγονοι ή ως κληρονόμοι; Είναι ο λόγος ύπαρξης αυτού του κειμένου». Α

Ο Τάκης Θεοδωρόπουλος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1954. Μετά το πέρας των σπουδών του εργάσθηκε στον ημερήσιο και στον περιοδικό τύπο, καθώς και στον εκδοτικό χώρο. Σήμερα διατηρεί στήλη καθημερινού χρονογραφήματος στην «Καθημερινή». Έχει υπογράψει μυθιστορήματα και δοκίμια. Από τις εκδόσεις Μεταίχμιο κυκλοφορούν τα βιβλία του: «Βερονάλ», «Το αδιανόητο τοπίο», «Στη χώρα του περίπου», «Το μυθιστόρημα του Ξενοφώντα», «Σελάνα.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ζήσε την «Ιστορία των οργίων» από τους αρχαίους έλληνες μέχρι τον ρασπούτιν

Ο **Burgo Partridge** μας βάζει στα καλύτερα πάρτι

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ** *(panikoval500@gmail.com)*

Κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Οξύ το βιβλίο «Η ιστορία των οργίων» του Lytton Burgo Partridge, που είχε αρχικά εκδοθεί το 1958. Έρχεται σε μία σωστή εποχή, τώρα που η σεξουαλικότητα επαναπροσδιορίζεται, τόσο στους ρόλους και τις επιθυμίες όσο και στους τρόπους «εφαρμογής», με συμμετοχή άλλων, πραγματικών προσώπων ή φαντασιώσεων. Καλό είναι να γνωρίζουμε αυτή την ιστορία των ορμών, την ερωτική συναναστροφή και τον τρόπο που αντιμετωπιζόταν από την κοινωνία μέσα στους αιώνες.

Ο Partridge ήταν άγγλος συγγραφέας που πέθανε το 1963, σε ηλικία μόλις 28 ετών. Μέλος του Bloomsbury, της ομάδας συγγραφέων, διανοούμενων, φιλοσόφων και καλλιτεχνών που υποστήριζε τα δικαιώματα των ομοφυλόφιλων και των γυναικών, τον πασιφισμό, την ελεύθερη σεξουαλικότητα και άλλες μη συμβατικές ιδέες, είχε υιοθετήσει πιο φιλελεύθερες και προοδευτικές συμπεριφορές. Στο βιβλίο, μας ταξιδεύει στον χρόνο – αλλά ο χρόνος τον ξεπερνάει. Εκεί που σταματάει, στις αρχές του 20ού αιώνα, ήρθε η μεγαλύτερη ανατροπή στην ερωτική απόλαυση και όλα άλλαξαν. Παρόλ' αυτά, το «όργιο» συνεχίζει να υπάρχει στις δυτικές κοινωνίες με σχεδόν άλλους τρόπους, καταλήγοντας όμως πάντα στον ίδιο πατροπαράδοτο.

Ακόμα και η γλώσσα που γράφει ο Partridge έχει χαριτωμένους, «ντεμοντέ», περίπλοκους –σε σημεία– αγγλισμούς που αποδίδει άψογα ο Στρατής Ψάλτου στη μετάφραση του βιβλίου, αλλά φανερώνει και το βρετανικό φλέγμα που καταπιάνεται με αυτό το θέμα, σαν να έχει φορέσει χειρουργικά γάντια και να θεωρεί, σαν να πρόκειται για ληξιαρχικές πράξεις, να μας περιγράφει τα όργια ακόμα και με τα ονόματα εκείνων που συμμετείχαν καθώς και τις ιδιαιτερότητες πολλών από αυτούς.

«Το όργιο είναι ένα οργανωμένο ξέσπασμα ενεργητικότητας, η εκτόνωση της υστερίας που έχει συσσωρευτεί από την εγκράτεια και τον περιορισμό, και ως τέτοιο τείνει να έχει μία φύση υστερική ή καθαρτική. [...] Οι πόλεμοι, από μια άποψη, είναι μία ακραία και δυσάρεστη μορφή οργίου. Χαμηλότερα στην κλίμακα, θα συναντήσουμε τους καβγάδες στις φιλικές συναναστροφές, τα παιχνίδια των χρηματιστών, τις μικρές συζυγικές απιστίες – ας μην μπούμε σε άλλες λεπτομέρειες».

Εδώ θα μπορούσε να έχει προσθέσει ο συγγραφέας, αν ζούσε μέχρι σήμερα, την έκρηξη του πορνό στο διαδίκτυο και τις περίπλοκες, υστερικές ή ψυχολογικά ανισόρροπες σχέσεις στα social media. Το όργιο ανέκαθεν παρείχε αποσυμπίεση από την ένταση της εγκράτειας και επανενεργοποιούσε τη διάθεση για μία πιο μετρημένη καθημερινότητα.

Η αρχαιοελληνική εκδοχή του οργίου - θρησκευτικής γιορτής φαίνεται να είναι αυτή που υπερασπίζεται ο συγγραφέας σε σχέση με τα ρωμαϊκά όργια, γράφοντας ότι «οι Έλληνες ενθουσιάζονταν με οτιδήποτε είχε σχέση με τη ζωή. Η νεότητα αντιμετωπιζόταν ως ιδιαίτερα προσφιλές αγαθό και οι χαρές της ως η μεγαλύτερη ευτυχία. [...] Η χαρούμενη απόλαυση της ζωής θεωρούνταν εν γένει από τον Σόλωνα ένα απόκτημα για το οποίο αξίζει κανείς να αγωνιστεί. [...] Οι Έλληνες κατόρθωσαν μια στάση απέναντι στα σεξουαλικά ζητήματα που δεν βρήκε ποτέ όμοιά της στον ρεαλισμό και το μέτρο της. Ήταν ηδονιστές αλλά και αρκετά συνετοί ώστε να γνωρίζουν πως η καθαρά αισθησιακή απόλαυση ξεθυμαίνει αρκετά γρήγορα, αν δεν εναλλάσσεται με περιόδους ανάπαυλας και αποχής».

Αντίθετα, «...οι Ρωμαίοι παρέμειναν ραδιούργοι και εντελώς παράφρονες. Η απόλαυσή τους ήταν το αντίθετο του πραγματικού ηδονισμού: βασισμένη στον εξευτελισμό και την ταπείνωση, τόσο των ίδιων των πολιτών της Ρώμης όσο κι αυτών της υπόλοιπης Ευρώπης. Ως τέτοια, το μόνο που πραγματικά μπορούσε να γίνει, ήταν να καταρρεύσει».

Από τις γυναίκες των Θεσμοφορίων που συγκρατούνταν 9 ημέρες πριν τη γιορτή για να μην κάνουν έρωτα, τρώγοντας πολύ σκόρδο (εφόσον μετά θα ακολουθούσε μεγάλη ερωτική γιορτή), μέχρι τα στρώματα στην αρχαία Ελλάδα στα οποία είχαν δώσει το όνομα του Ηρακλή τονίζοντας την έντονη σεξουαλική του δραστηριότητα ανά την επικράτεια και μέχρι τους διαγωνισμούς φιλιού ανάμεσα σε νέα αγόρια. Τα αφροδισιακά βοηθήματα, τα εξαρτήματα, ο μπρουχισμός των συνδαιτυμόνων στις γιορτές, τα ερωτικά όνειρα, ο μανιακός χορός στα συμπόσια, οι πλούσιοι διοργανωτές οργίων, οι πουριτανοί και οι έκλυτοι. Ένα ταξίδι στον χρόνο και τις ερωτικές κραιπάλες των ανθρώπων που, όπως φαίνεται, τελικά όλοι ζητούσαν το ίδιο πράγμα: τον ξορκισμό του θανάτου. ●

«ΕΚΕΙ ΠΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΑΝΕ ΟΙ ΚΑΡΑΒΙΔΕΣ» ΤΑΞΙΔΙ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗΣ

Το πρώτο μυθιστόρημα της Ντέλια Όουενς είναι σκληρό και επώδυνο, αλλά συναρπαστικό (εκδ. Δώμα)

Της **ΚΕΛΛΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΥ**

Βάλτος. Έλος. Σιωπή. Ξάφνου, η ατμόσφαιρα δονείται από το τραγούδι των καραβίδων. Και η ζοφερή εικόνα γεμίζει φως, χρώματα, ήχους, μυρωδιές. Γεμίζει από τη σπαρακτικά μοναχική φιγούρα της μικρής Κάια και πλημμυρίζει από την αθωότητά της. Μια ιστορία ανθεκτικότητας, επιβίωσης, ελπίδας, απώλειας, προκαταλήψεων, απελπισίας, αποφασιστικότητας, πίστης και δύναμης, γεννιέται στις στάχτες μιας πληγωμένης ψυχής. Μια τρυφερή ιστορία με έντονους συμβολισμούς, συγκινητικές εικόνες, δυνατές στιγμές, που σκίζουν βίαια το συναισθηματικό κουκούλι του αναγνώστη και τον βυθίζουν στα θολωμένα νερά της αβύσσου.

Μπάρκλι Κόουβ, ένα ήσυχο ψαροχώρι της Βόρειας Καρολίνας. Ένα κορίτσι μπαίνει στο πλάνο. Ένα εξάχρονο κορίτσι που παρακολουθεί με κομμένη την ανάσα μια γαλάζια βαλίτσα να απομακρύνεται. Στα χέρια της μητέρας της. Σταθερά και αποφασιστικά να ξεμακραίνει από το κάδρο. Να εξαφανίζεται. Για πάντα; Μυριάδες σκέψεις κατακλύζουν το μυαλό της μα δεν προλαβαίνει να τις επεξεργαστεί. Οι εξελίξεις δεν το επιτρέπουν. Τα αδέρφια της εγκαταλείπουν την οικογενειακή εστία το ένα μετά το άλλο, και μένει με τον μέθυσο και βίαιο πατέρα της. Η Κάια πρέπει να επιβιώσει. Να τιθασεύσει τους φόβους της, να θάψει τις ανάγκες της για μητρική αγκαλιά, να ξεπεράσει τις ανασφάλειές της και να βρει φαγητό και ρούχα. Πόσο εύκολο είναι να τα καταφέρει; Χρόνια αργότερα, η μικρή κοινωνία του Μπάρκλι Κόουβ συνταράσσεται από τον βίαιο θάνατο του νεαρού Τσέις Άντριους. Οι υποψίες πέφτουν αμέσως στο αγριοκόριτσο που ζει απομονωμένο χρόνια τώρα στα βάθη του βάλτου. Εύκολο θύμα, με ανύπαρκτες δυνατότητες υπεράσπισης. Μα η ζωή δεν έχει πει ακόμα την τελευταία της λέξη…

Το *«Εκεί που τραγουδάνε οι καραβίδες»*, σε εξαιρετική μετάφραση της **Μαργαρίτας Ζαχαριάδου**, είναι ένα μυθιστόρημα που γεννιέται στο μεγαλείο της φύσης και αποκαλύπτει με γλαφυρότητα το συναρπαστικό και επώδυνο ταξίδι της ενηλικίωσης. Αλλά και τις συμπεριφορές επιβίωσης που είναι αποθηκευμένες στα γονίδια του ανθρώπου και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες εκδηλώνονται και θριαμβεύουν, κόντρα σε κάθε κοινωνικό στερεότυπο. Είναι μια ωδή στη φιλία που γεννάει αγάπη, στην προσφορά που ξεπερνάει καθωσπρεπισμούς, στον έρωτα που ξυπνάει συναισθήματα πρωτόγνωρα, στη μοναξιά που ψάχνει πάντα το άλλο της μισό για να ολοκληρωθεί και να φανερώσει το μεγαλείο της, στη σιωπή που μπορεί να θρομβώσει τον αέρα.

«Δεν το 'ξερα πως οι λέξεις μπορούν να χωράνε τόσο πράγμα. Δεν το 'χα φανταστεί πως τα λόγια μπορούν να είναι έτσι γεμάτα».

Η Κάια είναι μια ηρωίδα που καθηλώνει, συναρπάζει. Ευαίσθητη και έξυπνη. Ένα κορίτσι που βιώνει την εγκατάλειψη των ανθρώπων που αγαπά. Μένει μόνη με τον δύσκολο πατέρα της και επιζητεί τη συντροφιά του μέσα στην απέραντη μοναξιά. Και ενώ η νηνεμία κυριαρχεί για λίγο στη σχέση τους, ένα γράμμα τη φέρνει και πάλι αντιμέτωπη με την αμείλικτη σιωπή, τη στέρηση, την πείνα, τον φόβο.

«Πού 'σαι τώρα, Μαμά; Γιατί δεν έμεινες;»

Η Μητέρα Φύση αναλαμβάνει να παίξει τον ρόλο της προστάτιδας και έτσι η μικρή Κάια αντί να βυθιστεί στα ελώδη νερά και να φυτοζωεί, ανθίζει και ομορφαίνει. Δεν κατορθώνει να πάει στο σχολείο και όμως μαθαίνει να διαβάζει, δεν έχει ποιον να εμπιστευτεί και όμως βρίσκονται άνθρωποι στο διάβα της που την αγκαλιάζουν τρυφερά. Μέσα από μια σειρά συγκλονιστικών στιγμών όπου πρωταγωνιστές είναι τα φτερά, εισβάλλει στη ζωή της ένα αγόρι. Εκείνος. Τα αγνά τρυφερά συναισθήματα που κάνουν την καρδιά της να χτυπάει ξέφρενα. Μια νέα πόρτα ανοίγεται μπροστά της και εκείνη διστακτικά αποφασίζει να περάσει το κατώφλι της. Τρέμει από ανασφάλεια, γιατί δεν έχει μάθει στην ανθρώπινη επαφή. Και έπειτα έρχεται και άλλο ένα αγόρι. Και μαζί η προδοσία, το ψέμα, η εξαπάτηση, ο πόνος της πληγωμένης καρδιάς.
Εγκατάλειψη και θλίψη, μελαγχολία και φόβος, αγωνία και προσμονή, είναι οι συνοδοιπόροι της Κάια. Κύματα συγκρούονται βίαια μεταξύ τους και σπάνε στην ακτή όπως ακριβώς και τα αισθήματά της καθώς παλεύει να ξεχωρίσει τις αποχρώσεις και την ένταση της αγάπης, της οργής, του μίσους, της μελαγχολίας, της χαράς, της ευγνωμοσύνης. Τζιτζίκια, βατράχια, γλάροι, μύδια, πουλιά, βελανιδιές, λιόπρινα, κοράκια, μύδια, γλάροι, ερωδιοί, στρείδια, καπνιστά ψάρια, μια βάρκα, το καλύβι. Αυτοί είναι οι σύμμαχοί της στο αμείλικτο παιχνίδι της μοίρας.

«Ο βάλτος είναι ό,τι οικογένεια έχω και δεν έχω».

Και ενώ το βιβλίο κινείται στην τροχιά της μοναχικότητας της απόλυτης πρωταγωνίστριάς του, μια ιστορία που λαμβάνει χώρα το 1969 έρχεται να δώσει μια άλλη χροιά στην ιστορία. Πιο αστυνομική, με έντονα στοιχεία θρίλερ. Η εξιχνίαση ενός παράξενου φόνου φέρνει στο φως άγνωστες πτυχές του παρελθόντος, κινητοποιεί το παρόν να ξεπεράσει εγωισμούς και λάθη, και επιτρέπει στο μέλλον να πάρει τα νηία και να φέρει τη γαλήνη. Εκείνη τη γαλήνη που υπάρχει πριν ξεσπάσει η μεγάλη καταιγίδα και οι αστραπές φωτίσουν την ανείπωτη αλήθεια. Μέσα από ανατροπές που ανεβάζουν την αδρεναλίνη στα ύψη και τη συγκίνηση στο κατακόρυφο, και προσφέρουν ένα γενναίο φινάλε.
Η γραφή της Ντέλια Όουενς είναι με μια λέξη συγκλονιστική. Με δωρικότητα η συγγραφέας αποτυπώνει στο χαρτί μια τραγική ιστορία, χωρίς συναισθηματικές κορώνες. Καταγράφει, με λόγο φιλοσοφικό και αποστασιοποιημένο, την αλήθεια των καταστάσεων, αξιοποιώντας στο έπακρο τις πανίσχυρες δυνάμεις της φύσης. Χτίζει με ήρεμες και προσεκτικές κινήσεις το περιβάλλον μέσα στο οποίο καλείται να μεγαλώσει, να ωριμάσει και να επιβιώσει η μικρή Κάια, και με χάρη της επιτρέπει να ξεδιπλώσει την αθωότητα που ξεπερνά τη σύγχρονη σκέψη. Η λυρική πένα της, προσδίδει μια ποιητική χροιά στην αποτύπωση μοναδικών στιγμών που στέκονται σαν κόμπος στον λαιμό και περιμένουν τη λύτρωση και την κάθαρση.
Οι περιγραφές άλλοτε γαλνεύουν την ψυχή και μεταφέρουν νοητά τον αναγνώστη σε μια ήρεμη βόλτα στη λίμνη, και άλλοτε προκαλούν μέσα του οργισμένες θύελλες που επιζητούν να τις θερίσει με σθένος και πυγμή. Η υγρασία, η ζέστη και το κρύο κυριαρχούν και καλλιεργούν τις κατάλληλες συνθήκες για να αναδειχθούν τα συνταρακτικά γεγονότα μιας συναρπαστικής ζωής. Οι καιρικές συνθήκες είναι λες και εναρμονίζονται απόλυτα με τις αναταράξεις της καθημερινότητας της Κάια και συμβάλλουν αποφασιστικά στη διαμόρφωση των εξελίξεων.

«Έφερε την πυξίδα στο στήθος της. Δεν υπήρχε μέρος που η πυξίδα θα ήταν πιο χρήσιμη απ' ό,τι εκεί μέσα».
Ο αναγνώστης θα αντικρίσει μια μοναδική ηρωίδα, το μυστήριο ενός φόνου, τη γοητεία της φύσης, τον ρομαντισμό, την αγνότητα της εφηβείας, την καλοσύνη και τον φθόνο, την ασύνορη αγάπη και τις ανυπέρβλητες δυνάμεις της ανθρώπινης ψυχής. Και θα υποκλιθεί στο μεγαλείο της Κάια. **Α**

Έλληνες πρωθυπουργοί, οι γυμνοί αυτοκράτορες

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

Το βιβλίο «Ελληνες πρωθυπουργοί, - Το παράδοξο της εξουσίας» των Κέβιν Φέδερστον και Δημήτρη Παπαδημητρίου, εκδόσεις Διάμετρος, είναι μια εις βάθος μελέτη, η οποία περιγράφει τον τρόπο λειτουργίας πέντε πρωθυπουργικών γραφείων κατά την περίοδο 1974-2009.

Οι συγγραφείς, πέρα από τη σκιαγράφηση του θεσμικού πλαισίου της πρωθυπουργικής ηγεσίας, παραθέτουν αυθεντικές μαρτυρίες των πρωταγωνιστών της κάθε εποχής. Μίλησαν με όλους τους εν ζωή πρωθυπουργούς, αλλά και πολλούς υπουργούς, αξιωματούχους, σύμβουλους, δημοσιογράφους και ακαδημαϊκούς προκειμένου να φέρουν εις πέρας τη συγγραφή αυτού του βιβλίου. Το «μοναχικό κέντρο διοίκησης» του Κωνσταντίνου Καραμανλή το 1974, οι ετερόκλητες επιλογές –και– εξωκομματικών συνεργατών του Ανδρέα Παπανδρέου, η αμφισημία μεταξύ «παράδοσης» και καινοτομίας του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, όπως και η ροπή του προς τη «μικροδιαχείριση», η λειτουργία του πρωθυπουργικού γραφείου του Κωνσταντίνου Σημίτη το οποίο χαρακτηρίζεται –και όχι αδίκως– το ισχυρότερο και πιο αποτελεσματικό της Μεταπολίτευσης και το «ανορθόδοξο μοντέλο διακυβέρνησης» του Κώστα Καραμανλή παρελαύνουν στις σελίδες της πολύ εμπεριστατωμένης αυτής μελέτης.

Οι δύο καταξιωμένοι ακαδημαϊκοί καταλήγουν στο στίχο του Μανώλη Ρασούλη *«όλα τριγύρω αλλάζουν και όλα τα ίδια μένουν»*, χαρακτηρίζοντας τους Έλληνες πρωθυπουργούς *«γυμνούς αυτοκράτορες»* παρ' όλες τις εκτεταμένες συνταγματικές εξουσίες τους. Παράλληλα μας θυμίζουν περιστατικά της πρόσφατης πολιτικής μας ιστορίας, όπως για παράδειγμα το ότι οι επιτελείς του Κώστα Καραμανλή φεύγοντας πήραν μαζί τους μέχρι και τους σκληρούς δίσκους των υπολογιστών τους, ή μοιράζονται με τον αναγνώστη άγνωστες ιστορίες, όπως του πρωθυπουργού εκείνου που τηλεφωνούσε σε υφυπουργό κρυφά από υπουργό για να ζητήσει κάποιο ρουσφέτι. Σε κάθε περίπτωση οι *«Έλληνες πρωθυπουργοί»* δεν απευθύνονται μόνο σε ειδικούς και ακαδημαϊκούς, αλλά και σε όλους εκείνους που διψούν να μάθουν περισσότερα πράγματα για τη σύγχρονη ελληνική πολιτική ιστορία. Τους βοηθά σίγουρα να «ρίξουν» μια αντικειμενική ματιά στα κλειστά γραφεία του Μεγάρου Μαξίμου, όπως όμως και να ερμηνεύσουν μερικά από τα «γιατί» φτάσαμε στη μεγάλη κρίση του 2009. ●

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥΛΗ***

ΜΕΛΟ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΡΟ

Σοφοκλή, **«Ηλέκτρα»,** σε σκηνοθεσία **Άρη Μπινιάρη**, στο Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν-Φρυνίχου

Ο Άρης Μπινιάρης έχει καταθέσει την προσωπική του προσέγγιση για την τραγωδία (και όχι μόνο) με τεράστια επιτυχία, καθώς τόσο οι μονολογικοί πειραματισμοί του παλαιότερα, όσο και οι εξαιρετικοί ροκ αποχρώσεων, ρυθμικοί του «Πέρσες» στην Επίδαυρο έδωσαν μια νέα προσέγγιση στη σκηνική απόδοση του αρχαιοελληνικού δράματος.

Στη δεύτερη προσπάθειά του να σκηνοθετήσει τραγωδία σε κλειστό χώρο, την *«Ηλέκτρα»* του Σοφοκλή, το αποτέλεσμα είναι άνισο.

Ο διευρυμένος σκηνικός χώρος, με τα κεριά, που σχεδίασε ο **Κωστής Καραντάνης**, προδιαθέτει για μια τελετουργικής φύσης παράσταση. Ο μουσικός επί σκηνής **Χρήστος Γεωργόπουλος** (στον οποίο ανήκει και η μουσική σύνθεση) και το τύμπανο παραδίπλα (που θα χτυπούν οι ηθοποιοί) προδιαθέτουν για την απόλυτη μουσικότητα, ρυθμικότητα, εκφορά λόγου πάνω στο μέτρο της διασκευασμένης από τον σκηνοθέτη ποιητικής μετάφρασης του **Γιώργου Χειμωνά**.

Ο Χορός, αποτελούμενος από το σύνολο των ηθοποιών, αρχίζει σύμφωνα με τα αναμενόμενα. Οι τρεις γυναίκες του Χορού, **Λεωνή Ξεροβάσιλα**, **Δώρα Ξαγοράρη**, **Κατερίνα Δημάτη**, αναλαμβάνοντας ανά διαστήματα τον ρόλο Κορυφαίας, εκφέρουν καθαρό μελωδικό λόγο που πατάει πάνω στους μουσικούς ήχους. Το ίδιο ο άριστα συντονισμένος **Τάσος Κορκός**, σταθερό μέλος, και αυτός, του Χορού.

Από τη στιγμή, όμως, που εμφανίζονται οι ρόλοι, η τραγωδία μεταστρέφεται σε μελόδραμα. Η σπασμένη φωνή της **Ελένης Μπούκλη**, ως Ηλέκτρας, όχι μόνον μας παρέπεμψε σε άλλες, παλαιϊκές ερμηνευτικές εποχές, αλλά και ελάχιστα πατούσε πάνω στους ρυθμούς της μουσικής, ακόμη και όταν αυτή γινόταν γλυκανάλατη. Η απόδοση του ρόλου ως δραματικού, σπαραξικάρδιου, υπερίσχυε κάθε φροντίδας να συντονιστούν σώμα και φωνή στους ήχους.

Το κακό πολλαπλασιάζεται με τον ερχομό της Χρυσόθεμης, όχι γιατί δημιουργεί ειρωνικό σχόλιο στον χαρακτήρα καθώς παραπατάει στα παπούτσια της, αλλά επειδή η **Λένα Μποζάκη** δεν διαθέτει καθαρή άρθρωση ούτε συντονισμό με τους ρυθμούς και τη μετρική του κειμένου, την οποία μάταια φαίνεται πως ανέλυε η γνωστή αρχαιοελληνίστρια πανεπιστημιακός **Καίτη Διαμαντάκου**. Λίγοι στους ρόλους Ορέστη και Αίγισθου οι νεαροί **Δημήτρης Μανδρινός** και **Νίκος Τσολερίδης** αντίστοιχα, οι οποίοι λειτουργούσαν καλύτερα ως μέλη του Χορού. Αναρωτιέμαι αν έχουμε σοφόκλεια μαρτυρία ότι ο Αίγισθος έφερε τατουάζ στη γάμπα...

Η έλευση της Κλυταιμνήστρας λυτρώνει τον θεατή από τον σπαραγμό με τις βαθιές άρρυθμες ανάσες της Ηλέκτρας, καθώς η **Εβελίνα Παπούλια** δείχνει περίτρανα τι σημαίνει να διαθέτεις τόσο την αίσθηση μουσικότητας όσο και σώμα που μπορεί να βιώνει τον απαιτούμενο ρυθμό. Ακόμη και το γέλιο της μεταστρέφεται σε μουσικότητα. Και, αν μαζί της, ο ίδιος ο **Άρης Μπινιάρης**, ως Παιδαγωγός, δίνει το στίγμα (φωνητικά και κινησιολογικά) του πώς θα έπρεπε να κυλάει η όλη παράσταση, αποτυγχάνει εμφανώς να παρασύρει τους άλλους ηθοποιούς, παρόλο που επιβάλλει τον δικό του ρυθμό, αναμένοντας ότι και εκείνοι θα πατήσουν σε αυτόν. Αυτοί, όμως, ακολουθούν τη δική τους αντίληψη για το πώς ερμηνεύονται οι ρόλοι τους. Απέχοντας μοίρες από μια εύπλαστα προσαρμοζόμενη, και γι' αυτό μεγάλη, Καραμπέτη στον ρόλο της Άτοσσας, πλήρως ενσωματωμένης στους ρυθμούς των *«Περσών»* που ακολούθησε, τότε, ευλαβικά ένας μεγάλος θίασος. Δείχνοντας το πώς σωματοποιείται ο ήχος.

Μαύρα κοστούμια της **Νίκης Ψυχογιού**, φορέματα με σκίσιμο για τις γυναίκες, παντελόνια και πουκάμισα με γραβάτα για τους άντρες που, στους πρωταγωνιστικούς ρόλους, προστίθεντο άχαρα κρόσσια, κοστούμια που απέχουν τα μέγιστα από εκείνα τα εντυπωσιακά που φορούν οι ηθοποιοί στις διαφημιστικές φωτογραφίες της παράστασης.

Οι φωτισμοί του **Σάκη Μπιρμπίλη** δημιουργούν τις προϋποθέσεις μιας μυσταγωγικής παράστασης, την οποία καταστρέφουν οι μελοδραματισμοί και η απουσία από τους πρωταγωνιστικούς, στην πλειοψηφία τους, ρόλους κάθε προσπάθειας να δημιουργήσουν ένα παλλόμενο ηχητικό περιβάλλον, αναδεικνύοντας τον ρυθμό του λόγου, σωματικά και φωνητικά. Άρης Μπινιάρης, Εβελίνα Παπούλια και τα τέσσερα μέλη του Χορού που προαναφέρθηκαν, πρόσφεραν απλώς τις προθέσεις μιας παράστασης, όπως την οραματίστηκε ο σκηνοθέτης.

Η κίνηση οφείλεται στην **Ιωάννα Τουμπακάρη** και τον σκηνοθέτη.

Οι φωτογραφίες είναι του **Κωστή Σωχωρίτη**. **Α**

**Καθηγητής Σημειωτικής του Θεάτρου και Θεωρίας της Επιτέλεσης στο Πανεπιστήμιο Πατρών*

© JOHN HOLMES

ΜΙΛΑ ΜΟΥ **ΒΡΩΜΙΚΑ**

Της **ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ**

Μυρτώ μου, πριν από 4 μήνες μετακομίσαμε με το αγόρι μου σε άλλη πόλη. Πήρα τον διορισμό που περίμενα κι εκείνος με ακολούθησε πανεύκολα μια και η δική του δουλειά στην Αθήνα δεν ήταν τίποτα μόνιμο, ούτε είχε προοπτικές ή καλά λεφτά. Στην αρχή η ζωή μας έμοιαζε τέλεια, μάλιστα ο Ν. βρήκε κι εκείνος δουλειά αμέσως και η χαρά μας συμπληρώθηκε αφού επιτέλους ήμασταν μόνο εκείνος κι εγώ χωρίς πάνω στο κεφάλι μας γονείς, αδέρφια και σόγια, που κατά το παρελθόν μας είχαν δημιουργήσει κάποια προβλήματα. Όλα καλά λοιπόν μέχρι που, δεν ξέρω γιατί, άρχισε σιγά-σιγά να υποχωρεί ο ενθουσιασμός μου για τη νέα μου ζωή. Άρχισα να νιώθω άδεια, μακριά από τους φίλους μου, μου έλειπαν οι συνήθειές μου, να πάω σινεμά, να δω μια παράσταση, να βγω μια βόλτα στην Αθήνα ή να πιω ένα καφέ με την κολλητή μου στο πόδι. Ένιωθα άδεια και άσχετη με τους άλλους και δεν είχα όρεξη για καινούργιους φίλους αλλά και με το αγόρι μου τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά. Η σχέση μας δε με έκανε πια χαρούμενη, ούτε και η δουλειά μου. Τίποτα δεν με γέμιζε. Ξαφνικά άρχισα να νιώθω ότι δεν αξίζω τίποτα κι αυτό μου προκάλεσε και μου προκαλεί μια τρομερή αδράνεια, σαν να μη νιώθω τίποτα, σα να μη με ενδιαφέρει κανένα εξωτερικό ερέθισμα. Ώρες ώρες νιώθω σαν να έχει τελειώσει η ζωή μου και το μόνο που με ευχαριστεί είναι να βλέπω τηλεόραση τρώγοντας ό,τι βρίσκω μπροστά μου ή να πίνω. Τι να κάνων δεν ξέρω. Δεν μπορώ να στο εξηγήσω καλύτερα, Μυρτώ, για να το καταλάβεις και κανείς δεν πρόκειται να το καταλάβει, αν δεν το έχει ζήσει..

Αλήθεια τώρα πιστεύετε ότι ανήκω στην κατηγορία των τυχερών ανθρώπων που δεν έχουν κολυμπήσει (κι εξακολουθούν ενίοτε να κολυμπούν) στο σκοτάδι; Σ' αυτούς που δεν γνωρίζουν τι σημαίνει να χάνεις το ενδιαφέρον σου για όλα, να νιώθεις άχρηστος, αβοήθητος και εξαντλημένος εκ γενετής; Κι αλήθεια πιστεύετε ότι είσαστε μια εξαίρεση μέσα σε ένα φωτεινό κόσμο που ξυπνάει κάθε μέρα σχεδόν ευτυχής; Τίποτα από αυτά δεν συμβαίνει και τίποτα από τα άλλα δεν μένει αδιόρθωτο, αρκεί να συνειδητοποιήσει κάποιος ότι έχει κατάθλιψη και ότι η κατάθλιψη είναι μια ασθένεια που θεραπεύεται, αν το πάρεις στα σοβαρά. Στα σοβαρά σημαίνει ψάχνω και βρίσκω έναν ειδικό, κάνω την αγωγή που μου προτείνει, παρακολουθώ τον εαυτό μου και αυτά που αισθάνομαι, προσπαθώ, ξέροντας τι πάει να πει σκοτάδι, να πιαστώ από το φως – να το φτιάξω, να το δημιουργήσω, να το βρω, να το επινοήσω. Και ξέρετε και κάτι ακόμα; Πολύ εύκολος δρόμος τα ξύδια και τα φαγιά και πολλή ανακούφιση δίνουν. Στιγμιαία. Προσωρινή. Δηλαδή, μπούρδες. Αυτά.

Μυρτούλα μου, θέλω να χωρίσω και δεν ξέρω πώς να το φέρω για να μην πληγωθεί. Είναι καλός και συντροφικός αλλά φτάνουν αυτά για να πας παρακάτω; Στην αρχή που ένιωσα λίγο να βαριέμαι σκέφτηκα να αφήσω την κατάσταση κι όπου πάει, λέω πάμε και βλέπουμε, μπορεί να φτιάξουν τα πράγματα. Δυστυχώς δεν πήγε πουθενά γιατί δεν έχουμε κοινό κόσμο. Τι να κάνω. Να εξωθήσω τα πράγματα μέχρι να απογοητευτεί τελείως κι αυτός και να ζητήσει πρώτος να χωρίσουμε; Και πώς παλεύεται μέχρι τότε;

Πω πω και μόνο που σκέφτομαι όλο τον χρόνο που θα φάτε και οι δυο σας μέχρι να το διαλύσετε, μου φαίνεται εφιάλτης. Τι να πω, χαρά στην υπομονή σας.

Υ.Γ. *Αν όντως θέλετε τη γνώμη μου, ειλικρίνεια και ντομπροσύνη, κι όποιον πάρει ο Χάρος. Που κανέναν δεν θα πάρει, απλώς θα κερδίσετε χρόνο. Έτσι κι αλλιώς τις δυσάρεστες στιγμές δεν θα τις αποφύγετε. Κλείστε τα μάτια και πιείτε το φάρμακο, να τελειώνουμε. Γνώμη μου.*

Μυρτούδι μου, μην κοροϊδέψεις, είμαι προσγειωμένη, όχι ψώνιο. Θέλω να δώσω εξετάσεις σε δραματική σχολή και να γίνω ηθοποιός. Είναι το όνειρό μου. Από μικρή διαβάζω, παρακολουθώ θέατρο, παραστάσεις, σινεμά, ξεχωρίζω ηθοποιούς για την υποκριτική τους, έχω γνώμη για τα πάντα. Φοβάμαι όμως να το πω στους γονείς μου. Εκείνοι πιστεύουν ότι θα ακολουθήσω τα δικά τους βήματα (η μαμά μου είναι αρχιτέκτονας κι ο μπαμπάς μου πολιτικός μηχανικός), καμία σχέση. Δε με νοιάζει το σοκ που θα πάθουν, με νοιάζει το τι θα ακολουθήσει μετά το σοκ. Σκέφτομαι να μην τους πω τίποτα, να δώσω κρυφά εξετάσεις και μετά να τους το πω. Τι λες κι εσύ;

Τι να πω; Εσείς ξέρετε αν οι γονείς σας είναι τόσο στενόμυαλοι δράκοι ώστε να φρικάρουν επειδή θέλετε να ζήσετε από κάτι που αγαπάτε. Και πείτε πως φρικάρουν, τι θα κάνουν, θα σας αποκληρώσουν; Θα σας κλειδώσουν στο σπίτι; Εγώ λέω να το συζητήσετε μαζί τους και βλέπετε. Δεν μπορώ να φανταστώ μια αρχιτέκτονα (που και οι αρχιτέκτονες καλλιτέχνες είναι), ούτε κι έναν πολιτικό μηχανικό να αντιδρούν σα βοσκοί που βόσκουν γίδια στην Κάτω Μαγούλα.

Υ.Γ. *Συγνώμη, αγαπητοί βοσκοί, για τη γενίκευση.*

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά ή στο fax της Α.Ν. ή στο **info@athensvoice.gr** για τη στήλη **«Μίλα μου βρώμικα»**.

ATHENS VOICE RADIO 102.5

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιάρικο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

Μικρές αγγελίες

*Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369** (11.00-18.00)*
***Χρεώσεις:** € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.*

Σε γνωρίζω... **Αβαντάζ.** Γοητευτικότατος καθηγητής 44χρονος, πολύ αρρενωπός, ψηλός, αθλητικός, καστανός με πράσινα μάτια, καλοσυνάτος και συγκροτημένος, €3.000 μηνιαίως και μεζονέτα, επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Ανυπομονείς για αλλαγή, όμως έχεις να φροντίσεις κάποια θέματα πρώτα

Η εβδομάδα σου ξεκινάει με την αναδρομή του Ερμή (17) που σηματοδοτεί μια περίοδο ιδανική για διορθωτικές κινήσεις σε οτιδήποτε αφορά πρακτικά θέματα και συννενοήσεις, όπως και μία ευκαιρία να ξαναδείς τον τρόπο που φροντίζεις την υγεία σου. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) υπογραμμίζει το συγκεκριμένο μοτίβο, φέρνοντας στο φως οποιοδήποτε ζήτημα σε απασχολεί ψυχολογικά ή σωματικά για να σου δώσει την ευκαιρία να το λύσεις. Παράλληλα ίσως έρθεις αντιμέτωπος με ορισμένες δύσκολες πτυχές της σχέσης σου με τα παιδιά σου και τον σύντροφό σου. Η αποδοχή, η συγχώρεση και η τρυφερότητα είναι σαφώς ο καλύτερος τρόπος να το αντιμετωπίσεις, έναντι μυστικοπάθειας, χειρισμών και κινήσεων πίσω από την πλάτη. Αν και αισθάνεσαι ότι πρέπει να ανεβάσεις ταχύτητα στη δουλειά και στην καριέρα σου, η Νέα Σελήνη (23) μάλλον σε κατευθύνει προς διαφορετικό μονοπάτι, υποδεικνύοντας ότι είναι περίοδος απολογισμού, ξεκούρασης και ανασύνταξης δυνάμεων. Μάλλον χρειάζεται να κοιτάξεις παράλληλα σε δύο κατευθύνσεις, φροντίζοντας παλιότερα ζητήματα και θέτοντας κάποιους καινούργιους προσωπικούς και επαγγελματικούς στόχους.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Τακτοποιήσεις στις φιλίες σου, τα σχέδιά σου και τον ελεύθερό σου χρόνο

Η εβδομάδα σου ξεκινάει με τον ανάδρομο Ερμή (17) να παρουσιάζει την ευκαιρία να διευθετήσεις οποιεσδήποτε διαφωνίες ή παρεξηγήσεις μπορεί να υπάρχουν στον φιλικό σου κύκλο. Παράλληλα ίσως χρειαστεί να ρίξεις μια δεύτερη ματιά στα έξοδα των παιδιών σου, όπως και του δικού σου ελεύθερου χρόνου. Ο Ήλιος στους Ιχθείς (19) στρέφει αποφασιστικά την προσοχή σου στις εξωεπαγγελματικές σου δραστηριότητες, στον χρόνο που περνάς με τους φίλους σου και γενικά στην ποιότητα ζωής σου και στο τι σχεδιάζεις για να τη βελτιώσεις. Το καλό είναι ότι τολμάς να ονειρευτείς, περισσότερο από ό,τι συνήθως, γίνεσαι περισσότερο συναισθηματικός και κυνηγάς σχεδόν το άπιαστο. Καθώς είσαι από τη φύση σου πρακτικός, αυτές τις μέρες έχεις την ευκαιρία να πας τα πράγματα ένα βήμα παρακάτω προσθέτοντας τη φαντασία στην εξίσωση. Η Νέα Σελήνη (23) φέρνει ακριβώς αυτή τη δυνατότητα της ανανέωσης στο σπίτι και το οικογενειακό σου περιβάλλον, μέσα από κάποια καινούργια σχέδια και μεγαλύτερη ευαισθησία.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Ο καλύτερος τρόπος να προχωρήσεις είναι μαζί με άλλους

Με την αναδρομή του κυβερνήτη σου, Ερμή, στους Ιχθείς (17) ανοίγει η εβδομάδα. Κάποιοι στόχοι, προσωπικοί ή επαγγελματικοί, χρειάζονται αναθεώρηση, κυρίως για το κατά πόσο αφορούν και τους συνεργάτες ή τους ανθρώπους με τους οποίους σχετίζεσαι. Ίσως προσεγγίσεις κάποια θεμελιώδη και βασικά θέματα πολύ επιφανειακά ή από μία περιορισμένη οπτική γωνία. Τώρα είναι η στιγμή να διευρύνεις τον ορίζοντά σου, έστω και αν αυτό θα κοστίσει σε χρόνο. Ο Ήλιος στους Ιχθείς (19) υπογραμμίζει τη σημασία να είσαι ανοιχτός σε αυτά που προτείνουν οι γύρω σου, όπως και στο να δώσεις χείρα βοηθείας όπου ζητείται, καθώς έτσι έρχεσαι και εσύ πιο κοντά στην υλοποίηση των δικών σου ζητουμένων. Η Νέα Σελήνη (23) υποστηρίζει τον διάλογο, την ανοιχτή επικοινωνία και τη δημιουργικότητα, ως τους καλύτερους τρόπους για να πας μπροστά στην καριέρα και τον γάμο σου. Προσπάθησε να αποφύγεις να μένεις μόνο στην επιφάνεια, όπως και να κρίνεις κουβέντες, προτάσεις και σχέσεις, αποκλειστικά βάσει του τι έχεις να κερδίσεις.

COSMIC TELEGRAM
Από την ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΣΑΒΔΑΡΗ
(panastron)

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Ανανεώνεις τις δραστηριότητές σου και τον εαυτό σου με κάποιες μικρές καθυστερήσεις

Καθώς ο Ερμής αναδρομεί (17) σε ωθεί να κάνεις ένα συμμαζεματάκι στις επιμορφωτικές σου δραστηριότητες, ίσως ξαναπιάνοντας κάποια πράγματα που είχες αφήσει στην άκρη. Παράλληλα σου προσφέρει την ευκαιρία να κουβεντιάσεις κάποια παράπονα και προβληματισμούς με τους συγγενείς σου ή τα αδέρφια σου. Ίσως δεις και ορισμένες ανακατατάξεις στις παρέες σου, αφού θέματα που φαινόταν να μη σε ενοχλούν, εμφανίζονται σημαντικότερα. Ο Ήλιος στους Ιχθείς (19) σε ωθεί να κάνεις κάποια ανοίγματα επαγγελματικά για να αυξήσεις τα έσοδά σου, ενώ σε προσωπικό επίπεδο ίσως σε κάνει πιο περιπετειώδη και ανοιχτό σε άτομα που υπό άλλες συνθήκες δεν θα συναναστρεφόσουν. Αν διατηρήσεις την καλή σου διάθεση μπορείς να μάθεις πολλά και να περάσεις όμορφα μέσα σε αυτή τη συγκυρία. Η Νέα Σελήνη (23) είναι μια καλή ευκαιρία να αναμείξεις το παλιό με το νέο στη συναισθηματική σου ζωή, στις οικονομικές συνεργασίες και στον τρόπο που φροντίζεις τον εαυτό σου. Είναι ευκολότερο να δεις τι κρατάς, τι θέλει ανανέωση.

ΛΕΩΝ (22Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Κάπως βαριά ρουτίνα και συναισθηματικά ανακατώματα που μπορείς να λύσεις

Κάποια ανακατωσούρα και κάποιες λύσεις εξίσου σε ζητήματα που αφορούν χρήματα ή την ερωτική σου ζωή βλέπεις με τον ανάδρομο Ερμή (17). Είναι ευκαιρία να κουβεντιάσεις εκ νέου οποιοδήποτε ζήτημα αφορά τα ερωτικά σου και το πού βλέπεις να πηγαίνει η ερωτική σου σχέση. Παράλληλα ίσως υπάρξουν κάποιες καθυστερήσεις ή μπερδέματα όσον αφορά τη χρηματοδότηση των σχεδίων σου. Ο Ήλιος στους Ιχθείς (19) πάντως σου δίνει τη διάθεση να ασχοληθείς με το θέμα και να βγάλεις άκρη. Σε συναισθηματικό και ερωτικό επίπεδο μπορείς να δείξεις μεγαλύτερη ευαισθησία, πράγμα που θα ζεστάνει το κλίμα, ειδικά αν δεν εγκλωβιστείς σε παράπονο επειδή ορισμένα πράγματα δεν πήγαν έτσι όπως ήθελες. Σίγουρα και για τον απέναντι δεν έχουν πάει όλα έτσι όπως θα ήθελε. Η Νέα Σελήνη (23) υπογραμμίζει την ευκαιρία που υπάρχει να λυθούν παλιότερες ιστορίες που σε βασανίζουν και σου δημιουργούν συναισθηματική ανασφάλεια. Το μόνο που χρειάζεται είναι να μην κολλήσεις στο δραματικό του πράγματος.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Αισθάνεσαι την ανάγκη να επανατοποθετηθείς στις σχέσεις σου

Καθώς ο κυβερνήτης σου Ερμής αναδρομεί στους Ιχθείς (17) και τον ζωδιακό σου άξονα, είναι καιρός για διορθωτικές κουβέντες στη σχέση σου, για να συζητήσεις με τον σύντροφό σου οποιαδήποτε πιθανή αλλαγή στο πώς βλέπεις τους κοινούς στόχους και αντιλαμβάνεσαι τη σχέση. Επιπλέον έχεις την ευκαιρία να αναδιαπραγματευτείς επαγγελματικές συμφωνίες και συνεργασίες, ίσως με αφορμή κάποιες σχετικές καθυστερήσεις ή μπερδέματα. Ο Ήλιος στους Ιχθείς (19) και τον ζωδιακό σου άξονα σε καθιστά υπερευαίσθητο σε όσα συμβαίνουν σε επαγγελματικές και προσωπικές σχέσεις. Ενώ αντιλαμβάνεσαι πολλά, είναι αρκετά δύσκολο να τα ερμηνεύσεις ορθά, καθώς έχεις την τάση να γίνεις πολύ προσωπικός και να φέρεις στο προσκήνιο τις απογοητεύσεις και τα παράπονά σου έστω και αν δεν έχουν άμεση σχέση. Η Νέα Σελήνη (23) στους Ιχθείς και τον ζωδιακό σου άξονα ίσως δίνει τη λύση, αφού σου επιτρέπει να αξιοποιήσεις την εμπειρία σου για να δεις τα πράγματα σφαιρικότερα, χωρίς να περιορίζεσαι από τις παρούσες προσδοκίες σου. Προσπάθησε όσο μπορείς να βοηθήσεις και τους άλλους.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Με τις δικές σου και με τις δουλειές άλλων ασχολείσαι, με θετικά αποτελέσματα

Λίγη παραπάνω προσοχή στις καθημερινές σου δουλειές και συνεννοήσεις χρειάζεται με την αναδρομή του Ερμή (17). Ίσως βγουν κάποιες εκκρεμότητες, ίσως και να μπλοκάρουν θέματα στη δουλειά, όπως και να προκύψουν κάποιες κακές συνεννοήσεις που μπορεί να υπάρχουν με τους συγγενείς σου σε επίπεδο καθημερινότητας και έχεις τώρα την ευκαιρία να ξανακοιτάξεις. Προσπάθησε να μην το παρακάνεις με τις δραστηριότητές σου, σε βαθμό που να επιβαρύνεις την υγεία σου. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) σου βγάζει αρκετά πράγματα τύπου αγγαρείας ή ρουτίνας, τα οποία πρέπει να τακτοποιήσεις για να προχωρήσουν τα σχέδιά σου, για χάρη φίλων ή και γενικά για τις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου σου. Είναι επίσης μία καλή ευκαιρία να συμμαζέψεις λιγάκι την υγιεινή και τη διατροφή σου, όχι επιθετικά, αλλά μάλλον ποιοτικά και ήρεμα, με σχέδιο. Με τη Νέα Σελήνη (23) ίσως χρειαστεί να τρέξεις αρκετά για χάρη άλλων, για να τους βοηθήσεις, για να προωθήσεις τους επαγγελματικούς σου στόχους. Κάν' το όσο καλύτερα μπορείς και κατά προτίμηση με αυταπάρνηση, γιατί είναι πολύ πιθανό να σε φέρει σε επαφή με τα σωστά άτομα και να σου ανοίξει προοπτικές.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Έχεις καλύτερη διάθεση και κάνεις πιο σωστές επιλογές προσωπικά και επαγγελματικά

Καθώς αναδρομεί ο Ερμής (17) είναι η στιγμή να κουβεντιάσεις κάποια πράγματα που σε προβληματίζουν συναισθηματικά σε σχέση με τον σύντροφό ή τα παιδιά σου. Επιπλέον ίσως χρειαστεί να γίνουνε διορθωτικές κινήσεις ή έξτρα συζητήσεις που αφορούν τη χρηματοδότηση κάποιου δημιουργικού σου σχεδίου ή τα έξοδα για τα παιδιά σου και τη διασκέδασή σου. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) κάνει καλό στη διάθεσή σου και έχει ευεργετική επίδραση στις ερωτικές σου σχέσεις και στη δημιουργικότητά σου. Σου είναι ευκολότερο να αντιληφθείς τις ανάγκες στον άλλον και να τις αντιμετωπίσεις με ευαισθησία, πράγμα που κάνει το φλερτ πολύ πιο ευχάριστο. Στον ίδιο τόνο εντείνεται η ευρηματικότητά σου, καθώς συλλαμβάνεις με μεγαλύτερη ευκολία δημιουργικές προσεγγίσεις στους επαγγελματικούς σου στόχους. Η Νέα Σελήνη (23) σε βοηθά να συνδυάσεις με τον καλύτερο τρόπο τις γνώσεις, τις ικανότητες, τις γνωριμίες και τις ευκαιρίες σου για να προσεγγίσεις τους προσωπικούς και επαγγελματικούς σου στόχους. Απλά έχε μία συγκεκριμένη κατεύθυνση στο μυαλό σου.

Cosmic Telegram
Κατέβασε τώρα δωρεάν την εφαρμογή Cosmic Telegram App για iOS και μάθε όλες τις προβλέψεις

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20Δεκεμβρίου)

Κυνηγάς βασικές αναθεωρήσεις στο σπίτι, το γραφείο, μέσα σου

Με την αναδρομή του Ερμή (17) μάλλον είναι καιρός για μία επιστροφή στα βασικά και συγκεκριμένα για να δεις τι μπορεί να πηγαίνει στραβά στα αυτονόητα, στο σπίτι ή στο γραφείο. Εάν υπάρχουν δυσκολίες στη σχέση, τον γάμο ή τις συνεργασίες και την καριέρα σου, η περίοδος αυτή προσφέρεται για να κουβεντιάσεις ξανά τα απλά μικρά και όμως καθοριστικά. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) βοήθαει στο εγχείρημα, καθώς ρίχνει φως στις καταστάσεις όπως είναι τόσο στο οικογενειακό όσο και στο επαγγελματικό περιβάλλον και στο κατά πόσο μπορούν να υποστηρίξουν το επόμενο βήμα για σένα, όπως εσύ το σκέφτεσαι. Καλό είναι να μην κολλήσεις στο δικό σου, βέβαια, γιατί τότε τίποτα παραγωγικό δεν πρόκειται να βγει από αυτή την ιστορία, παρά μόνο οι γνωστοί καβγάδες. Η Νέα Σελήνη (23) σου δίνει την ευκαιρία να αναζητήσεις και να βρεις κάποια ισορροπία ανάμεσα στο συναισθηματικό κομμάτι, τα κολλήματά σου και στον ενθουσιασμό σου για το καινούργιο. Το κλειδί βέβαια είναι να μην ακούς μόνο τον ήχο της φωνής σου.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Γνωριμίες και προτάσεις που δεν πρέπει να χάσεις, επειδή φοράς παρωπίδες

Θα είναι φρόνιμο να προσέχεις λίγο περισσότερο τα λόγια σου, όπως και όλα σου τα κανονίσματα και τις συνεννόησεις με τον ανάδρομο Ερμή (17). Ειδικά σε επίπεδο δουλειάς και μαθημάτων, διπλο-τσέκαρε τα πάντα. Αν επίσης κάποιες γνωριμίες ή προτάσεις του προηγούμενου διαστήματος αρχίσουν να σου κάνουνε νερά, μην επιμείνεις παραπάνω. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) σε βάζει σε περισσότερο κοινωνική φάση, είτε καθώς αναζητάς συναισθηματική και ερωτική επαφή, είτε καθώς ψάχνεις καινούργιους και ευφάνταστους τρόπους για να υποστηρίξεις τον κοινό προϋπολογισμό ή να αυξήσεις τα κέρδη σου στη δουλειά. Συνδύασε αυτή τη δημιουργικότητα και τη μεγαλύτερη ευαισθησία με τη συγκέντρωση και την αποφασιστικότητά σου για να καταφέρεις το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Η Νέα Σελήνη (23) είναι πιθανό να ανοίξει πολλές ενδιαφέρουσες πιθανότητες τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Και στις δύο περιπτώσεις, εστιάσου στην ουσία και στο βάθος των πραγμάτων και μη μένεις μόνο στους τύπους. Κάτι δίνεις, κάτι παίρνεις, και όσο πιο ευχαριστημένοι είναι όλοι τόσο το καλύτερο για σένα.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Βρίσκεις καλύτερες συναισθηματικές και οικονομικές ισορροπίες

Καθώς ο Ερμής αναδρομεί (17) είναι ευκαιρία για κάποιες θετικές αναπροσαρμογές στα εισόδημά σου και τον τρόπο που διαχειρίζεσαι τα χρήματά σου. Ίσως υπάρξει κάποια καθυστέρηση ή αναδιαπραγμάτευση που σε οδηγήσει να το κάνεις. Παράλληλα πιθανώς να αναθεωρήσεις ορισμένα πράγματα όσον αφορά την ερωτική σου ζωή ή τη σχέση με τα παιδιά σου, κυρίως καθώς συνειδητοποιείς ότι και οι δικές σου ανάγκες αλλάζουν σχετικά. Ο Ήλιος στους Ιχθύς (19) δίνει την ευκαιρία να αντιμετωπίσεις με πολύ ποιοτικότερο τρόπο τις συναισθηματικές και οικονομικές σου ανάγκες. Συγκεκριμένα, αντιλαμβάνεσαι μέσα από τις σχέσεις και τις συνεργασίες σου πόσο σημαντικό είναι για σένα να αισθάνεσαι ότι προσφέρεις και πόσο αυτό τελικά σε βοηθά να νιώθεις ισορροπημένος, ενώ παράλληλα είναι και ο καλύτερος τρόπος για να αυξήσεις τα έσοδά σου. Η Νέα Σελήνη (23) υπογραμμίζει το ευεργετικό συναισθηματικό και οικονομικό εφέ, όταν βάζεις στο κέντρο τη σχέση και πλαισιώνεις με τα διαδικαστικά, αντί απλώς να χάνεσαι σε διαδικασίες.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Αναθεωρήσεις, αποφάσεις και κουβέντες ερχόμενος πιο κοντά στον εαυτό σου

Ο ανάδρομος Ερμής στο ζώδιό σου (17) σε κάνει σχεδόν να βλέπεις σε επανάληψη τις κουβέντες και τις συνάντησεις της τελευταίας περιόδου. Το αποτέλεσμα είναι ότι πολλά που ειπώθηκαν και συμφωνήθηκαν ειδικά στο σπίτι και στο γραφείο φαίνονται να μη στέκουν, ενώ και εσύ δεν είσαι τόσο σίγουρος ότι τοποθετήθηκες σωστά. Το καλό είναι ότι αυτή η περίοδος είναι ακριβώς μία ευκαιρία να επανατοποθετηθείς. Ο Ήλιος στο ζώδιό σου (19) βοηθά να έρθεις στο κέντρο σου, ενώ ανανεώνει το ψυχολογικό και ενεργειακό σου απόθεμα. Είσαι πιο πρόθυμος να προσφέρεις γιατί αισθάνεσαι ότι έχεις, αν και κάποιες φορές το παρακάνεις χάνοντας την ουσία και μένοντας στην κίνηση. Σε κάθε περίπτωση είσαι πιο κοντά στον εαυτό σου και αυτό σε καθιστά περισσότερο θελκτικό και επιθυμητό. Η Νέα Σελήνη στο ζώδιό σου (23) σε οπλίζει με την κατανόηση και την επιμονή που χρειάζεται ώστε να βρεις κάποιες πρακτικές ισορροπίες στην προσωπική σου ζωή, όπως και μία πιο ευφάνταστη προσέγγιση σε πρακτικά προβλήματα της δουλειάς και της ρουτίνας σου. A

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάζεις και τον ωροσκόπο σου*